

İngiltere, İtalyanın Şimalî Afrikadaki hazırlığı münasebetile Romada teşebbüste bulundu

İtalya Hariciye Nazırı katî teminat vermekten imtina etti

B. Mussolini'nin pazar günü nutuk söyliyerek Fransaya karşı vaziyet alacağı doğru değil

Paris 15 (A.A.) — Londra'dan bildiriliyor:

Salâhiyyetkar İngiliz mahafili, İtalyanın şimalî Afrikadaki hazırlıkları dolayısıyla endişe göstermektedir. Romadaki İngiliz sefiri Lord Perth, Kont Ciano ile mülakatında evvelden haber verilmeksizin Libyaya İtalyan takviye kıtaatı gönderilmesinin İngiliz - İtalyan itilâflarının askeri ve bahri hareket hakkında malûmat teatisi suretindeki prensipi ile kabili telif olmadığını söylemiştir. Libyaya takviye kıtaatı gönderilmesi, şimalî Fransız Afrikası için de bir tehdit teşkil etmektedir.

Kont Ciano, Libyadaki İtalyan kıtaatının Fransanın Tunustaki askeri kuvvetini tezyid ve Tunus'un cennubunda asker tahşid etmesinden dolayı takviye edilmiş olduğu cevabını vermiştir. Kont, normal vaziyet iade edilir edilmez takviye kıtaatının geri alınacağını ilâve etmiştir.

(Devamı 13 üncü sahifede)

İngilterenin Roma sefiri Lord Perth

B. Göbbels Almanyadaki gayri memnurlara hücum ediyor

Nazır: "Lüzumundan fazla zeki olan münevverlere söz verilemez," diyor

Berlin 15 (A.A.) — Havas bildiriyor: B. Göbbels, 20 bin memur huzurunda söylediği nutukta «Ezeli gayri memnurlar, münevverler ve yüksek muhit mensuplarını» tenkid etmiş ve memurun vazifesini «Devletin ve nasyonal sos-

B. Göbbels

yalizmin davasını tam bir imanla benimsemek» diye tarif eylemiştir.

Beynelmilel vaziyetten bahseden Göbbels demiştir ki:

«Ne zaman ecnebi hudutlarının Ren üzerinde olduğu söylene bu hudutların bizim istihkamlarımız olduğunu düşünürüm. Eğer bu hudutlar, memleketimiz içerisinde ilerletilmek istenirse, bu edebiyat yapma devri değil silâhlı konuşurma zamanı olur. Böyle bir vaziyet karşısında Almanyada ancak bir tek düşünce bir tek tarzı hareket vardır. Lüzumundan fazla zeki olan münevverlere söz verilemez.»

Tunusta bir hadise

İtalya kral ve kraliçesi ile B. Mussolininin resimlerini sokak ortasında yaktilar

Roma 15 (A.A.) — Alman istihbarat ajansı bildiriyor:

Bu sabah çıkan gazeteler cennubi Tunusta Redeyefde faşizm aleyhinde yeni bir hadise vuku bulduğunu haber veriyor ve şiddetli hücumlarda bulunuyorlar.

Gazetelerin haber verdiğine göre bu kasabada İtalyan kütüphanesinden kral, kraliçe ve Mussolininin resimleri çalınmış bunlar bazı kitaplarla birlikte sokak ortasında yakılmıştır.

Polonya birkaç harp gemisi yapitiracak

Varşova 15 (A.A.) — Matbuatin bildirdiğine göre Polonya donanması için yakında iki büyük muhrib ve iki seri hücum botu inşa edilecektir.

Bu dört yeni cüzütam, tamamen Gdynia deniz tezgâhlarında yapılacaktır.

Dikkatler:

Hürmet

Atatürke dair bütün vesikalar mahfuz kalmalıdır. Fakat layık oldukları hürmet eşkâli dahilinde.

Ebedî Şefin sofrası açıldı. Birkaç saat, birkaç gün, birkaç sene onun ikramını görmek saadetine nail olanların hepsi gazetelerde sırayla «hatırat» diye akallarına geleni anlatırlar. Bu bina ciddî bir hareket denemez.

Atatürkün her zaman mukaddes kalacak olan yüce hatırasına, lâübalî bir satıra bile hürmette kusur etmeğe cevaz verilemez.

Belediye için yeni varidat membaları

Vali ve Belediye reisi: «Nutkumda bu maddeyi mütalâa ederken Ankarada toplanmış olan Belediyeler kongresi müzakeratından mülhem oldum. Bu, sadece İstanbula munhasır değildir,, diyor

Vali ve Belediye Reisi doktor Lutfi Kırdarın Şehir meclisindeki nutkunda belediye varidatına taalluk eden son kısım bazı tefsirlere yol açmıştı. B. Lutfi Kırdar, yanlış tefsirlerin önüne geçmek için dün gazetecilere şu beyanatta bulunmuştur:

«Şehir meclisinin son açılış nutkunda varidat kaynaklarımızı ne suretle kuvvetlendireceğimizi tetkik ederken bunları dört maddede mütalea etmiş ve bir sıraya koymuştum. Birincisi: «Bugün kanunen almağa salâhiyyetkar olduğumuz vergileri iyi tahakkuk ettirmek ve vaktinde tamamen tahsil edebilecek imkânları hazırlamak» idi. Bunun kifayet edemeyeceği aşikârdır. Gelir kaynaklarımızı düşünürken uzun senelere ait bir program göz önünde tutularak hesaplar yapılmış ve ikinci maddede uzun vadeli ve nisbeten az faizli bir istikraz düşünülmüştür.

Üçüncü madde «Halka ağır gelmeyecek bazı varidat menbaları bulmak ve bunun için de belediye vergi ve resimleri ve kanununda tadiller ve ilâveler yaptırmak» idi. Haddi zatında bu yeni bir mesele değildir; sadece İstan-

Vali ve Belediye Reisi B. Lutfi Kırdar

bula da münhasır olmayacaktır. Cümhuriyet Türkiyesinin bütün be- (Devamı 10 uncu sahifede)

Belediye zabıtasından beş memur rüşvet suçile mahkemeye verildi

Memurlar hakkındaki tahkikata gayrimevkuf olarak devam edilecek

Galata, Fındıklı ve Tophane civarında Belediye zabıtası vazifesini yapan üçüncü komiser Niyazi, polis Talât, Kâmil, Kahiraman ve Hüseyinin bu muntakadaki dükkânlardan rüşvet aldıkları ihbar edilmiştir. Bunun üzerine Emniyet müdürlüğü sivil memurları tarafından bir cürmü meşhud yapılmıştır. Tahkikat evrakı bir idari diğeri adli olmak üzere ikiye ayrılmış, idari kısmı polis divanına, adli kısmı müddeiumumiliğe verilmiştir.

Rüşvet almaktan suçlu bulunan bu memurlarla rüşvet vermekten suçlu dükkâncılar dün adliyece verilmişlerdir. Tahkikatın ilk adli safhasına

müddeiumumi muavinlerinden B. Reşad el koymuştur.

Maznun beş memur dün Sultanahmed ikinci sulh ceza hâkimi tarafından sorguya çekilmiştir. Maznular hâkim huzurunda, kendilerine isnad olunan cürmü tamamen ikâr ederek bunun bir isnaddan ibaret olduğunu ileri sürmüşlerdir.

Hâkim B. Selâhaddin Demirelli tahkikat evrakını tedkik ettikten sonra beş maznunun şimdilik serbes bırakılarak tahkikatın gayri mevkuf devamına karar vermiş ve evrakı, aid olduğu mahkemeye vermek üzere müddeiumumiliğe iade etmiştir.

Amerika 5000 tayyare yaptıрмаğa karar verdi

Meclis hazırlanan programı ittifakla kabul etti

Vaşington 15 — Hükûmetin hazırladığı hava teslihati programı bugün mecliste görüşülmüş ve ittifakla kabul edilmiştir. Hükûmete muhalif olanlar da deniz ve hava teslihatının bir an evvel tamamlanması lehinde bulunmuşlardır. Bütün mebuslar, 5000 tayyare inşası noktasında birleşmişlerdir. Fakat bazıları, bütün tayyarelerin birden modasının geçmemesi için bunların tedrici bir şekilde inşasını ileri sürmüşlerdir.

Harbiye Nezareti maliyet fiatını indirmek ve imalatı kolaylaştırmak için toptan 3000 tayyare ısmarlamak istemektedir. Bu mesele etrafında cereyan eden müzakereler esnasında re-

pübliken şefler dış politika hakkında düşüncelerini izah etmişlerdir. Bunlar Amerika kıtasının müdafaasına çalışmak ve diğer memleketlerle ittifaklar yapmamak hususunda ısrar etmişlerdir.

Bazı hatipler; İngiltere ile Fransanın tayyare siparişlerini ileri sürmüşlerse de ciddi itirazlarda bulunmamışlardır. Bütün âzalar, programın heyeti umumiyesile mücadelesiz kabul edileceğinden emin oldukları cihetle birer birer çekilmişlerdir. Bu suretle içtima salonu âdeta boşalmıştır. Müzakere, parti meselesi yapılmamış ve program ittifakla kabul edilmiştir.

Bakalım maktulü evvelâ kim tanıyacak?..

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Anarşi Suriyeyi felâkete sürüklüyor

Türkiyenin tavassutunu rica etmek üzere Ankaraya bir heyet gelecek

Adana 15 (Telefonla) — Suriye meclisi bu hafta içinde fevkalâde bir içtima akdedecektir.

Adana 15 (Telefonla) — Vatani hükümetle mandanın arası çok açılmıştır. Şamdan gelen haberlere göre, Vatani mebuslardan Mehmed Müflîhin otomobili hükümet binası önünde halk tarafından parçalanmıştır.

Muhallifler lideri Şehbenderin, tahrikâta devam ettiği takdirde hudud haricine çıkarılacağı kendisine tebliğ edilmiştir.

Suriye anarşi içindedir. Anarşinin Suriyeyi felâkete sürüklediğini gören halk Türkiyenin tavassutunu rica etmek üzere Ankaraya bir heyet gönderilecektir.

Söylenildiğine göre eski devlet reisi

damad Ahmed Hâmi manda idaresince iş başına getirilecektir.

Lâzkiye 15 (Akşam) — Mürşid kuvvetleri burada on otomobil soymuştur. Aşiret reisi Hanon'un yeğeni Kâmil hükümet aleyhinde bulunduğu için tevkif edilmiştir.

Humsta müsademeler

Şam 16 — Humsta dün umumi grev ilân edilmiştir. Bu grevin sebebi, Fransanın Suriye ile yapmış olduğu muahedeyi tatbik mevkiine koymasını protesto etmektir. Polisler ile halk arasında müsademe olmuştur. Bir ölü ve birçok yaralı vardır. Araplar, maktule parlak bir cenaze merasimi yapmağa karar verdiklerinden yeni bir takım hâdiseler çıkması bekleniyor.

Katalonyanın imtiyazları lâğvedilerek İspanyaya ilhak olundu

Cumhuriyetçi çetelerle Franko kıtaatı arasında şiddetli çarpışmalar oluyor

Paris 15 (A.A.) — Matin gazetesi, Toulouse'dan öğrendiğine göre, Puigcerda civarında dağları tutmuş olan cumhuriyetçi çetelerle onları takibe memur Franko kıtaatı arasında çok şiddetli müsademeler devam etmektedir.

Franko tarafından nesredilen bir emirname ile muhtar Katalonya hükümetinin bütün imtiyazları lâğvedilmiş ve alelade bir vilâyet olarak İspanyaya ilhak olunmuştur.

Bilbao 15 (A.A.) — Fransaya iltica etmiş olanlardan şimdiye kadar 28 bin asker ve 20 bin de kadın çocuk ve ihtiyar İspanyaya dönmüştür.

Madrid 15 (A.A.) — Saat 21,30 da düşman topçusu ateş açtı. Hükümetin tekrar paytahta yerleştiğindenberi düşmanın büyük çapta obüsler kullanmağa başladığının üçüncü günüdür.

İspanya Hariciye Nazırı Pariste

Paris 15 (A.A.) — Cumhuriyetçi İspanyanın Hariciye Nazırı Delvayo bu sabah Parise gelmiştir. Mumaileyh bu sabah Reiscümhur Azana ile görüşmüştür.

İngiliz - Hollanda müzakeresi

Hollandaya bir taarruz olursa İngiltere bitaraf kalmıyacak

Londra 15 (A.A.) — İyi malûmat alan mahafîle nazaran Hariciye Nazırı Lord Halifaks, Hollanda Hariciye Nazırı B. Patijn'e büyük Britanyanın,

Hollandaya ve yahud Hollanda Hindistanına karşı bir taarruz vukuu takdirinde, bitaraf kalamıyacağı hakkında teminat vermiştir.

İki Hariciye Nazırı, iki memleketin de orta elçiliklerinin büyük elçilik derecesine çıkarılması meselesini görüşmüştür.

Hainan adasının işgali

Londra 15 (A.A.) — Avam kamara-sında Hainan adasının Japonlar tarafından işgali hakkında sorulan bir suale, Butler şu cevabı vermiştir:

«Londra ve Paris hükümetleri, bu muntakalardaki müşterek menfaatlerini en elverişli vasıtalarla korumak için sıkı bir temas halinde bulunuyorlar.

Riyaseti Cümhur köşkünde

Dün akşam askerî rical şerefine bir kabul resmi yapıldı

Ankara 15 (A.A.) — Bu akşam, Reiscümhur İsmet İnönü tarafından, Çankayada Riyaseti cümhur köşkünde, Ankarada bulunan askerî rical şerefine bir kabul resmi yapılmıştır. Bu kabul resminde, aileleri ile birlikte askerî rical ve ayrıca yine aileleri ile birlikte, B. M. Meclisi Reisi, Başvekil, Mareşal ve Vekiller de hazır bulunmuştur.

Bükreş toplantısı

Hariciye Vekilimiz pazar günü şehrimizden harekete edecek

Ankara 15 (Telefonla) — Hariciye Vekili B. Şükrü Saracoğlu ayın 20 sinde Bükreşte toplanacak olan Balkan antantı konseyine iştirak etmek üzere yarın akşam buradan İstanbula hareket edecek ve pazar akşamı da Bulgaristan yolile Bükreşe gidecektir.

Hariciye Vekilimize, Hariciye Vekâleti daire reislerinden B. Sedat ile kalemi mahsus müdürü B. Abdullah Zeki refakat edecektir.

Son dakika

Ekrem König yakalandı mı

Tayyare kaçakçısının Hollandadan memleketimize gönderilmek üzere yola çıkarıldığı bildiriliyor

Ankara 16 (Telefonla) — Geç vakit çıkan bir rivayete göre, tayyare kaçakçısı Ekrem König Hollandada yakalanmış ve hükümetimize teslim edilmek üzere yola çıkarılmıştır.

Geç vakit çıkan bu rivayetin tahkikine imkân hasıl olamamıştır. Haberinin sıhhat derecesi ancak bugün kati surette belli olacaktır.

Millî emläke aid topraklar satılmıyacak

İskân muntakası olarak ayrılan vilâyetlerdeki toprak çiftçiye tevzi edilecek

Ankara 15 (Telefonla) — Maliye Vekâleti, şehir ve kasabalar Belediyeleri hududları içindeki arsalarla madada Millî emläke ait toprakların müzayedeye konularak satılmasını yasak etmiştir.

İskân muntakası olarak ayrılan vilâyetlerdeki topraklar İskân idarelerince muhacirlere ve yerli çiftçilere, bundan sonra muhacir iskân edilmeyeceği cihetle, Maliye emrinde bırakılan vilâyetlerde de bu topraklar keza muhtaç çiftçilere tevzi olunacaktır.

Azgın manda

Dört kişi devirdi sonra zabıta memurları tarafından öldürüldü

Azgın bir manda, dün Sütlüce-Halıcioğlu ve Hasköy civarını altüst etmiştir.

Bir manda, dün akşam saat dörde doğru kesilmek üzere mezbahaya götürülmüşken birdenbire azarak mezbahadan Sütlüce iskele yolunu tutmuş, bu sırada yol üzerine çıkan iki şahsa çarparak yere devirmiş, buradan doğru caddeyi takip ederek Halıcioğluna kadar gelmiştir. Halıcioğlunda pazar kurulmuş olduğu için manda doğruca pazara dalmış, Hasköyde oturan Hayriye isiminde bir kadını Recep isimindeki çocuğu yere devirmiş, pazarı da alt üst etmiştir. Biraz sonra zabıta memurları Hasköy çarşısına dalar mandayı tabanca ile itilâf etmişlerdir.

İngiliz meclisinde İspanya işi için sorulan sualler

B. Chamberlain Frankonun tanınmasına karar verilip verilmediği sualine cevap vermedi

Londra 16 — Dün Avam kamara-sında Başvekil B. Chamberlaine İngilterenin Frankoyu tanımağa karar verip vermediği hakkında bazı sualler sorulmuştur. B. Chamberlain, mesele henüz tedkikte bulunduğu için hiç bir cevap veremeyeceğini söylemiştir.

Bir mebus, İngilterenin Frankoyu tanıma meselesinde Fransa ile beraber hareket edip etmiyeceğini ve müsterek bir beyanname nesredilip edilmeyeceğini sormuş, Başvekil buna da: «Cevap veremiyecğim» mukabelesinde bulunmuştur.

Amele partisinden B. Henderson bütün ecnebi muhacirlerin çekilmesi, mukabelebilmişillerden tamamille feragat edilmesi, ve İspanyolların kendi rejimlerini tayininde serbes bırakılma-ları esasları dairesinde bir sulh aktedilmesinin iki tarafa tavsiye edilmesinin münasip olup olmayacağını sormuştur. B. Chamberlain bu suale şu cevabı vermiştir:

— İngiltere, İspanyada sulhün teessüsünü şiddetle arzu etmektedir. Bu maksadla iki tarafa temasta bulunuyor. Fakat şimdilik herhangi bir tavsiyede bulunmağı münasip görmemektedir.

Mebus B. Mendel, İspanyadan çekilmesi lâzım gelen İtalyan muhacirleri arasında teknisiyenlerin de bulunup bulunmadığını sormuş, başvekil de İngiliz itilâfına müzeyyel notaları hatırlatmıştır.

Başka bir mebus, İtalyan askerlerinin İspanyada amele ve buna benzer başka bir sıfatla kalıp kalmıyacaklarını sormuştur. B. Chamberlain şu cevabı vermiştir:

— Bu başka bir meseledir. — Geri çekilecek olan İtalyan askerleri arasında malzeme de dahil midir? Chamberlain — Hatırimda kaldığına göre malzemenin de geri alınması vardır.

B. Berard Burgosa gidiyor

Paris 15 (A.A.) — Salâhiyettar bir membadan bildirildiğine göre geçen de Burgosa giden eski nazırlardan B. Leon Berard, diplomatik münasebet-

lerin yeniden teessüsünü hazırlamak üzere resmi bir vazife ile İspanyaya dönecektir. B. Berard siyasi ve kanunî ahval, Franko hükümetinin hukukî tanınması imkânını verir vermez altı aylık bir müddet için Fransanın İspanya sefirliğine tayin edilecektir. Dünkü nazırlar meclisi içtimada, hâlihazır-daki muvakkat vaziyete nihayet vermek ve münasib bir zamanda İngiltere hükümetiyle birlikte Burgos hükümetini hukukî tanımağın için Hariciye Nazırı B. Bonnet'ye geniş salâhiyet verilmiştir.

Öğrenildiğine göre nazırlardan bazıları Burgos hükümetinin tanınmasına itiraz etmektedirler. Bazı nazırlar ise Frankonun totaliter devletlere karşı teahhüdlere girişmiş olmasından endişe etmekte ve bu takdirde generalin Fransa ve İngiltereye vereceği teminatın hiçbir kıymeti olmayacağını ileri sürmektedirler. Bir kısım nazırlar ise Franko hükümetinin hukukî değil de fiilen tanınması taraf-tarırlar.

Salâhiyettar mahfillerde söylendiğine göre Fransız Kabinesinin muntazam münasebetler tesisine dair verdiği karar, bu münasebetler resmi mahiyette olmamakla beraber, üç türlü fayda temin etmektedir:

1 — Cumhuriyetçi İspanya hükümetiyle Fransa arasındaki münasebetler haleldar olmayacaktır.

2 — Franko ile gayri resmi münasebetler tesis ederken Madrid hükümeti ile resmi münasebetlerini idame etmekte Fransa, İspanyada sulh lehinde nüfuzunu kullanmış olacaktır.

3 — İtalya yakınlarında taleplerini resmen dermeyeran edeceği esnada Fransanın Burgosa bir münasibi bulunması faydadan hali olmayacaktır.

İngiltere de Franko hükümetini tanıyor

Londra 15 (A.A.) — Hükümet, Frankoyu tanımağa karar vermiştir. Fakat bu işi B. Chamberlain ile lord Halifaks münasip gördükleri zaman yapacaktır.

Macar kabinesi

İmredi aslında yahudilik bulunduğundan istifasını verdi

Budapeşte 15 — İmredi Kabinesi dün akşam geç vakit istifa etmiştir. Bu istifa, yahudilere karşı nesredilen kanunlar münasebetile hükümet partisinde çıkan ihtilâf yüzünden vuku bulmuştur.

Budapeşte 15 — B. İmredi, hükümet partisi bürosunun bu sabah yaptığı bir toplantıda bu parti azalığından istifasını resmen bildirmiştir. Büyük bir heyecanla karşılanan beyanatında, B. İmredy bu hareketinin sebebini, aslında yahudilik bulunması olarak göstermiştir.

Budapeşte 15 (A.A.) — Dahilî politika hâdiseleri sebebiyle içtimalarını tatil eden mebusan meclisi yarın B. İmredy'nin hazırladığı yahudi kanununu müzakere edecektir.

Budapeşte 15 (A.A.) — Kont Teleki muhtelif Macar ricali ile istişarelerde bulunduktan sonra kabineyi teşkil-den vazgeçmiştir.

Konsoloslar arasında tayinler

Ankara 15 (Telefonla) — Merkezden B. Behçet Şefik Paris konsolosluğuna, Paris konsolosumuz B. Mazhar Varnaya tayin edilmiş, Varna konsolosumuz Samizade B. Süreyya merkeze alınmıştır.

Eski Belçika Başvekilî öldü

Brüksel 15 (A.A.) — Eski Belçika Başvekilî Jaspar bu sabah kendisine yapılan ameliyat neticesinde ölmüştür.

Mebus seçimi

Askerî ve adlî memurlardan gayri diğer memurlar seçim işlerine yardım edecekler

Ankara 15 (Telefonla) — Askerî ve adlî memurlardan gayri diğer memurların mebus seçimi işlerine yardımda bulunmaları Başvekilîte devlet teşkilâtına tamim olunmuştur.

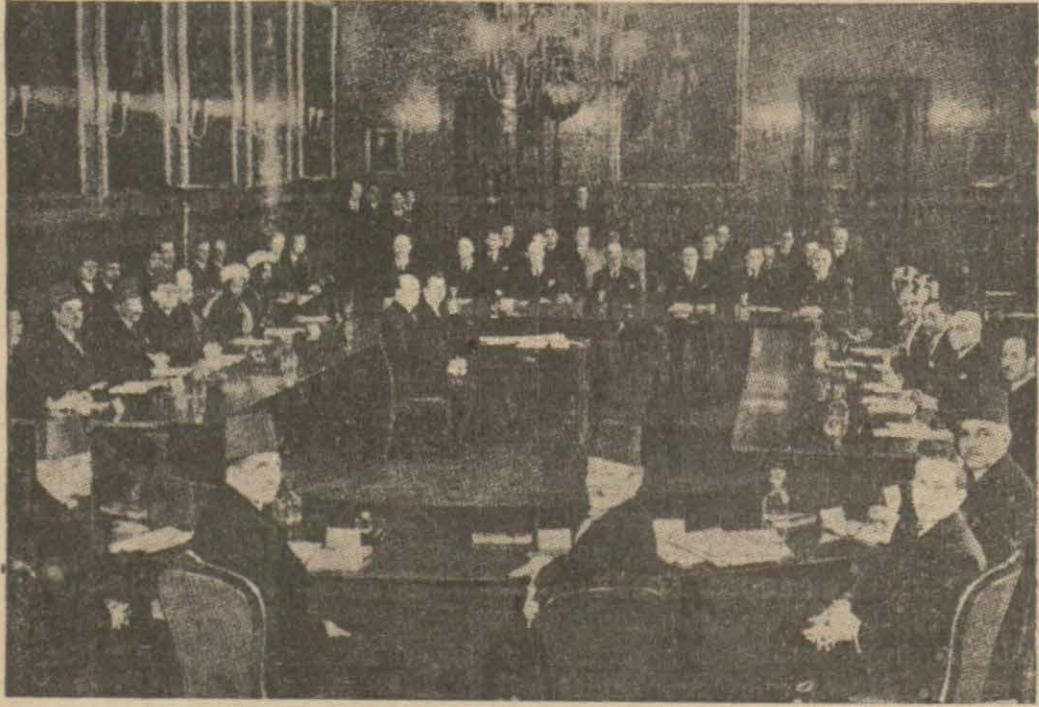
Yurtta mebus seçimi faaliyetinin ikinci safhası hararetle devam etmektedir. Esas defterlerin vatandaşlarımızın tedkiklerine arz edildiği beş gündenberi, intihap hakkını haiz olanlar, defterlerin asılı bulunduğu yerlere giderek isimlerini aramaktadırlar. Dün Ankarada Hamamönünde polis merkezi önünde, belediyede ve Çankaya kaymakamlığında esas defterleri tedkik eden Ankaralıların çokluğu, yurddaşlarımızın seçime ve seçilme haklarını kullanmak hususundaki büyük alâkalarını gösteriyordu. Memnuniyetle öğrenildiğine göre, yurdumuzun her köşesinde bütün vatandaşlar medenî haklarını kullanma yolunda aynı hassasiyeti göstermektedirler.

Yapılan tedkikler, bugüne kadar Ankarada isimler üzerinde hiç bir itiraz yapılmadığını göstermektedir. Bu da, Ankara vilâyet ve belediyesinin, aynı zamanda mebus intihap teftiş heyetinin vazifelerini tam bir dikkatle başardığını göstermek bakımından tebrik ve takdire değer bir hâdisedir.

Esas defterler, asılı bulundukları yerlerde daha on gün kalacak ve şubatın 25 inci günü akşamı tatil saatinden sonra kaldırılacaktır.

İngiltere Filistin için bir proje hazırladı

Memleket Arab ve Yahudi mintakalarına taksim edilecek
Araplarla Yahudiler kabul etmezlerse İngiltere projeyi cebren tatbik edecek

Filistin konferansı toplantı halinde

Londra 15 (A.A.) — Daily Herald gazetesi, hükümetin Filistin konferansına teklif edeceği proje hakkında şu tafsilatı vermektedir:

Memleket, yahudi muhacereti ve erazi vaziyeti noktasından arab ve yahudi mintakalarına taksim edilecektir. Yahudi mintakası için bir muhaceret haddi tayin edilecek ve toprak satışı da hususî bir nizamı tabi tutulacaktır. Arap mintakasında yahudi muhacereti ve toprak satışı menedilecektir. Yahudi muhacereti yalnız ekonomik sebeplerle değil siyasi sebeplerle de tahdit edilecektir.

Filistin müstakil bir arab memleketi olmayacak, fakat arabların yahudilere karşı ekseriyette bulunduğu teşriî bir meclis ile idare edilecektir. Arablar ve yahudiler bu planı kabul etmedikleri takdirde İngiliz hükümeti cebren tatbik edecektir.

Bir beyaz kitap hazırlanıyor

Londra 15 — İngiliz Başvekili dün Avam Kamarasında Filistin meselesi hakkında beyaz bir kitabı neşredileceğini haber vermiştir. Beyaz kitapta umumî harb esnasında Mısırda İngiliz fevkalâde komiseri Sir Henry Mac Mahon ile Mekke Emiri Şerif Hüseyin arasında teati edilen mektuplar neşredilecektir. Bu vesikalar, Filistin konferansında bulunan arab murahhaslarının talebi üzerine neşredilecektir. Arab murahhasları bu vesikalara dayanarak Filistin müstakil bir arab hükümeti kurulmasını istiyorlar ve Balfour beyannamesi bu mektuplardan sonra neşredildiği ve Mac Mahon tarafından arablara yapılmış olan taahhüdlere aykırı olduğu cihetle, hiç bir kaymeti haiz olmadığını ileri sürüyorlar.

Irak Başvekili Nuri Said paşa, dünkü İngiliz - Arab konferansında bu noktai nazarı müdafaa etmiştir. İngiliz Hariciye müsteşarı B. Butlerin bugün yapacağı beyanata büyük bir ehemmiyet verilmektedir. Zannedildiğine göre beyaz kitabı Mac Mahon mektuplarının kati ve resmî tefsirini ihtiva edecektir.

Beyaz kitabın neşri, her noktai nazardan arab davasına mühim bir taviz teşkil etmekte ve Filistin meselesinin arab hissiyatına uygun bir şekilde halledileceğini tahmin ettirmektedir. İngiliz - Musul konferansı, harb vukuunda Filistinin müdafası meselesini müzakere etmiştir. Suudi murahhaslar, Filistinde ihtilâf mintakalarında organize edilmiş bir halde 15 bin yahudinin mevcudiyetini imparatorluğun müdafası bakımından ehemmiyetini tebarüz ettirmişler ve küçük bir Filistin ordusuna nûve teşkil edebileceğini ilâve etmişlerdir.

Haham Vise İngiliz heyeti murahhası huzurunda dünkü beyanatında siyonist meselesinde Amerikan vaziyetini ve bilhassa Balfour beyannamesini ve 1929 tarihli İngiliz-Amerikan muahedesi ile ilgili sürmüştür. Bu muahede mucibince Amerika, Filistinde Balfour beyannamesinde ta-

vin edilen şekilde yahudilerin millî istiklâlini tanıyacağını beyan ediyor ve İngiltere de Amerikanın muvafakatını almadıkça kendi mandasında hiç bir değişiklik yapmayacağını taahhüd ediyordu.

Haham B. Vise Amerikalıların yahudilerin lehindeki son tezahürlerini de tebarüz ettirmiştir.

Bir bomba patladı

Kudüs 15 (A.A.) — Meşşionia civarında Yahudi işçilerini taşıyan bir otobüsün altında bir bomba patlamış, işçilerden sekizi yaralanmıştır.

Bir İngiliz generali şehrimize geliyor

Karşılmasına ve memleketimizi ziyaretine ait bir program hazırlandı

İngiltere hükümeti Harbiye Nezaretî istihbarat şubesi müdürü muavini tüm general Beumont Neslih memleketimizi ziyaret etmek üzere 23 şubatta şehrimize gelecektir. Generalin istikbaline ve memleketimizi ziyaretine dair hazırlanan program alâkadarlara tebliğ edilmiştir.

Hazırlanan programa göre misafir general 23 şubatta trenle şehrimize gelecek ve Sirkeci istasyonunda merkez kurmaylarından binbaşı Aziz Uluhan tarafından karşılanacaktır. General Perapalas oteline inecek, saat 11 de valiye ve İstanbul kumandanını ziyaret edecek, aynı gün bu ziyaretler iade edilecektir.

General Neslih, aynı gün trenle Ankara'ya hareket edecek ve 24 şubatta Ankara'ya vasil olacaktır. Misafir general, o gün saat 11 de Genel Kurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmağ, Millî Müdafaa Vekili General Naci Tınaz ve Ankara Vali ve Belediye Reisini ziyaret edecek ve bu ziyaretler kart gönderilmek suretile iade edilecektir.

İngiliz Generali, 25 Şubatta Ankara istasyonu civarında muhafız alayı tarafından yapılacak tatbikatı seyredecek, alayın garnizonunu, polis jandar-ma mekteplerini ziyaret edecektir.

O gün istihbarat müdürü albay B. Bahaeddin misafir General şerefine Anadolu klübünde bir öğle yemeği verecek, ziyafetten sonra Orman cıflığı gezilecek ve 26 Şubatta da misafir General Ankaradan ayrılarak İstanbul'a dönecektir.

Misafir General o gün arzu ederse İstanbulun müzelerini ve tamsayaya değer yerlerini gezecek ve 26 Şubat akşamı Semplon ekspresile şehrimizden ayrılacaktır.

Bir kadına otomobil çarptı

Harbiyede Altınbakkalde oturan bayan Muallâ caddenin bir tarafından diğer tarafına geçerken bir taksi kendisine çarparak yaralanmasına sebep olmuştur. Polis, yaralı kadını tedavi altına almış, şoför yakalanmıştır.

SERBES SÜTÜN:

Merhum Salih Münir paşaya dair...

Gazetemizde geçen gün eski Paris sefiri Salih Münir paşa merhumun biraderi B. Aziz Çorlu tarafından eski Moskova sefiri B. Galib Kemali Söylemezoğlu'na hitaben yazılmış bir mektup intişar etmişti.

Bugün de B. Söylemezoğlunun cevabını dercediyoruz:

Salih Münir paşa merhumun biraderi Bay Aziz Çorlu'ya:

Mektubunuzu büyük bir teessürle okudum. Merhumun hatırası, emin olun ki, hemen sizin kadar benim için de muhteremdir. Yazımda onun ruhunu incidecek bir tek kelime yoktur.

O zamanlar malûm ya, her şey pa-dışahın malı idi. Maaşlar da, harci-rahlar da adamına göre. «İhsanî şa-hâne» mahiyetini alırdı.

Zamanın atâbeğinin bu yolda lû-tuflarına mazhar olmuş bulunması, merhumun şerefine hiç te nakise vermez. Bu her memlekette, ve her idare ve devirde olağan şeylerdir.

Yalnız, bizde gıyayî kalb sahiplerinin, hep ızdırıp içinde bu fânî âleme veda etmeleri mukadder ve değişmez bir kaidedir. Saygılarımla.

Eski Moskova Sefiri
Galib Kemali Söylemezoğlu

Sultanahmette hafriyat mak-sadile açılan arsalar

Sultanahmetde Arasta sokağı ile civarında hafriyat yapan İngiliz mütehasısı Bakster hafriyat yaptığı sahadaki bazı arsa sahiplerine arsa bedellerini vermemiştir. Müzeler idaresi, alâkadarların müracaatı üzerine bu meselenin tedkikini Belediyeden istemiştir. Belediye bu işin tahkikine başlamıştır.

Otomobille yük arabası çarpıştı

Şahabeddin isminde birinin idaresindeki otomobil ile Mehmedin sevketiği yük arabası Galatada çarpışmışlar, araba kısmen parçalandığı gibi hayvanlar da yaralanmıştır. Polis, şoförle arabacıyı yakalıyarak haklarında lâzimgelen tahkikata girişmiş bulunmaktadır.

15/2/929 Çarşamba günü
İstanbul Halinde toptan satılan yağ
meyve ve sebze fiyatları:

Cinsi	En aşağı Kilo	En yukarı Kilo
Araka	30	35
Lâhana	1 50	2
Pırasa	1 50	2
Ispanak	2	3
Yerelması	4	5
Şalgam	2	2 50
Patates	6	7
Havuç	2 50	3
Kereviz kök	4	6
» yaprak	Demet 2	2 50
Enginar	Adet 7	15
Karnabahar	4	12
Yeşil salata	100	40
Pancar	Demet 2	50
Maydanoz	» 50	75
Dereotu	» 50	75
Nane	» 50	75
Kırmızı turp	» 50	75
Bayır turpu	» 1	1 50
Taze soğan	» 1	1 50
Sarmısak taze	» 1	1 50
Elma Amasya	Kilo 15	35
» Perik	» 8	20
» İnebolu	» 8	15
» Gümüşhane	» 14	22
» İngiliz (Taraklı)	» 12	15
Armud inebolu	» 8	12
Ayva	» 13	18
Muz yerli	» 70	90
» ecebi	» 110	120
Balkabağı	» 5	6
Kestane kabağı	» 5	6
Turunç	Adet 1	1 50
Ağaç kavunu	» 5	7
Yerli limon	100	200
Ecnebi limon	100	180
Portakal Dörtöyl 36 Paket	250	275
» 64	275	300
» 80	200	250
» 100	180	200
» 150	180	200
» Alanya 64	300	350
» 80	250	280
» 100	200	220
» Rize 64	260	300
» 80	200	240
» 100	160	200
» Fenike 160	450	500
» 200	450	500
» Mersin Yafası 120	850	900
» 160	800	850
» 200	750	800

Köpek isteniyor

Base ve Foksteriye cinslerinden gayet iyi cins 2 erkek yavru köpek isteniyor. Akşam ilân memurluğuna müracaat. Telefon: 20631. ★

Yarın Akşam: Tepebaşı

GARDEN'inde

İspanyol şarkı ve Romansları kraliçesi parlak yıldız

JULIA REYES

(Kaçumbambe) nin yeni ve görülmemiş programı

AŞKIN GÖZ YAŞLARI

22 Şubat Çarşambadan itibaren:

Pangaltı T A N sinemasında

Bütün dünyanın en meşhur CAZİ

RAY VENTURA ve arkadaşları CAZİ

Birkaç konser vermek üzere pek yakında

ŞEHİRİMİZE GELECEKTİR

Bugün SAKARYA Sinemasında

2 Büyük Film... Mevsimin 2 büyük muvaffakiyeti...

YARALI KARTAL

CLARK GABLE - MYRNA LOY
SPENCER TRACY

tarafından Fransızca sözlü

Aşk ve Zafer Manzumesi

2 AŞK ARASINDA

FRANCHOT TONE - MAUREEN
O'SULLAVAN - VIRGINIA BRUCE

tarafından Fransızca sözlü Aşk

ve Vazife Romanı

Bu akşam

SARAY

sinemasında

Halihazır meselelerini diğer filimlerden daha parlak bir tarzda alâkadar eden:

Akdeniz Korsanları

Büyük Fransız Filmi başlıyor.

FRANSIZ ve İNGİLİZ AKDENİZ
FİLOLARİLE 2 ALMAN DENİZALTI
GEMİSİNİN İSTİRAKİLE çevrilen ve
PEERRE - FRESNAY ile NADINE
VOGEL tarafından yaratılan emsal-
siz ve güzel mevzulu büyük Fransız
Filmi. ilâveten FOKS JURNAL son
dünya haberleri

Şehzadebaşı FERAH sinemada Tel: 21359

KADIN HIRSIZI

ANNIE DUCAUX - JULES BERRY

Senenin en kuvvetli mevzulu

büyük içtimai Filmi.

Şarkıcı HAYDUT

Yeni artist BOB BAKER

Kuvvetli, heyecanlı Amerikan

Filmi.

Bugün - Yarın

Umumi tenzilâth

Halk seansları

Umumi localar 100 Balkon 20 Umumi koltuk 15 Paradi 10
Gündüzleri 12 den itibaren devamlı seanslar, Suare tam 8,45 de izdiha-
ma meydan vermemek ve fevkalâde kalabalık dolayısıyla geri dönmek

icin lütfen erkence teşrif olunması

Gelecek Program: Şahane Tango (POLANEGRI)

ve Karamaşa çetesi (BUK JONES)

TEŞEKKÜR

Mehmed Şevket Erdoğanın bizi
mateme garkeden vefatı münasebe-
tile gerek cenazeye iştirak ve gerek-
se mektup ve telgrafla taziyet lûtfun-
da bulunan dostlarımıza ayrı ayrı te-
şekküre tecessürümüz mani olduğun-
dan minnet ve şükranlarımızın ih-
lâğna muhterem gazetenizin tava-
sutunu rica ederiz.

Ailesi namına: Oğlu
Sermet Tezcan

Üsküdar Halkevinden:
17/2/939 cuma akşamı saat 21 de Hay-
darpaşa lisesi tarih, coğrafya öğretmen-
Cemal Yener tarafından 14 üncü asırdan
17 nci asrın sonuna kadar (Türk âbide-
leri) hakkında bir konferans verilecektir.
Herkes gelebilir.

KONFERANS

Kadıköy Halkevinden:
17/2/939 suma akşamı saat 20,30 da sa-
lonumuzda bayan Halide Nusret tarafın-
dan (Halk Edebiyatı) mevzulu konferans
ve konservatuvar muallimlerinden İskan-
der Ardan tarafından solo keman kon-
seri verilecektir. Piyanoda Bn. Vecibe re-
fakat edecektir.

★ Kızılay Beyoğlu kaza şubesinden: Ka-
za şubemizin 1939 yılı kongresi 18/2/1939
cumartesi günü saat 14 de Taksim Par-
makkapı İstiklâl caddesinde 65 sayılı dal-
redeki şubemizde toplanacağından şube-
mize kayıtlı Azaların gelmelerini rica
ederiz.

PERTEVNİYALLERİN KONGRESİ

Haber alındığına göre (Pertevniyal Li-
sesinden Yetişenler Kurumu) nun senelik
kongresi, önümüzdeki Cumartesi günü sa-
at 15 te Aksaraydaki Lise binasında top-
lanacaktır. Bu toplantıya Liseden şimdi-
ye kadar mezun olan bütün gençler davet-
lidir.

BÜYÜK CAZ

Tepebaşı Dram kısmı
Gece saat 20,30 da
BİR MISAFİR GELDİ
İstiklâl Cad. Komedi kısmı
Gece saat 20,30 da
Yanlışlıklar Komedyası

TURAN TİYATROSU
Bu akşam
Ertuğrul Sadı Tek ve
arkadaşları
DONANMA GECESİ
Vodvil 3 P.
Dans, solo, düet.

Bu akşam saat 9 da
ESKİ HAMAM
ESKİ TAS
Operet 3 perde
Pek yakında
«Julia Joe»
Yeni ve büyük Bale
heyeti

Eminönü Halkevinden:

1 — 16 Şubat 939 Perşembe günü saat
20 de Evimizin Çağaloğlundaki merkez
salonunda İst. Üniversitesî Tıp tarihi do-
çenti Dr. B. A. Süheyl Ünver tarafından
(İstanbuldaki eski tıp kitapları) mevzulu
bir konferans verilecektir. Bunu müteakik
Gösterit şubemiz (Dekbazlık) piyesini
temsil edecektir.

2 — 17-18 Şubat 939 günleri saat 20,30
da Temsil şubemiz (Dekbazlık) piyesini
temsil edecektir. Davetiyeler Ev bürosun-
dan alınabilir.

Yeni Papa seçimine büyük ehemmiyet veriliyor

Dünyanın işleri son derecede karıştığı ve büyük devletler âdeta askeri iki ittifak zümresi şeklinde iki cepheye ayrıldıkları bir zamanda katolik âleminin yalnız dini değil âdeta dünyevi ve siyasi cihetten de başı olan Papa on birinci Pinin vefatı mühim bir siyasi hâdise teşkil etmiştir. Papanın vefatının ne kadar cihangirî ehemmiyeti haiz bir vaka olduğuna bir misal olarak katolik nüfusu olan umum devletlerin topraklarında ve Papanın siyasi faaliyet ve tahrikâtına can düşmanı olan Hitler Almanyasında bile bütün bayraklar yarı direğe indirilerek matem yapıldığını ve Kolonya gibi katoliki çok olan Alman şehirlerinde kendi başına bir devlet olan Papalık makamının sarı ve beyaz renkteki hususî bayrağının her tarafta asıldığını söylemek kâfidir.

Katoliklik yalnız dini bir müessese değil aynı zamanda dünyanın en eski ve en kuvvetli siyasi bir teşekküldür. 54 milyon nüfuslu eski Avusturya - Macaristan devletini Papaya tabi katolik partisi idare etmişti. Yeni Avusturya bile Almanyaya ilhak edinceye kadar münhasıran katolik papasları partisi hükmi ve diktatörlüğü altında idare edilmişti.

Umumi harpte bütün dünyaya meydan okuyan Almanya Kayserliğinin dahili ve harici politikasını bu memlekette bir ekalliyet olan katoliklerin siyasi teşekkülü (Merkez partisi) idare etmişti. 933 senesinde B. Hitler ve partisi milli sosyalistler memleketin mukadderatını inhisar ellerine alıncaya kadar Almanya yine Papayı hata etmez bir lider sayan katoliklerin elinde bulunuyordu.

Müteveffa Papa katolik âleminin iki büyük direği Almanya ile Avusturya üzerindeki nüfuzunu kaybettiğinden dolayı Hitler ve partisine düşman olduğu gibi Hitler ile Berlin - Roma mihveri namı altında ittifak eden Mussoliniye de kızdı. Bunun için Papa bütün tevaccüh ve nüfuzunu demokrasi devletlere yani İngiltere, Fransa ve Amerikaya çevirmişti.

Yeni Papanın da aynı siyaseti tatbik etmemesi için Mussolini yeni Papanın bir Fransız yahut İngiliz ve Amerikan kardinal olmamasına fevkalâde ehemmiyet vermektedir. Gelecek ay yapılacak yeni Papa intihabı dünya politikası sahasındaki en büyük savaşlardan birini teşkil edecektir.

AKŞAM

Norveç, Cenubî Kutubda bir kısım erazi üzerinde hâkimiyet iddia ediyor

Norveç balıkçıları Cenubî Kutubda bazı erazi üzerine Norveç bayrağı dikmişlerdir. Bu havalide Balina balığı çoktur. Bu sebeble Norveç, kendi bayrağı dikilen yerleri Norveç toprağı diye ilân etmeği düşünmektedir

geniş arazinin da-hilleri, senenin ek-ser aylarında, buz dağlarıyla kaplıdır. Buz dağları, yerlerinden kımıldamağa ve erimeğe başladıkdan

Norveç hükümeti, cenubî kutupta keşfedilen arazinin bir kısmı üzerinde mülkiyet ve hâkimiyet iddiasına karar vermiştir. Norveçin üzerinde hâkimiyet iddia edeceği kutup arazisi, Afrikanın cenubunda kâindir.

Bu muntaka üzerinde birçok Norveç heyetleri, müteaddid defalar fenî, coğrafi ve topoğrafik tedkiklerde bulunmuşlar, buradaki araziye, prenses Marta (Norveç veliahdının zevcesi), prenses Rankhild, prenses Astrid ve kraliçe Mod (geçenlerde vefat eden Norveç kraliçesi) arazisi isimlerini vermişlerdir. Norveç balıkçıları, bu arazinin sahillere giderek balina balığı avlıyorlar. Norveç hükümeti, bu araziye ilhak ederken başka milletlere mensup balina avcılarını bu denizlere gelip avlamaktan menetmek niyetinde bulunmadığını söylemiştir. Bilâkis bu ilhak ile Norveçli balina avcıları, bu toprakları ilhaka teşebbüs edecek olan başka bir memleketin kendilerini burada balina avlamağa menetmesinden korumuş olacaktırlar.

Norveç bu arazi üzerinde ileri sürdüğü hâkimiyet iddiasını, buralarının münhasıran Norveçliler tarafından keşfedilmiş olmasına istinad ettiriyor. Kâşiflere ticarî maksadlarla nakden yardım etmiş olan Norveçli balina avcısı şirketleri sermayedarları, hükümeti senelerdenberi bu araziye ilhak etmek hususunda tazyik ediyorlar. Başka memleketlerin de bu arazi üzerinde hak iddia edip etmeyecekleri bilinmemektedir.

Norveçin üzerinde hak iddia ettiği cenubî kutuptaki arazinin genişliği 2,900,000 kilometre murabbai, uzunluğu da 4,000 kilometre kadar tahmin

ediliyor. Cenubî kutup üzerinde şimdiye kadar keşfedilmiş olan arazinin sahası, 14,400,000 kilometre murabbai kadardır. İngiltere bu araziden 9 milyon 270 bin kilometre murabbai bir kısım üzerinde hâkimiyetini ilân etmiştir. Diğer arazi sahipleri bulunmamaktadır. Geri kalan sahipsiz arazi ancak küçük bir kısım üzerinde Fransa hâkimiyet iddia ediyor.

Norveçin istediği arazi üzerine Norveç bayrağını ilk defa olarak 1930 senesinde Norveç balıkçılarından Lars Christiansun dikmiştir.

Norveç hükümetini, cenubî kutup arazisi üzerinde hâkimiyetini biran evvel ilân etmek kararını vermeğe sevkeden sebepler şunlardır:

Samberland namında muazzam bir Alman balıkçı gemisi, balina balığı avlamak için cenubî kutba varmak üzere. Diğer taraftan cenubî kutup kâşiflerinden Amerikalı Elsvort Lenkolu cenubî kutba tayyare ile gitmeğe ve Norveçin hâkimiyet iddia ettiği araziden 250,000 kilometre murabbai bir kısım üzerine Amerikan bayrağını dikerek bu haviliyi Amerikaya ilhak etmeğe hazırlanmaktadır.

Oslo mahafili, bu havaliye yapılan seferlerin başka milletlerin bu topraklarda hâkimiyet iddia etmelerine münce olmasından endişe ettikleri cihetle, bunları Norveçe ilhak etmek suretile muhtemel iddiaların önüne geçmeğe hazırlanıyorlar. Şunu ilâve edelim ki, bu arazi gayri meskündür. Bu

sonra balıkçı gemileri bu taraflara giderek balina avcılığı yapıyorlar. Kutuplarda arazi ilhak eden milletler, bu araziye sulayan denizlerde avcılığı tamamen serbest bırakıyorlar. Norveç de 2900000 kilometre murabbai genişliğinde bu kutayı ilhak ederse, etraftaki denizlerde serbesliği kabul ettiğini ilân edecektir. Maamafih İngilizler, 1908 den 1917 senesine kadar cenubî kutupta ilhak ettikleri araziye kaplıyan denizler hakkında bu şekilde hareket etmemişler, bunları ihata eden denizlerde de hâkimiyetlerini ilân eylemişlerdir.

Bunun için Norveç balıkçıları, İngilterenin ilhak ettiği cenubî kutup arazisinin kaplıyan denizlerde balina avına gittikleri zaman Londra hükümetinden izin almakta ve muayyen bazı resimler ödemektedirler. Ezcümle Norveç balıkçıları 1919 senesinden 1928 senesine kadar İngiltereye balıkçılık resmi olarak 437,211 sterlin lirası ödemişlerdir.

Açık kutup denizlerinde balina avcılığı kânunusani sonlarına doğru başlamaktadır. Denizdeki buzlar eridikçe, balıkçılar sahillere daha ziyade sokuluyorlar.

Bu buz sedlerinin bir hudud olarak telâkki edilip edilmeyeceği henüz belli değildir. İngilizler, bu buz sedlerini, hâkimiyetlerinin hududu olarak telâkki ediyorlar. Bu mesele, herhalde beynelmilel hukuk noktası nazarından büyük bir ehemiyeti haizdir ve henüz halledilmemiştir.

DÜNYADA neler oldu? neler oluyor?

Bir keşif

İngiliz tayyarecilerinden biri, Nelson adası civarında uçarken denizin dibinde sıra beyazlıklar görmüştür. Mağm ya, ne kadar yüksekten bakılırsa denizin dibi o kadar iyi görülmür.

Tayyareci, gördüğünü Mısır arkeoloji enstitüsüne haber vermiş, söyle-

nen nokta araştırılmış ve Büyük İskenderin mükellef bir heykeli ile birçok mermer sütun bulunmuştur.

Orasın, kadim Mısırlıların deniz kenarında kurmuş oldukları Kanopiş şehri olduğu tahmin edilmektedir.

Eski aile

İngilterede Geviylin Con ailesi vardır. Bugün bu aile tam on bir ceddini tanıyor. Her ceddin yedi oğlu olmuş ve bu oğullardan en küçüğü tıb tahsil etmiştir.

Bugün on birinci kuşağın en küçüğü oğlu meşhur Dr. Allen Con'dur.

Beyaz atlar

Saksonyada Histerhof şehrinde bin yüz senedenberi aynı ailenin malı olan büyük bir çiflik vardır.

Bu çiflikte yalnız beyaz at yetiştirilir. Bin yüz senedenberi çifliğe başka renk at girmemiştir.

Fransada av masrafı

Fransada avcılar gerek tüccarlara, gerek devlete büyük fayda temin ederler.

Fransada her sene avcılar 5000 ton kurşun, 100 milyon saçma, 490 bin av elbisesi ve bir o kadar av pabucu kullandıkları söylenir.

Avcıların hizmetinde bulunanların senede aldıkları ücret 300 milyon frank tutar. Devlet Demiryolları avcı

ve köpek nakliyatından 80 milyon frank alır.

Devletin Av vergisi namile aldığı para 61 milyon franktır. 7 milyon frank vurulan hayvanlardan, 40 milyon frank baruttan gümrük resmi alır ve muhtelif ormanları 124 milyon franga kiralar.

Av, Fransa bütçesine hayli gelir temin ediyor.

Klüp

Plimut'ta yer yüzünün başka hiçbir yerinde mevcut olmayan bir klüp vardır: Yüzücüler klübü. Ancak bu klübün âzaları hep büyük baba ve büyük annelerdir. Torun sahibi olmayanlar bu klübe giremezler.

Klüp âzası yaz, kış denize girer.

Eski gemi

1900 senesinin sonunda üç direkli Sarjen yelkenlisi okadar köhneleşmişti ki, mürettebatı yelkenliyi Amerikada Virjini burnu önünde terketti.

Yelkenli başıboş açık denizlerde dolaştı durdu. Bundan on beş sene ka-

Türk - Amerikan ticaret anlaşmasının tasdiki

Türk - Amerikan ticaret anlaşmasının Amerika hükümeti tarafından tasdiki bir müddet gecikmişti. Yeni anlaşmanın bir iki güne kadar tasdik edilmesi muhtemeldir.

Amerika sefarethanesi erkânından B. Telor dün Türkofise gelerek müdür B. Cemal Ziya ile iki memleket ticareti üzerinde görüşmüştür. B. Telor Kambyo müdürü B. Salih ile de temaslarda bulunmuştur.

İlk tedrisat müfettişleri dün de toplandılar

Maarif Şurasına sevkedilecek meseleleri tedkik etmekte meşgul olan ilk tedrisat müfettişleri dün de Maarif müdürlüğünde toplanmışlardır.

İki hırsız yakalandı

Beyoğlu civarında muhtelif evlerden eşya çalmaktan maznun Cemal ve Mehmed Ali adlarında iki kişi yakalanarak Adliye'ye verilmişlerdir. Maznunlar dördüncü sorgu hâkimi tarafından yapılan sorgu neticesinde

Karısını öldüren Moiz mahkûm oldu

12 sene 2 ay, 20 gün hapis yatacak

Geçen sene nisan ayının son günü Tepebaşındaki evinde karısı Kaloy'u bıçakla öldüren Moizin muhakemesi dün ağırceza mahkemesinde bitirilmiştir. Yapılan muhakeme neticesinde Moizin, karısı Kaloya aynı evde oturan Enver adındaki gençle gezmemesini tembih etmesine rağmen, Kalonun gene Enverle gezmeye devam ettiği, bir gün Enverle Kalonun Beyoğlunda bir gazinoda otururlarken Moiz tarafından görüldüğü ve akşam Moiz eve gidince, karısının: — Evime niçin geldin? Ben seni istemiyorum.

Demesi üzerine, Moizin sustalı çakı ile kadını yaralayıp öldürdüğü sabit olmuştur.

Karısını öldürmek suçundan dolayı Moizin yirmi iki sene ağır hapsine karar verilmiş, fakat kadının tahrikli ve Moizin cinayeti işlediği zaman 21 yaşını ikmal etmemiş olması göz önünde tutularak cezası 12 sene iki ay yirmi gün ağır hapse indirilmiştir.

Vapurdan küfreden bir yolcu 2 gün hapse mahkûm oldu

Bohor adında 16 yaşında bir çocuk Kasımpaşa iskelesinden hareket etmek üzere olan vapura binerken iskele çımacısı ve başmemurları kavga etmiş, vapur hareket ettikten sonra bir daha yakalanmayacağına kanaat getirerek, vapurun kenarından uzanıp iskeledeki başmemura ve çımacıya küfrediştir.

Vapur Hasköy iskelesine yanaşınca zabıta, derhal Bohoru yakalayarak Adliye'ye vermiştir. Sulh ceza mahkemesinde yapılan muhakemede suçlu sabit olduğundan, Bohor iki gün hapse mahkûm olmuştur.

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

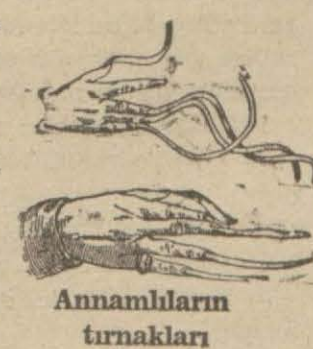
Fransızların tehlikeye giren

"Annam", müstemlekesi

Annam imparatoriçesi yerli kadınlar tarafından selâmlanırken...

İtalya Fransı sıkıştırıyor. Müttefikleri de ona maddî, manevî müzaheretle bulunuyorlar. Bu meyanda, Japonların Hainan adasını almaları Fransıy Uzak Şarkta da tetikte bulunmağa, binaenaleyh, kuvvetlerini bölmeye sevk etmektedir.

Hainan'a en yakın Fransız müstemlekesi Annam'dır. 230680 kilometre murabbai (1) mesahasında olan bu Şarkî Hindî Çini İmparatorluğu, 5 milyon nüfusludur. Memleket çok dağlıktır. Dağlarla denizin yakın ol-

ması sebebiyle kısa ve süratli dereleri vardır. Annam Okyanusun musson denilen muntazam rüzgârlarına maruzdur. Sahiller münbittir. Dahildeki yaylalar fakir ve bakımsızdır. Başlıca mahsulü pirinç ve ipektir. Merkezî Huedir.

Bu müstemleke, 1883 den beri Fransa idaresi altında olmakla beraber İmparatoru ve mandarenleri vardır.

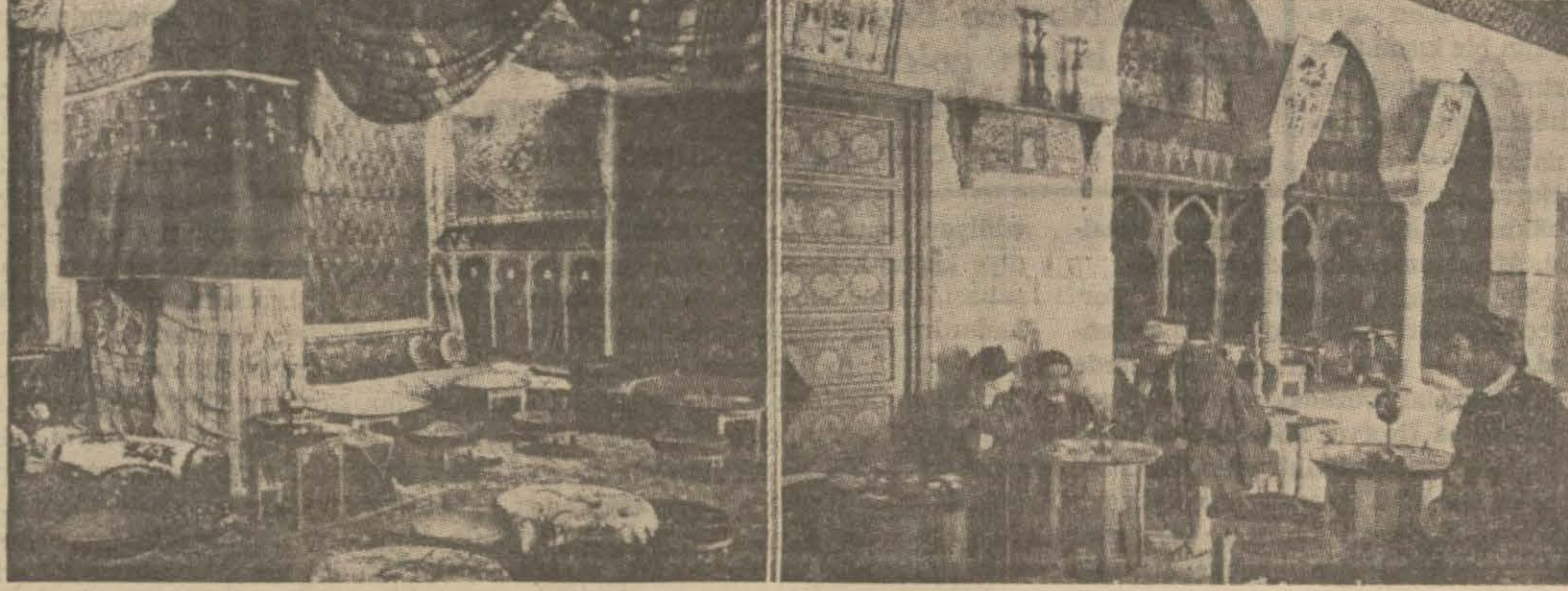
İmparator, modern ve sporcu bir zattır. Eski ananeye bağlı olan asillerin bir garip âdetleri: Turnaklarına hiç kesmez, resimde gördüğünüz şekilde uzatırlar; bunu da pek makbul sayar, kırılmamasına itina ederler.

(1) Türkiyenin mesahası 762,000 kilometre murabbaidir.

Pariste Şark köşeleri

İncesaz çalan iki kahve, Türk yemekleri yenilen lokantalar

Kurban bayramının ilk günü Arap mahallesinde yapılan toplantı ve söylenen şarkılar

Parisin göbeğindeki Arap mahallesinde lokanta ve kahvehane

Paristen yazıyor: Fransızlar Şimali Afrikadan ve bilhassa Fastan gelen Arapların Pariste yabancı vaziyette kalmamaları, kendi memleketlerindeki hayatı yaşayabilmeleri için bir kaç sene evvel küçük bir mahalle vücutte getirmişlerdi. Bu mahallede bir cami, bir otel, bir lokanta, bir hamam, bir bahçe ve Fas kahvehaneleri tarzında bir kahve vardır. Parise gelen Araplar istedikleri zaman burada kuskus ve sair Arap yemeklerini yerler, kahvehanede nargilelerini tokurdatarak naneli çay, tarçın içerler.

Kurban bayramının ilk günü Arap mahallesinde oldukça mühim kalabalık vardı. Başta Fasın Paristeki mümessili İbni Gebrit olmak üzere bir çok Araplar toplanmış, kurbanlar kesildikten sonra naneli çaylar içilmişti.

Bu mahallenin müdürü bayram münasebetiyle bir incesaz takımı getirmişti. Saz İstanbullu Agop ve Parnak ile Tunuslu Malikten mürekkepti. Agop kanun, Parnak ut, Malik darbuka çalıyordu.

İlk fasıl hicazdı. Peşrevden sonra şarkılar başladı. Söylenilen şarkılar hep Türkçe idi.

Bak ne hale koydu bu bahtı siyah
Şarkısını
Canım senin olsun beni canım gibi sakla

Bunu da diğer şarkılar takip etti. Arada kanun, ut taksimleri yapıldı. Saz öğleye kadar sürdü, kahvede bulunanlar tarafından zevkle dinlendi.

..

Pariste iki incesaz takımı vardır.

Bunlardan biri Ermenilerden, diğeri Musevilerden mürekkeptir. İkisi de Parisin birer köşesindeki iki kahvehanede çalmaktadır. Ermenilerden mürekkep takım daha ustadır, bir kanun, bir ut, bir de def çalan hanendeden mürekkeptir.

Bir zamanlar bu takımda bir kemençe de vardı. Eski devir pašalarından birinin oğlu bir artistin peşinde Parise gelmiş, elinde avucunda ne varsa yiyip bitirdikten sonra sefaletle düşmüştü.

İyi kemençe çalan bu genç tesadüfen Ermeni saz takımını bulmuş ve bu takıma girmişti. Fakat bir müddet sonra memleketine döndüğünden şimdi takım üç kişiliktir. Bu saz takımı ağır şarkıları tercih etmektedir. Çaldığı kahveye bir çok şarkılar gidiyor.

Musevilerden mürekkep takım bir keman, bir ut, bir hanendeden mürekkeptir. Bu takım daha ziyade hafif şarkılar çalıyor. Çaldığı kahveye devam edenler yüzde doksanı Musevilerdir. Bunların arasında, saz çifttelliyle çalarken yerinden fırlayanlar, gerdan kırıp, omuz titretenler oluyor... Musevi saz takımı burada yapılan Musevi düğünlerinde de çalıyor.

Bir kaç aydanberi Ankara radyosu burada şarkılar tarafından alâka ile dinlenmektedir. Gündüzleri 19, geceleri 31 metreden kısa dalgada yapılan neşriyat Pariste ve bütün Fransada pek güzel işitiliyor. Burada bulunan şarkıların en mühim işlerinden biri de akşamları Ankara radyosunun Türk musikisi neşriyatını

dinlemektir. Maamafih radyo bura saatle pek erken neşriyata nihayet verdiğinden geceleri incesaza rağbet devam ediyor.

Son zamanlarda Pariste Türk lokantaları birdenbire çoğaldı. Bir kaç sene evveline kadar yalnız bir Türk lokantası varken şimdi bunların adedi yediydi, sekizi buldu. Bu lokantalardan bir kısmı Parisin en kıbar mahallelerindedir. Hepsisi rağbet görmekte, iyi iş yapmaktadır.

Paristeki Türk lokantalarının ekserisi Ermeniler, bir ikisi Rumlar tarafından açılmıştır. Bunlarda bizim bütün yemeklerimizi bulmak kabilirdir. Meselâ bu mevsim Parisin merkezinde yoğurtlu kebab, lâhana dolması, baklava, kâdingöbeği yiyebilirsiniz. Yazın da listede türlü, karnıyarık, patlıcan dolması ve sair yaz yemekleri, hafif tahıllar vardır.

Paristeki Türk lokantalarına en ziyade şarkılar rağbet ediyor. Son senelerde şarkıtan Parise gelenler çoğalmıştır. Bunlardan bir kısmı, Fransız lokantalarına gidecek yerde, ötedenberi alıştıkları yemekleri bulmak için Türk lokantalarını tercih ediyor.

Gelenlerden bir kısmı da şarkta bulunmuş, yemeklerimizi beğenmiş Avrupalılardır. Bunlardan, uzun müddet Türkiye'de kalmış olanlar Türk yemeklerine Türkler kadar rağbet ediyorlar... Nihayet bir kısmı da yeni ve bilinmeyen bir yemek yemek için Türk lokantalarına geliyor.

Paristeki Türk lokantaları pahalıdır. İyi bir lokantada verilen paranın iki mislini vermek lâzımdır.

Haftalık piyasa

Geçen haftaya nisbetle ehemmiyetli değişiklik yok - Zeytinyağ satışı arttı

Piyasada geçen haftaya nisbetle ehemmiyetli bir fark yoktur. Yalnız bazı malların satışları üzerinde durgunluk hasıl olmuş. Buna mukabil diğer ihracat maddelerimizin satışları daha ziyade artmıştır. Bu tahavvilleri tebarüz ettirmek için her hafta olduğu gibi ihracat maddelerimizin vaziyetini ikiye ayırıyoruz. Bunlardan satışları artan maddeleri aşağıya yazıyoruz:

Yumurta — Geçen hafta içinde yumurta piyasası durgundu. Yunanistana pek az miktarda yumurta sevkediliyordu. Almanyadaki fiatleri kontrol dairesi, yumurtalarımızın fiatlerini pahalı bulmaktaydı. Maamafih kontrol dairesinin yumurtalarımıza karşı müşkilât çıkarması pek uzun sürmedi. Son bir kaç gündendenberi Almanyaya yumurtalarımıza karşı istekli davranmaktadır. Birkaç gün içinde Almanyaya 2700 sandık yumurta gönderilmiştir. Yumurta tacirlerinin elde ettiği malûmata göre, şimdiye kadar Almanyaya, Fas yumurtaları almaktaydı, halbuki Fas yumurtaları İspanyanın ihtiyacına kıfayet edecek kadar fazla değildir.

Zeytinyağı — Bu hafta içinde satışları artan maddelerden biri de zeytinyağıdır. Mısırdan, Romanyadan zeytinyağlarımıza karşı talep artmıştır. Bu talepler esasen yükselmeye mütemayıl olan zeytinyağ fiatlerini arttırmıştır. Bu sene zeytinyağ mahsulümüzün miktarı azdır. Fiatler dünya fiat seviyesinden yüksek olduğu halde, yine zeytinyağlarımıza karşı talepler devam ediyor.

Romanyadan zeytinlerimize de istekler artmıştır. Vakıa Türkiye'nin küçük taneli zeytinleri, Romanya piyasasında ötedenberi aranılmaktadır. Fakat bazı ihracat tacirlerimiz, zeytin salamura usullerinde ambalaj tertibatında ihmalkâr davrandıkları için, Romanyada zeytinlerimizin eski sürümünü kaybetmiştik. Son senelerde, ambalaj ve salamura işlerine büyük bir ehemmiyet veren ihracat tacirlerimiz, yine Romanya piyasasında aynı mevkii elde edeceklerdir. Zeytinlerimize karşı Mısırdan da talep vardır.

Arpa — Bu hafta içinde arpa üzerinde de büyük iş olmuştur. Bir hafta zarfında piyasada 45 bin kilo arpa satılmıştır. Evvelce de yazdığımız gibi, Yunanistanın, bizden 100 bin kilo arpa talep ettiği, piyasada arpa üzerine olan muameleleri arttırmıştır.

Kuru meyvalar — Fındık ve ceviz karşı olan talep bu hafta içinde daha ziyade artmıştır. Bu yüzden ceviz fiatleri yükselmiştir. Cinslerine göre ceviz fiatleri 52 kuruşla 63 kuruş

arasındadır. Nevyorktan da fındıklarımıza talep olmuştur. Bu hafta içinde Nevyorka 7 bin kilo fındık gönderilmiştir. Hamburga sevkedilen fındıkların yekünü 60 bin kiloyu bulmaktadır.

Brezilya yavaşı — Brezilya fındıklarımızın müşterisi oluyor. Yakın senelere kadar Brezilyaya fındık sevkedilemezdi, bu hafta içinde Brezilyaya 2 bin kilo fındık ihraç edilmiştir.

Şimdiye kadar bu hafta içinde satışları artan ihracat maddelerimizden bahsettik, bundan sonra da, durgun bir devre geçiren mallarımızdan bahsedeceğiz.

Tütün — Marmara havzasında tütün vaziyeti zirai memnun edecek vaziyette değildir. Halbuki Ege muntakasında tütün vaziyeti pek parlak bir devre geçirmişti.

Dokuma ham maddeleri — Tiftik ve yapığı üzerine bu hafta hararetili denemek derecede muamele olmamıştır. Maamafih tiftik piyasasının sıra durgun bir devreye girmesi tabii görülmektedir. Bu durgunluk ani talepler karşısında birdenbire değişebilir.

Av derileri — Geçen hafta av derileri üzerine hararetili muameleler olmuştur. Bu yüzden de av derileri fiatleri yükselmişti. Son günlerde av derileri piyasasında bir durgunluk müşahade edilmektedir.

Yiyecek maddeleri

Yiyecek maddelerinden zeytinyağının pahalılaştığını yukarıda yazmıştık. Tereyağlarına gelince, fiatler geçen haftaya nisbetle biraz yükselmiştir. Alâkadar yağ tacirlerine göre tereyağ fiatleri, et fiatlerinin yükselmesi üzerine artmıştır. Bir yağ taciri diyor ki:

— Balık ve etin ucuz olması, yağ fiatlerinin düşkünlüğüne ve az sarfedilmesine sebebiyet veriyordu, son günlerde etin pahalılaşması yağın da yükselmesine sebep oldu.

Hasılı yağ ve kuru fasulye ve diğer kuru sebzeler üzerine iş yapanlar, balık ucuzluğundan şikâyet ediyorlar. Demek oluyor ki memleketimizde et ve balık gibi en mühim gıda maddeleri daha ziyade ucuzlayacak olursa, diğer gıda maddelerinin ihtikârına şahid olmayacağız. Et ve balık pahalılaştığı zaman, diğer gıda maddelerinin pahalılaşması bir tesadüf eseri değildir. Bu, her zaman görülen hadiselerdir. Şehir iktisadiyatı ile uğraşan mühendisler, idare amirleri bu hadiseleri esas ittihaz ederek, hayatı ucuzlaştırmak için, et ve balık fiatlerini ucuzlaştırmak imkânlarını tedkik ederlerse meseleyi en kısa yoldan halletmiş olurlar. H. A

AKŞAM'ın tefrikası

Tefrika No. 14

AŞKIN KURBANI

— Büyük macera romanı —

Nakleden: (Vâ-Nû)

— Tahire hanımefendinin akrabası mı?... Ne münasebet... Şey...

— Canım, akrabamız değil mi?... Sizi büyütmemiş mi?... Ebeveyniniz öldükten sonra daima onun yanında oturmamış mısınız?

Tendu'nun yanakları kızardı. Şaşkın bir halde biran sustu. Şimdi kırıldığı potu anıyordu. İhtiyar kadını yalancı çıkarmıştı.

Fakat artık iş isten geçmiş bulunuyor... Fazla rol oynamıyacak. Bütün cesaretini tophyarak, kabahath bir çocuk sesile:

— Vallahi ben yalan söylemesini hiç beceremem... Bir gün nasılsa bu çamı devirecektim. Ben Tahire hanımefendinin akrabası değildim. O beni anne gibi seven, himaye eden halamın akadaşısıdır. Kendisine son derece hürmetim vardır.

Perihan bu dalavirenin ne maksadla yapıldığını anıyarak için için gülüyordu. Fakat öfkeli bir hal takınarak:

— Bu yalana ne ihtiyaç görüldü öyleyse ... dedi.

— Rica ederim, kızmayınız!... Demin de size söyledim ya... Anne gibi sevdiğim bir halam var... Beni büyüttü... Kendisine bir sürpriz yapmak istiyorduk... Tanımadığınız bir kızın resmle vakit kaybetmek istemezsiniz diye Tahire hanımefendi beni size akrabası gibi prezanta etti ve Lütfiye hanımın yeğeni olduğumu gizledi.

Perihan birdenbire sararak:

— Lütfiye hanım efendi mi?... dedi.

— Evet.

— İsminiz ne?

— Tendu... Kadri Memduh paşanın kızıyım.

— Tendu!

Perihan, bu ismi tekrarladığı zaman, kalbinin titrediğini hissetti. Demek karşısında duran kardeşiydi. Genç kıızı görür görmez duyduğu incizap bundan ileri geliyormuş meğer... Bir an içinde, bir sinema şiridi gibi, bütün mazi, gözlerinin önünde tecessüm etti.

Annesi sağ iken yaşadığı o güneşli,

mesud günler... Sonra, mahud yabancı kadın eve girdiği zaman, çektiği ızdır... Babasının üvey annesine karşı duyduğu meyil dolayısıyla kızının ezilmesine lâkayd kalış... İhtiyar matmazel Ofeli... O da ölmüştü... Ve birdenbire, işte, karşısına çıkan bu çocuğun tebessümü...

Çektiği acılara ancak evden kaçmak suretile nihayet verebilmişti. Şimdi ezgin ruhunda, geçmiş günlere karşı hicrandan ziyade merhamet vardı. Yanında duran genç kıza şefkatle baktı. Tendu, korkak korkak bekliyordu.

Perihan sesinin titremesine mâni olarak:

— Üzülmeyin, yavrucuğum... Kızmadım... dedi. — Bu yaptığınız hile, bilâkis bana karşı komplimandır... Demek güzel yüzünüzü ancak benim canlandırmabileceğimi tahmin ettiniz?... Madem ki artık bu sır meydana çıktı, rahat rahat konuşabiliriz... Ben de sizin gayet samimî, iyi bir arkadaşınız olmak istiyorum.

— Dostluğunuzu memnuniyetle kabul ederim... Bilmem nedense sizi görür görmez o kadar sevdim ki... Sanki ötedenberi tanıyormuşum gibi...

— Haydi bana çocukluğunuzdan bahsediniz... Babanızı hatırlıyor musunuz?

— Hayal meyyal... Daha doğrusu, yüzünün çizgilerini asla... Beni okşamasını, bana karşı muhabbetini ve son

zamanlardaki hüznü halini arasına gözümün önüne getiririm... Kalbini kemiren gizli bir derdi vardı. Sanırım ki, yegâne tesellisi bendim.

— Çok mu derdliydi?

— Evet... Sonra öğrendim: Bazı işlere girişmiş; iflâs etmiş... Başımıza gelecek felâketleri düşünerek üzüli-yordum.

— Doğup büyüdüğünüz köşk Erenköy civarındaydı, değil mi?

— Evet... Kocaman bahçesi vardı. Çiçek içindeydi... Ağaçların şekli bile gözümün önünde... En dipte küçük bir kapı vardı. Kaybolan anahtarımı bir gün buldular. Çınarın bir dalına astılar.

Perihan da o hâdiseyi hatırlıyordu. O, zaten her zaman o gizli kapıdan kaçarak annesinin mezarına giderdi.

— O küçük kapıdan sonraları hep çıkardım. Çünkü ablamın sevdiği bir yolmuş burası...

Genç kadın, boğuk bir sesle:

— Ablanız mı? dedi.

— Evet... Babamın ilk zevcesinden olan kıızı... İsmi de sizin gibi, Perihan...

— Onu da hatırlar mısınız?

— Pek müphem. Rüyada görülüp de unutulan simalar gibi... Beni çok severdi... Sık sık öperdi... Meyus bir hali vardı... Daima ağlardı.

— Ne oldu sonra ablanız?

— Bir gün hastalandım iyileştikten

sonra artık onu görmedim... «Öldü!» dediler. Zayıf olduğumdan sıhhatim bozulur diye, hatırlamamam için, bahsini ettirmediler. Fakat ben her zaman ruhuna fatiha okurum...

Bütün gayretine rağmen, Perihan, artık, heyecanını yenemedi. Göz yaşları şelâle gibi, yanaklarından akmağa başladı.

Tendu hayretle sordu:

— Ağlıyorsunuz. Söylediğim sözlerle sizi üzdüm mü?

— Hayır, hayır... Bilâkis... Bunlar saadet yaşıdır... Sözleriniz kaybettiğim muhabbetleri hatırlattı. Ben de sizin taraflarda bir köşkte doğup büyüdüm. Sarışın bir küçük kızın ablasıydım. O zamanki bedbahtlığımı ancak onun muhabbeti giderirdi.

— Demek bedbahttınız?... Anneniz yok muydu?

— Yoktu... Kalbimin hissi ihtiyaçlarını ancak küçük kardeşim tatmin ederdi. Fakat bir gün hasatalandı... Ondan bütünün ayrılmak mecburiyetinde olduğumu anladım. Evi terkederek kaçtım. İşte bundan sonra meslek sahibi oldum.

— Çok sevdiğiniz küçük kardeşinizi bir daha görmediniz mi?

— Hayır... Çünkü ona da size söyledikleri gibi, benim hakkımda «öldü!» demişler...

(Arkası var)

B. Musahib Zade Celâl diyor ki.. Edebiyatımızın en ilerlemiş tarafı hiç şüphesiz tiyatromuzdur

Dev adımlarile ilerliyen bugünkü tiyatroyu
Manakyanla mukayese edebilir miyiz?

Sabahın bu erken saatinde Şehir Tiyatrosunda cinler top oynıyordu. Bomboş salondan geçtim. Tiyatronun üst katına çıkan merdivenleri tırmanmağa başladım. Meğer bizim tahta tiyatromuzun üzerinde bir de kütüphane dairesi de varmış. Bu mütevazı tiyatrodaki bir de kütüphane dairesi bulunması bana vaktile bindiğim bir vapuru hatırlattı. Anbarına bir kaç bölme çakılarak yolcu kamaraları vücutte getirilen bu vapurun güvertesinde camekânlarla ayrılmış bir buçuk metre murabbai genişliğinde bir yer vardı. Bu camekânlı yerin üzerinde de muhteşem bir lâvha göze çarpıyordu:

«Kış bahçesi»...

Ahşap tiyatrodaki muazzam kütüphane dairesi ve yolcuları anbarda yatan vapurun kış bahçesi... Hemen hemen ikisi de aynı kapıya çıkıyordu.

Musahib zade B. Celâli kütüphanede gelecek tiyatro mevsimi için hazırladığı «Genç Osman» piyesini tedkik ederken buldum.

İçlerinde yüzden fazla temsil edilen Aynaroz kadısı, Bir kavuk devrildi, Mum söndü, İstanbul efendisi, «Pazar tesli - Perşembe» vesaire gibi ölmez telif eserler hediye eden Musahib zade bütün bu meşhur piyeslerini nerede yazmıştır bilir misiniz? 75 santim eninde küçük bir masanın üzerinde Üsküdar'daki eski konakta bu minimini masa zamanına, mevsimine göre kâh bahçeye taşınır, kâh taşığa, kâh sofalardan birine... Ve Musahib zade yanında bir arkadaşı bulunduğu halde bu küçük masasının başında piyeslerini hazırladı.

Üsküdar'da Karacaahmed mezarlığının tam karşısında İstanbul'un en eski kahvesi olan Çiçekçiler kahvesinde eserlerini hazırladığı da olurdu. Fakat şimdi bu İstanbul'un en eski kahvesi bir ev haline getirilmiştir. Musahib zade de artık Şehir Tiyatrosunda çalışıyor.

Akademi meselesini sorduğum zaman Musahib zade piyesinden başını kaldırdı:

— Bizde bir edebiyat akademisti mi? Tabii buna şiddetle ihtiyacımız var. Hatta artık bunu «lüzum var mı? Yok mu?» diye münakaşa etmek bile bence yersizdir. Fransa gibi irfanı son derece yüksek bir memleketin vaktile kurduğu böyle bir müesseseye karşı biz nasıl müstağni kalabiliriz? Bir edebiyat akademisi en muhtaç olduğumuz şeylerden biridir. Ve bunun biran evvel meydana çıkması kurulması için her şeyi yapmalıdır. Bu işe kimler kadirse hatıra, gönüle, rekabete bakmadan edebiyat akademisini kurmalıdır.

Bu akademinin Fransadaki gibi 40 kişiden ibaret olması mı lazımdır? Yoksa biz âza adedini kendi ihtiyacımıza göre mi tesbit edebiliriz?

Musahib zade gülümsedi:

— Vallâhi azizim. Ben kirklerden, yedilerden, dokuzlardan pek hoşlanmam. Fakat zannederim ki 40 âza bizim akademi için çoktur. Böyle bir akademiye âza mikdarının on ikiyi geçmemesine taraftarım...

Böyle bir akademi de pek çok işler görebilir?

— Meselâ bu akademinin vazifeleri ne olabilir?

— Bir akademinin vazifeleri bugün artık bir mütearife haline gelmiş, muayyen şeylerdir. Ve bizde akademik mesai bakır bir orman gibi işlenmemiş, taranmamış bir mevzudur. Bu itibarla kurulacak akademi kendisine o kadar çok işler bulabilir ki bunları burada birer birer saymağa âdeta imkân göremiyorum.

— Fakat bazıları bir akademi kurmak ve buna âza bulmak için henüz bizde beynelmîlî kıymette şöretler olmadığını ileri sürüyorlar...

— Bîlâkis beynelmîlî kıymette şöretlerimiz olmadığı için akademi kur-

B. Musahibzade Celâl

mamamız değil, kurmamız lazımdır. Kurulacak akademi belki ileride beynelmîlî kıymetlerde şöretlerin bulnacağı büyük akademimizin bir çekirdeği olacaktır. Akademi kurulduktan sonra sanat, ilim hayatının yükseleceğine ve beynelmîlî kıymetler yetişeceğine kanımlı.

«Şimdiye kadar - encümeni danış haric - akademi kurmamakla beynelmîlî şöret mi kazandık? Bugüne kadar geçen akademisiz sanat ve ilim hayatı bize ne kazandırdı? Bunun için daha ziyade beklemek lüzumsuzdur. Hem fazla malın zararı nedir? Memlekette bir ilim, sanat teşekkülü bulunursa bundan ne gibi zararlar görebiliriz? Bir akademi kurulur. Bunu kendi mesaisi, kendi sanat ve ilim hayatı içinde bırakırız. Diğer taraftan haricteki sanat ve ilim hayatını - akademi var! diye - durduracak değiliz ki... O da öteki taraftan devam etsin. Haricte ve akademide iki taraflı çalışılsın... Böyle bir mesaf tarzının ne gibi zararları olabilir?

— Bir edebiyat mükâfatına taraftar mısınız?

— Elbette... Külfet, nimet mukabilidir. Sanatın, sanatkarın maddî cepheden teşviki çok lüzumlu bir iş-tir.

— Böyle bir edebiyat mükâfatının ne gibi faydaları dokunabilir?

— Pek çok. Meselâ geliş güzel bunlardan birini size söyleyeyim. Faraza adapte salgının önüne geçebilir. Bugün adaptelik hazır elbisecilik gibidir. Edebiyat çarşısında Avrupa'dan gelen hazır elbiseler satıyoruz. İşin kolayına bakıyoruz. Hakiki edebiyat terziliğimiz bu yüzden zayıflıyor.

— Evet... Fakat belki adapte salgınını tiyatrodaki görüyoruz. Siz telif eserler veren bir tiyatro muharriri misiniz? Acaba bizde niçin telif piyes pek az çıkıyor?

Musahib zade yine gülümsedi:

— Demin de söyledim... Külfet nimete göredir...

— Fakat buna mukabil telif romanlar, piyeslerden daha fazla... Muvaffak olmuş bir telif tiyatro eserinin, bir telif romandan daha fazla para getirdiğini işitiyoruz.

— Fakat muvaffak olmuş, seyirciyi çeken bir telif tiyatro eseri yazmak da o nisbette güçtür.

— Bu anket vesilesile görüşüğüm birçok kimseler bizde tiyatronun geriliğinden bahsediyorlar ne dersiniz?

— Hiç zannetmiyorum. Bizde edebiyatın - son zamanlarda - en ilerlemiş tarafı tiyatrodur.

Meselâ Manakyan tiyatrosile bugünkü tiyatromuz arasında mukayese edilmeyecek kadar muazzam bir fark vardır. Tiyatro bizde dev adımlarile yürüyor. Ve öteki edebiyat tarzlarından çok ileri gidiyor.

Meselâ cebelî tiyatro mütehassısları Avrupada da bizde beynelmîlî bir şaheseri seyrediyorlar. Bizdeki temsilleri Avrupadakinden farksız,

hattâ bazan de üstün buluyorlar.

— Bazı ediplerimiz tiyatrodaki türkçenin fena konuşulduğunu söylüyorlar.

— Bu da yerinde bir iddia değildir. Bizde meselâ bir bayan Şaziye türkçeyi fevkalâde nefis bir surette konuşur. Yine türkçeyi çok iyi konuşan artistlerimiz vardır.

Sonra bizim artistlerin tiyatro kabiliyeti şaşılacak derecededir. Artistlerimiz tiyatro mektebinden yetişmişlerdir. Evlerinden çıkıp sahneye gelmişlerdir. Bu ne kabiliyettir ki ellerine bir tiyatro kitabı verilmeden artistler sahneye çıkıyorlar ve muvaffak oluyorlar.

Artistlerin bir sene içinde kendilerini operete adapte ettiklerini operet oynadıklarını unutmıyalım. Hem de nasıl? Ömründe ayakta şarkı söylemeğe alışmamış olan Vasfi Rıza bile sahnede aynı şarkıyı hem alaturka, hem alafranga olarak söyledi.

— Bizde akademi kurulursa bura ya kimleri dahil ederiniz?

— Böyle akademi kurmak salâhiyetini kendimde bulmam için benim biraz bunamam lazımdır. Ben öyle bir müesseseye kapısından bile bakmak salâhiyetini kendimde bulamıyorum. Oraya nasıl âza seçebiliriz?

Hikmet Feridun Es

İzmirde ihracat faaliyeti

Son günlerde yeniden siparişler geldi

İzmir (Akşam) — Başka yıllar bu mevsime İzmirde (İhracatın sonu) adı veriliirdi. Fakat bu yıl, diğer yıllara benzememiş, ihracat katıyen sek-teye uğramamış, hızını devam ettirmekte bulunmuştur. Bunun sebebi dış piyasalardan muhtelif mahsul-lerimiz için mütemadiyen yeni sipa-rişler gelmesidir. Tutulan istatistik-lere göre mevsim iptidasından şimdiye kadar İzmirde 66,000 ton kuru üzüm satılmış ve ilmanımızdan dış memleketlere 69,820 ton üzüm ihraç edilmiştir. İhraç edilen üzümlerden 49,195 tonu Almanyaya sevkedilmiş-tir. Son hafta içinde üzümlerine yeni siparişler geldiğinden satışlar tekrar hararetlenmiştir. Ege bölge-sinde daha on bin ton kadar üzümlü kalmıştır. Fiatler sağlamdır, hattâ yükselmesi çok muhtemeldir.

Yine mevsim iptidasından şimdiye kadar İzmir piyasasında 22,000 ton incir satılmıştır. Limanımızdan yapı-lan ihracat ise 39,944 tondur. Bu se-nenin 40,000 tonluk incir rekoltesi tamamen satılmış, hattâ ihraç edil-miştir. Dahilde istihlak edilen mik-dar, rekolte haricindedir. Piyasada pek az incir kalmıştır. Fiatler yük-sektir. Tek tük satışlar da yapılıyor. Yalnız Almanyaya yapılan incir ihra-catı 16,900 tondur.

Pamuk: Satışlar hararetlidir. Mev-sim iptidasından şimdiye kadar (üç ay zarfında) dış memleketlere 27,000 balı pamuk ihraç edilmiştir. Bunun yüzde 37 si İtalyaya, yüzde 32 si Ro-manyaya, yüzde 30 u Almanyaya sevk ve ihraç olunmuştur. Satışlar Akala nevirinde kilo başına 52,5 - 53 kuruş üzerinde yapılıyor.

Zeytinyağı ihracatı da hararetlen-miştir. Müşterilerimiz İngiltere, İtal-ya ve Cenubi Amerikadır. Satış fiat-leri 37 - 38 kuruştur.

Tütün satışları muntakada 27,5 mi-lyon kiloya balığ olmuştur.

Yunanistan serbes dövizle 10,000 ton arpa satın alacaktır. Buna dair nesredilen hükümet kararname-si, şehrimizdeki alâkadarlara da gelmiş-tir. İzmirden bazı tüccarlar, arpa sat-ış ve ihracı için teşebbüslerde bulun-muşlardır.

İzmir mektupları

İzmir umumî meclisi toplantılarına başladı

Bir senede yapılan işler ve bu sene içinde yapılacak işler

İzmir vilâyet umumî meclisi toplantı halinde

İzmir (Akşam) — İzmir vilâyet umumî meclisi, toplantılarına baş-lamıştır. Vilâyetin 939 yılı bütçesi 2,800,000 lira üzerinden hazırlanmış-tır. Bunun 400,000 lirası turistik yollar hasılatıdır ve fevkalâde büt-çeye dahildir.

Vali B. Fazlı Güleç, vilâyet umumî meclisinin ilk toplantısında bir nu-tuk söyleyerek umumî meclisin yeni âzasını selâmlamış, dört sene evvel işe başladığı vakit selefine verdiği söz üzerine vilâyette başlanan muh-telif eserlerin ikmaline çalıştığını, bunda muvaffak olduğunu anlatmış, evvelki meclis âzasını, vilâyetin her tarafında vücuda getirdikleri eser-lerden dolayı takdire anmıştır. Vali B. Fazlı Güleç demiştir ki:

«— Dört senede yapılan eserler, vilâyetin muhtelif ihtiyaçları nazarı dikkate alınarak, muhtelif köşelerde vücuda getirilen hayırlı, faydalı şey-lerdir. Bize belki, (bu eserleri niçin bir yerde toplamadınız, göze görünecek bir halde yapmadınız, kendinize bir âlâyiş ve şeref hissesi çıkarmadı-nız?) diyenler bulunabilir. Fakat ben ve meclisteki arkadaşlarım, işlerimi zi âlâyiş ve tefahür düşüncesinden tamamen uzaklaşarak, ihtiyaçları karşılamak maksadile yaptık. Bun-lar, gerçi vilâyetin köşe, bucakların-dadır. Fakat ihtiyaçları karşılamak gayesile yapılmıştır. Aşağı yukarı bu eserler bir milyon lira değerindedir. Siz arkadaşlarım bu eserlerin beş, on mislini yapacak ve çok şerefli iş başaracaksınız.»

Vali, geçen yıl içinde yapılan maarif, sıhhat, baytar, ziraat, idare işleri hakkında uzun izahat vermiş, yeni mektepler, yollar, hastanelere ilâveler inşaatından bahsetmiş, 9 ey-lül 938 kurtuluş bayramı günü tat-bikine başlanmış olan turistik yollar kanunile temin edileceği tahmin olu-nan senevi 400,000 lira varidatla ilk bankasından istikraz edilen 200,000

liralık kısmın inşâ edileceğini, 1940 yılının cümhuriyet bayramında bu yolların işletmeye açılacağını. Emlâk bankasında istikraz edilen 200,000 liranın 70 bin lirasile İnciraltı plâ-jında bir havuz inşâ edileceğini, tu-ristik yollar, plâj ve ılıca inşaatı ile halkın sıhhi ihtiyaçlarını temin et-mekle beraber vilâyet bütçesine va-ridat ta temin edileceğini söylemiş, alkışlanmıştır.

Valimizin bu izahatı, hoparlör te-sisatile şehrin muhtelif meydanların-da toplanan halk tarafından âlâka ile dinlenmiştir. Sonra vilâyet büt-çesi ve yapılan işler hakkındaki vilâ-yet izahnamesi okunmuştur. Meclis mesaisine devam edecektir.

Erzincan'ın kurtuluşunun yıldönümü

Erzincan 14 (Akşam) — Erzincan'ın kurtuluşunun yıldönümü binlerce halkın, mekteb talebesinin ve askerinin iştirakile kutlandı. Mera-sim çok parlak oldu. Gündüz her ta-raf donandı, geceleyin de tenvirat yapıldı.

Tire kazasında eski eserler bulundu

İzmir (Akşam) — Tire kazasında Hisarlık mevkiinde eski kale duvarla-rından birinin yıkılması ile uzun bir dehliz meydana çıkmıştır. İçeri giren köylüler, dehlizde birçok odalar, eser-ler, heykeller bulunduğunu görmüş, hükûmete haber vermişlerdir. Vilâyet emrile İzmir müzeler müdürü B. Salâ-haddin Kantar tedkikat yapmak için Tireye gitmiştir.

Martın ilk haftasında İzmirde (Es-ki İzmir) Ağora hafriyatına tekrar başlanacaktır.

İzmir (Akşam) — İzmir erkek lisesinde izcilik teşkilâtına büyük ehem-miyet verilmektedir. Müteaddid oymaklar teşkilâtı ikmal edildiğinden bu haf-ta lise izcileri Tireye bir gezinti yapmışlardır. Halkın alâkasile karşılanan iz-ciler, Tirede muhtelif müesseseleri ve Kaplangesmesini gezmişlerdir. İzciler Tireden bir saat uzakta Kaplangesmesine çıkınca orada istirahat etmiş ve birlikte yemek yemişlerdir. Yukarıdaki resimde erkek lisesi izcileri, müdür B. Hilmi ile birlikte görünüşler.

İGNE - ÇUVALDIZ

Tembel

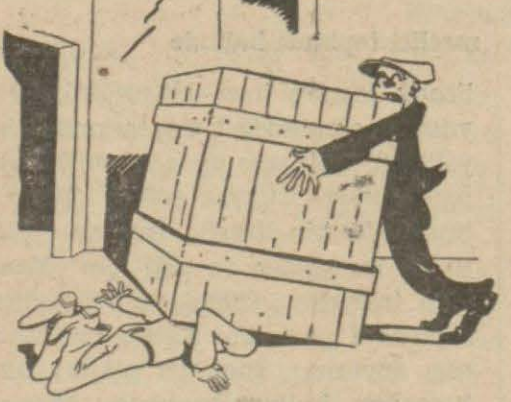
— Ben kocam kadar tembel insan ömrümde görmedim.
— Ne gibi!
— Ne gibi olacak, meselâ yolda rüzgâr başından şapkasını uçursa, olduğu yerde durur, bekler ki rüzgâr tersine esmeğe başlayıp şapkasını geri getirsin!...

Musiki

— İki nevi musiki âleti vardır: Nefes sazları ile yaylı sazlar. Bana yaylı saz çalan meşhur bir musikîşinası söyleyiniz.
— Talebeden biri yerinden fırladı:
— Babam bay öğretmen; hallaçtır!..

Yumurtalar

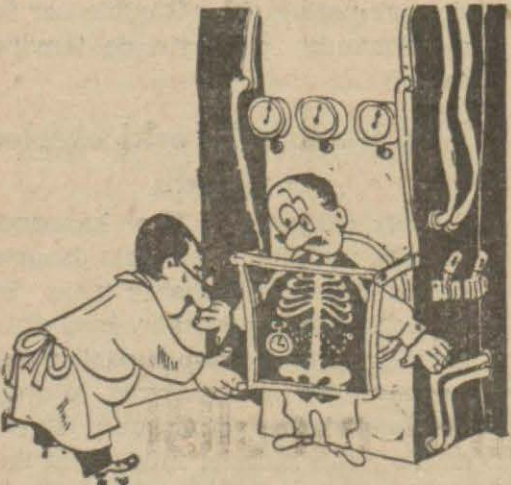
Bakkal müşteriye dedi ki:
— Hayat ucuzlamıştır. Meselâ şu yumurtalara bakınız. Bugün bir kuruşa sattığım yumurtaları geçen sene bugün iki kuruşa veriyordum.
Müşteri gülümsedi:
— Evet amma geçen sene yumurtalar taze idi!...

— Hey, baksana sandık neye yerleşmiyor?
— !...
— Söylesene be, aklın nerede?...

Bayan — Kız ben sana kaç kere tembih etmedim mi? Benden izinsiz ziyaretçi kabul etmeyeceksin diye...

— Doktor bozuk olan nedir?
— Saatiniz, tam yarım saat geri kalmış!...

Kaza

İki yaralı hastanede karşılaştılar. Biri ötekine sordu:
— Geçmiş olsun, otomobil kazası mı?
— Evet.
— Nasıl oldu!
— Karım kullanmak istedi, ben de bıraktım.
— Hata etmişsiniz...
Sonra öteki sordu:
— Ya siz, sizde mi otomobil kazası?
— Evet.
— Nasıl oldu?
— Karım kullanmak istedi. Bırakmadım!

Aşk

— Kocacığın seni eğlendireyim mi?
— Nasıl eğlendireceksin.
— Aşkım!..
— Meselâ?
— Sana «seni bilsen ne kadar çok severim» şarkısını söylüyeyim.
— Aman kancığı benli seversen söyleme!...

— Afacan sana bir tek şeker ye diye izin verdimdi, kutuyu boşaltmışsın.
— Büyük annem, büyük babam, halam, teyzem, ablam, dadım, amcam da bir tek şeker yememe izin verdiler!...

AKADEMİ

Hikmet Feridun Es rüyama girdi ve sordu:
— Bizde bir akademi kurulmasına taraftar mısın?
Biraz düşündüm:
— Taraftarım dedim. Akademide toplananlar muhakkak ki sosyal otoritenin mümessilleri olacaklardır. Aralarında bilginler, edipler, mütefekkirler, askerler bulunacak. Güzel şey bu. Akademi tek ve düzgün dilin yaratıcısı olacaktır.
Düzgün, pürüzsüz bir türkçe ile güzel eser verenlere ikramiye dağıtacaktır.
Bize Türk ansiklopedisini hediye edecektir.
Bunları söyleyen ben değildim. Fransız akademisi hakkında sırasıyla Pol Burje, Tiers, Volter, Anatol Frans bunları söylemişlerdi.
Fakat düşünürken aklıma gene sırasıyla J. dö Pierfö'nün Didero'nun, Gonkur'un, Alforns Kar'in, Leon Dode'nin sözleri geldi. Onlar da Fransız akademisi için diyorlar ki:
— Kırk kişi bir çatı altında toplanmışlar körebe oynuyorlar.
Kırk kişi bir araya gelmişler, büyük bir binayı işgal ediyorlar amma müdafa edemiyorlar.
Akademiye teşkil edenlerin kırkı da aylak insanlardır.
Akademiye girmek için uyuşmuş olmak gerek, akademi canlılıktan ürker.
Akademi Fransız diline faydalı değil bilâkis zararlı bir müessesedir.
Haydi şimdi geliniz de işin içinden çıkınız bakalım!...

Şiir

— Yeni neşrettiğiniz şiirleri tam üç kere okudum, bugün bir kere daha okuyacağım.
— Benim için ne şeref!
— Zannetmiyorum, halâ anlıyamadım da...

Gürültü

— Yahu bu ne gürültü. Bir saatte gözümde uyku girmiyor, şu gürültüyü susturamaz mısınız?..
— Bir kere tecrübe edeyim amma zannetmem, itfaiye söz dinler mi?.. Üst katta yangın var!..

— Serseri, saatimi geri ver!
— Enayi, sana nasıl almacağımı gösterdim!...

Soğukkanlı

Zabıta memuru önünden doksan kilometre hızla geçen şoförün arkasından düdüğü çaldı:
— Nedir acelen, yangın mı var?
Şoför başını arkaya çevirdi:
— Sana ne, itfaiye neferi misin?..

Bir zamanlar

— Ben her zaman böyle işsiz gücsüz, sefalet içinde degildim, ben de güzel günler gördüm.
— Ne iş yapıyordunuz?
— Yo-Yo profesörü idim!..

Vasiyet

Salamon son nefesinde karısını çağdı:
— Rebeka dedi, ben artık ölüyorum. Yazhanem, ticarethanem sana kalacak. İşleri sakın bozma, müşterilerimi kaçıрма. İstersen muhasebecimle evlen, o işleri bilir.
— Gözün arkada kalmasın Salamon, rahat rahat öl, sen daha hastalansın muhasebecimle nişanlandım!...

— Sevgilim, gel seninle uzaklara, uzaklara, meçhul ufuklara gidelim... Herkesten, her şeyden uzaklaşalım.

— Öyle bambaşka, öyle orijinal bir erkek ki sorma... Bana öyle şeyler söyledi ki şimdiye kadar hiç bir erkekten bu sözleri işitmedim...
— İzdivaç mı teklif etti?

— Lokantadan yeni bir palto getirdin, bu böyle devam ederse bir hazır elbise dükkânı açacağım!...

Durdurur

— Benim ağabeyim öyle kuvvetlidir ki, bir koşu atını kuyruğundan tutunca durdurur.
— Bu bir şey mi!.. Benim dayım bir el ile son süratle giden koca bir otobüsü durdurur.
— Nasıl durdurur?
— Basbayağı, elini kaldırıncaya otobüs durur, işaret memurudur!..

Apandisit

Bir bayan anlatıyordu:
— Apandisit lüzumsuz bir barsak parçasından başka birşey değildir. İnsan onsuz da pek âlâ yaşar.
Sonra doktora döndü:
— Öyle değil mi doktor?
Doktor yutkundu:
— Şey!.. Siz belki yaşarsınız amma biz yaşayamayız!...

Konferans

Bayanlar baylar; bugünkü insanlar hür ve serbes doğarlar...
Dinliyenlerden bir ses:
— Evet, büyüdükten sonra evlenirler!...

Küçük sanat erbabına gösterilecek kolaylıklar

Küçük sanat mamulâtına devlet nakliye vasıtalarında tenzilât yapılacak, hariçten getirilecek makinelerden gümrük resmi alınmayacak

İntihabı yenileme kararından evvel Büyük Millet Meclisi encümenlerinde son şeklini alan küçük sanatlar kanunu projesi, küçük sanat erbabını himaye edici mühim hükümleri ihtiva etmektedir.

Müzakeresi yeni meclise kalan bu projeye göre ustalık cüzdanını almış ve tek başına sanatını yapan ustaların sanatları için lüzumlu olup dışarıdan getirecekleri makine, âlât ve edevatından gümrük resmi, belediye hissesi ve muamele vergisi alınmayacaktır.

Bundan başka küçük sanat mamulâtı devlet nakliye vasıtaları ile nakillerinde tenzillâtan istifade edeceklerdir. Bu tenzillâtın mikdarı Vekiller heyeti kararla tesbit edilecektir.

Projeye göre küçük sanat erbabının kredi ihtiyaçları 2284 ve 3331 sayılı kanunlarla tesis edilen Halk bankası vasıtasıyla temin edilecek, Maliye ve İktisat Vekâletlerinin müştereken lüzum gördükleri hallerde sermayesinin yüzde elliden fazlası devlete aid olan diğer bankalar da küçük sanat erbabına kredi açabileceklerdir.

Kooperatifler ve çırak mektepleri

İktisat Vekâleti, mahallî küçük sanat birlikleri tarafından ortakların iştirak hisseleri yekûnunun beş misli ne kadar mahdud mesuliyetli imâlât, kredi ve satışa aid kooperatiflerin kurulmasına müsaade edeceği gibi münasip göreceği mıntakalarda muayyen küçük sanatlar için bu kooperatiflerin kurulmasını ve mahallî küçük sanat birliğine dahil azanın kooperatife iştirakini mecburî tutabilecektir. İktisat Vekâletinin müsaadesiyle birbirine komşu yerlerdeki küçük sanat birlikleri veya muhtelif yerlerdeki küçük sanat kooperatifleri müştereken bir kooperatif veya kooperatif birliği kurabileceklerdir.

Diğer taraftan Maarif Vekâletince çırak mektep ve kursları açılacaktır. Bu mektep ve kursların sayıları ve faaliyet yerleri Maarif ve İktisat Vekâletlerince beraberce tayin olunacaktır. Bu mektep ve kursların idare ve ders hususları Maarif Vekâletince görülecektir. Ders programları

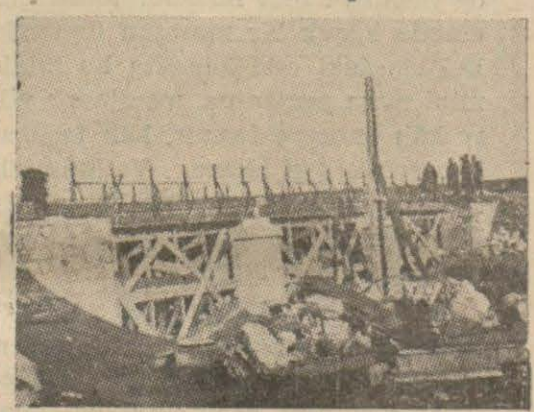
ve talimatnameleri Maarif ve İktisat Vekâletince beraberce hazırlanacaktır. Devletçe açılacak çırak mektep ve kurslarından başka hususî idareler, belediyeler, ticaret odaları, mahallî küçük sanatlar birlikleri ve hususî şartların da Maarif Vekâletinin müsaadesiyle çırak mektep ve kursları açabileceklerdir.

Çırak mektep veya kursu olan yerlerde çırakların bu çırak mektep ve kursuna devam ettikleri gün ve saatler mesai zamanlarından sayılacaktır. Çırak haftada en az beş, en çok sekiz saat ders görmekle mükellef olacaktır.

Trabzunda yeni sinema binası

Trabzon (Akşam) — Halkevi karşısında metrük bir halde bulunan eski kilise binası dahilinde esaslı tamirat ve tadilat yapılarak burası büyük bir sinema binası haline getirilmiştir. Yeni sinema binası törenle açılmıştır. Halkevi yeni sinema binasında halka yeni ve kültürel filmler göstermeğe başlamıştır.

Edirne - Lalapaşa yolunda yeni bir köprü

Edirne (Akşam) — Edirne ile Lalapaşa yolu üzerinde ve şehirden 10 kilometre mesafede bulunan Hüseyin-ağa köprüsü, Vilâyet Nafiasının himmeti ile modern bir şekilde beton olarak yapılmıştır. Bugün Edirne ile köy yolları üzerinde olan bu köprüden vesail geçmeğe başlamış ve bu suretle mühim bir eksiklik te ortadan kalkmıştır. Gönderdiğim resimde yeni yapılan köprü görünüyor.

Trakya'da peynircilik

Trakya'da mandıralardan birisinin hazırladığı kaşer peynirleri

Edirne (Akşam) — Trakya'da mandıralar bu sene daha fennî, sağlık ve ekonomi şartlarına daha uygun bir tarzda yapılmaktadır. Profesör Halidin plânı esas tutulmuştur. Bu plâna göre mandıra adedleri azaltılmış ve teksif usulüne varılmıştır.

Bugün mandıralar kırmızı kiremit altına alınmıştır. Beton döşemeli, büyük ve tel kafesli pencere, yüksek tahta kaplamalı tavanlı; süt, kazan ve peynir yapma yerleriyle peynir us-

talarının oturma yerleri ayrılmış ve böylelikle mandıralar toz, toprak yapan geçid yerlerinden uzaklaştırılmıştır. Böylece az kadro ile çok ve temiz iş yapmak ve ekonomi kaidelelerinden faydalanmak mümkün olmuştur.

Piyasada geçen seneki ve bu seneki peynirler çok beğenilmiş ve tutulmuştur. Fiatler hiç düşmemiş ve tersine olarak artmıştır.

Perşembe müsahabeleri

Kadınlar nasıl spor yapmalı ?

Yazan: Slim Sırtı Tarcan

Kadınlarla erkeklerin beden teşekküllerinin nisbet farkları ile pek az meşgul olurlar. Sanat bu hususa ilimden çok alaka göstermiştir. Muhtelif devirlerde ırkın ve kültürün tesiri altında başka başka kanaatler ortaya çıkmıştır.

Heyeti umumiyesi itibarıyla kadın vücudü erkeğinkine benzer. Fakat uzviyetin yekdiğerine nisbeti itibarıyla oldukça ehemmiyetli farklar vardır. Mutavassıt yapı bir kadın erkekten 10 santimetre daha kısadır. Kadının aşağı kısmı umumiyetle gövdesinden kısadır. Erkek kolu, kadınınkinden yüzde bir nisbetinde uzundur. Erkeğin gövde kısmı nisbeten daha kısa olduğundan kolu daha uzun görünür.

Erkek ve kadın kürek kemikleri hemen hemen birbirinin aynıdır. Kafanın muhiti erkekten büyüktür. Kılçalar kadında - ilerde valide olaçağından - daha geniş ve daha yağlıdır.

Kadın adaleleri erkeğe nisbetle daha yumuşak ve yağla örtülü olduğundan daha yuvaktır. Daha buna benzer vücut teşekkülünde ufak tefek farklar vardır. Vücut yapıları farklı olan bu iki cins insanın beden terbiyesinde takib edecekleri sistemlerin farklı olması zaruridir.

Kadınların yapacakları jimnastikler vücade sıhhat ve hareketlere zarafet, çeviklik, ahenk verecek mahiyette olmakla beraber havsala ve kadın kuşağı adalelerini kuvvetlendirmeye yararmalıdır.

Kadınları erkekleştirebilecek ekzersizlerden sakınmalıdır. Erkeğe benzeyen kadının, kadına benzeyen erkek kadar çirkin olduğunu hatırdan çıkarmamalıdır.

Musikinin iştirakile yapılan ritmik jimnastikler kadınlara pek muvafıktır. Yalnız burada bir noktaya çok dikkat etmek lâzımdır. Hareketleri müziğin ritmine uydurmak maksadı temin etmez. Çünkü o zaman adalelerin tam inbisatına imkân kalmaz. Müzik hareketlere tâbi olmalıdır.

Kadın jimnastiklerinin programına muhtelif beden mümareselerinden başka ifrata vurdurmak şartile koşullar, atlamalar, ip ve sırığa çıkmalar, top oyunları, koşmaca oyunları ithal edilebilir.

Kadın jimnastiklerinin pedagojik ve fizyolojik sırası erkeklerin program sırasının aynıdır. Fark yalnız yaptırılacak hareketlerin şekli ve mahiyetindedir.

Başlangıç ve hazırlık mümareseleri - teneffüs hareketleri - inbisat hareketleri - asılma ve müvazeneler - omuz, boyun ve sırt hareketleri - batın hareketleri - gövdenin yan hareketleri - oyunlar - yürüyüşler - at-

lamalar - koşullar - teneffüs hareketleri.

Cümlele asabiyeinin ve mafsalların kuvvetlenmesine atlamaların çok faydası vardır. Koşullar ve koşmaca oyunları ciğerleri takviye eder. Gerek teşekkül ve gerek tatbiki mümareselerin kadın vücudünü işlek, çevik yapması ve onu az kuvvet sarfile çok iş görebilecek bir hale getirmesi bir gaye olmalıdır.

Kadın jimnastiklerinin erkeklerinin bir kopyesi olması hiç muvafık değildir. Kadının vücudünün, ruhunun lisanını nakletmesi şarttır. Bu hakikat gözönünde tutulursa yanlış yollara gitmeğe mahal kalmaz.

Sporlara gelince bunda da kadın ve erkek sporları birbirin ayrılır.

On yedi yaşına kadar terbiyevi oyun ve jimnastiklerle vücudlerinin terbiyesini temin etmiş ve adalelerinin kudret ve kabiliyetini inkişaf ettirmiş olan genç kızlar aşağıdaki sporları daima bir itidal dahilinde yapabilirler.

Hafif atletik sporlar: Sürat koşulları, yarı mukavemet koşulları. (Kızlara mukavemet koşusunu yaptırmak muvafık değildir).

- 1 — Javilo, disk ve ok atma.
- 2 — Binicilik.
- 3 — Yüzme.
- 4 — Kürek çekme.
- 5 — Tenis.
- 6 — Kayak.
- 7 — Bisiklet.
- 8 — Eskrim.
- 9 — Ritmik dans.
- 10 — Golf.

Kadınların yapması doğru olmayan sporlar:

- 1 — Güreş.
- 2 — Boks.
- 3 — Ragbi.
- 4 — Kayakla atlama.
- 5 — Sırıkla atlama.
- 6 — Mânialı yarış.
- 7 — Kır koşusu.

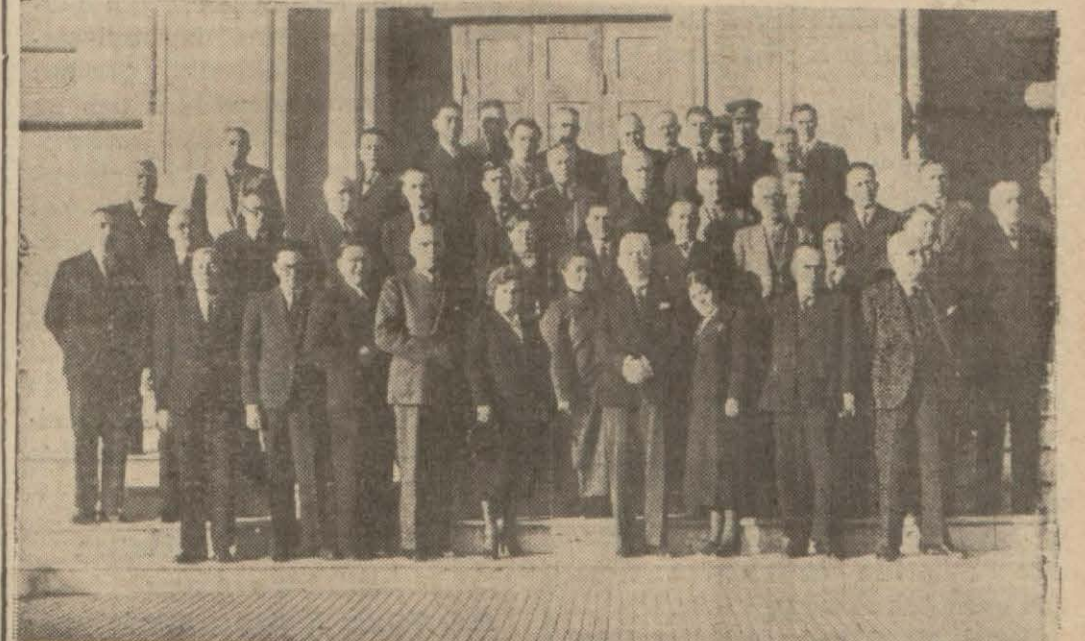
Cihan müsabakaları mahiyetini alan yeni olimpiyadlara kadınların girmesine, bu müsabakaları kuran (Baron de Coubertin) in bütün itirazlarına rağmen o iş başından çekildikten sonra karar verilmiştir.

Tribünleri dolduran seyircilerin heyecanı sporcularda cehdi en son haddine çıkardığı için (Coubertin) bunu muvafık görmüyor ve eski Yunan olimpiyadlarına kadınların iştirak etmediğini daima öne sürüyordu.

Üstad pek doğru söylüyordu. Kadın jimnastik ve spor yapmalı, fakat erkeğe benzemekten sakınmalı. Kadın birinci gelmek, rakiblerini geçmek, mükâfat almak, alkışlanmak için değil güzel, mütenasib, işlek, sıhhatli bir vücade malik olmayı kendisine gaye bilmelidir.

Selim Sırtı Tarcan

Manisa umumî meclisi

Manisa vilâyet umumî meclisi âzasının,

Manisa (Akşam) — Manisa vilâyet umumî meclisi, toplantılarına başlamıştır. Vali B. Osman Şahinbaşın reisliğinde yapılan ilk toplantıda ebedî şefimiz Atatürkün hatırasına hürmeten beş dakika ayakta saygılar ile durulduktan sonra riyaset divanı seçimi yapılmış, sonra vilâyetin izahnamesi okunmuş, yapılan işler alkışlarla tasvip edilmiştir.

vali Osman Şahinbaşla bir arada resni

Yeni Manisa valisi, Manisanın kanalizasyon tesisatı ve içme suyu için esaslı tedkikler yapmağa başlamıştır. Meclisi umumînin ilk celsesinde Cümhurreisimize ve büyüklerimize Manisa halkının sevgi ve saygı duygularının telgrafla arzına karar verilmiştir. Gelecek celsede vilâyetin yeni bütçesi üzerinde müzakerelere başlanacaktır.

Fransaya iltica eden İspanyol çocuklarına yemek veriliyor

Fransaya iltica eden İspanyol askerlerine yemek veriliyor

Çocuğu ile birlikte karlar altında giden bir ana

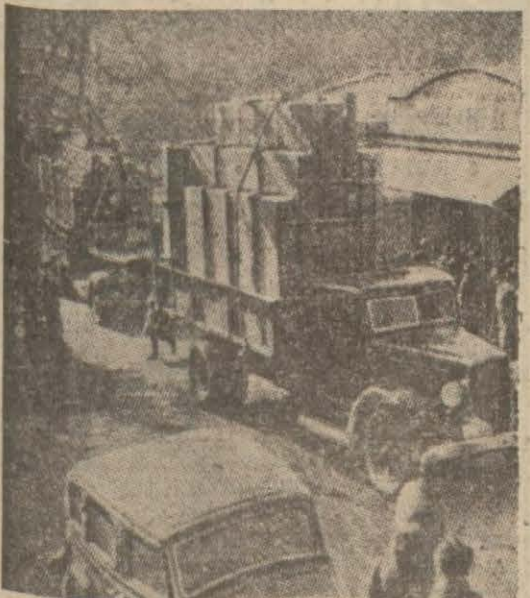
İspanyadan Fransaya iltica edenler dağlarda yol açmağa çalışıyorlar

Yolda düşen bir kadına yardım

Fransa hududunda geceleri yakılan ateşler

İspanyadan Fransaya nakledilen tablolar ve sair kıymetli eserler

Fransaya iltica eden İspanyol milisleri

Atletizm çalışmaları

Pentatlon müsabakaları hakkında düşünce

Geçenlerde bir iki satırılık havadis halinde gazetelerin spor sütunlarının bir tarafına sıkıştırılmış bir atletizm haberi okuduk. Pentatlon müsabakaları dört kategori üzerinde yapılmış, koşuların pisti 58 metre imiş ilh...

Evvelâ pentatlonun ne demek olduğunu anlatalım: Pentatlon beş atletizm branşını bir adamın yapmasıdır. Elde edilen derecelere muayyen bir sayı cedveline göre verilen puanlar kimden en çok bulunursa o atlet müsabakanın birincisi olur.

Bir de bizde yapılan Pentatlon vardır ki birincisi geçen kış ikincisi de geçenlerde yapıldı. Bizim, daha doğrusu Nailinin icad ettiği bu beş müsabakanın ne çeşitlerinin, ne puanlarının, ne pistinin klâsik pentatlonla alakası yoktur.

Klâsik pentatlonla yapılan müsabakalar 200 metre 1500 metre koşu, diskatma, cirit atma ve hız alarak uzun atlama. Bizim pentatlon ise gülle atma, yüksek atlama, 400 metre koşu, durarak uzun atlama ve 200 metre koşu müsabakalarıdır.

Bundan başka yukarıda da söylediğim gibi puanlar beynelmîl federasyonun tesbit etmiş olduğu gibi olmayıp Nailinin takdirle tanzim edilmiş bir sayı cetveline göre verilir. Bir de pist meselesi vardır ki elde edilen derecelerin çok kötü gözükmesini izah etmek için bunu da bilmek lazımdır.

Üzerinde koşu yapılan yer Robert Kalejin jimnastik salonuna nazır ve turu elli sekiz metre olan bir balkondur. Zemin yelken bezi ile kaplı olan bu balkonun on metrelik ild keskin virajı vardır. Bu virajların iç taraflarında balkonu asılı tutan demir kazıklar olduğu gibi virajlar da yarım metre kadar meyillidir.

Turu içeri tarafından ölçüldüğü vakit 58 metre olan bu pist üzerinde bütün süratle koşmak, babayığıtlığını kimse gösterememiştir. Virajları mümkün olduğu kadar az «kayıp» la geçmek isteyen birkaç college talebesi ve son defa Galatasaraylı Suad, başlarını bu demir kazıklara çarpmışlardır. Bir ikinci mesele de bu pistin her turunda koşucunun süratten başka en az beş altı metre kaybetmesidir.

Zira koşucu on metrelik virajı dönmek için (o da çok güçlükle) virajın dışından mecburdur ki bu da on metreyi en az on iki on üç metre yapar. 400 metrede yedi tur yapmak lazımgeldiğini düşündürsek Cemale aid rekorun neden 66,4 olduğu meydana çıkar.

Bir de kategoriler meselesi vardır ki bence en ehemmiyetli nokta budur. Malûm olduğu üzere atletizmde güç ve boksta olduğu gibi kategori yoktur. Yani bir insanın kilosu nazarı itibra alınmaz. Bizim pentatlonla ise bir insanın yaşına boyuna, sikletine bakarak müsabıkları dört kategoriye ayırıyorlar. Yalnız bunlardan ikinci kategoride hiç bir adam göremiyorum.

Semih 16 yaşında iken ufacak boyu ile İstanbul şampiyonu olmuştu. Osborn kısa boyu ile 2,03 yüksek atlayarak dünya rekoru yapmış, Ömer Besim uzun koşularda bir alay uzun boyunu peşine takmıştır. Bunlara ilâve edilebilecek binlerce misal gösterir ki atletizmin hangi branşında olursa olsun katıyetle bir tip tayin edilemez. Bizim pentatlonla da alınan derecelere dikkat edilirse umumî puan tasnifi itibarile de olsa birincü kategorideki bir iki gencin birincüdeki atletlerin ekserisinden daha çok muvaffak olduğu görülür.

Ancak birçok yerlerde kategori değil de sınıflar itibarile yapılan takvimler vardır. Meselâ müptedî bir atlet ile bir şampiyonu yarıştırmak hiç de hoş bir şey olmadığı gibi iyi netice de vermeyen bir iştir. Bundan dolayıdır ki müsabıklar sınıflara o ana kadar ihraz etmiş oldukları muvaffakiyetler üzerine liyakatleri itibarile ayrılıp sivrilmemiş atletler sınıf seçmekte tamamiyle serbes bırakılırlar.

Bu yazıyı İstanbulda atletler için çalışan yegâne adamımız Nailiyi tenkid ve muahaze etmek için yazdım.

Atletizmden çekildikten sonra yerleri bir türlü doldurulamayan iki kıymetli atletimiz, Mehmed Ali ve Semih

ğum zannedilmesin. Onun tahsisatının gelip gelmiyeceği malûm bile değil iken kendi cebinden salon parasını verip elindeki çocukları çalıştırdığını bilirim.

Bildiğim bir şey daha vardır ki o da onun gibi iki üç adamımız daha olduğu takdirde beş sene içinde Türk millî takımının Balkan şampiyonu olabileceğidir. Nailinin geniş hüsnüniyeti ve yılmak bilmeyen bir azmi varken onun dostluğu ile iftihar edenlerden. Kışın imkânsızlık içinde kıvranan atletlerimiz için böyle müsabakaların formdan uzaklaşmamak hususunda çok iyi çareler olduğu itiraz kabul etmez bir hakikattir. Bu yazıyı sırf elimizdeki şartlara göre yaptığımız pentatlonun mahiyetini anlatmak için yazdım. Bununla beraber sınıf meselesinin daha doğru bir şekle sokulabileceği kanaatindeyim.

Fürûzan Tekil

Amerikalı bir zencinin hayretle karşılanan bir rekoru

Londrada çıkan Sphere mecmuası Newyorkta Madison Squer kapalı sahasında bir çok tanınmış şampiyonların iştirakile yapılan atletizm müsabakalarından bahsederken beynelmîl mütehassıslarca insan kudretinin harici diye tavsif edilen bir derecenin ismi şimdiye kadar tanınmamış olan bir zenci atlet tarafından yapıldığını bildirmektedir.

Bu gazeteye göre Nango namındaki Meksikalı bir kabileye mensup Naogo isimindeki zenci atlet 100 metre düz koşuda 9 saniye 9/10 yaparak yeni bir dünya rekoru tesis etmiştir.

Bu hayret verici netice bütün dünya atletizm muhitinde bir nevi şaşkınlık tevlid etmiştir. Şimdiye kadar bir insan kudretinin her on metreyi bir saniyeden eksik katetmesine ihtimal verilmemekte ve mütehassıslar bu hususta müteffik bulunmakta idiler. Zencinin yüz metrede yaptığı bu derecenin beynelmîl federasyonca tasdik edilip edilmeyeceği merakla beklenmektedir.

Aynı yerde yapılan müsabakalarda Samkao namındaki bir cirdici de cirdi 89 metreye savurmağa muvaffak olmuştur.

Sırıkla yüksek atlama dünya rekoru

Amerikanın Boston şehrinde yapılan atletizm müsabakalarında Amerikalı Vanerdem sıırıkla 4 metre 42 santim atlayarak dünya rekorunu kurmuştur.

Alman - Yugoslav maçı

Belgrad 14 (A.A.) — Ayın 26 sında Berlinda Yugoslavya ile Almanya arasında beynelmîl bir futbol maçı yapılacaktır.

Glazer, Hugel, Lehner ve Kokotoviç'in Berlin'e gidecek olan millî Yugoslav ekibine iştirak edecekleri muhakkak addedilmektedir.

Hava yine bozdu

Karadenizde fırtına var, kömür yüklü bir motör Şile önünde batmak tehlikesi gösterdi

Dün hava tekrar soğumuş ve Karadenizde fırtına başlamıştır. Ereğli'den kömür yükliyen B. Fahriye alt büyük bir motör kaptan ve tayfalarıyla yolda fırtınaya tutulmuş ve büyük müşkilât çekmiştir.

Motör, Ereğli'den Şileye kadar gelebilmiş, fakat kaptan, Şile Tahlisiyesi önünde daha şiddetli bir havaya raslayınca demirlemeğe mecbur kalmıştır. Tahlisiye, derhal kazazedeleri cankurtaran sandalle kurtarmıştır. Motörün batması ihtimal dahilindedir.

Hava raporu

Yeşilköy Meteoroloji istasyonundan verilen malûmata göre, hava dün yurdda, doğu ve cenubu şarkı Anadolu bölgelerinde bulutlu, Orta Anadolu kapalı ve mevzif yağışlı, diğer bölgelerde umumiyetle kapalı ve yağışlı geçmiş, rüzgârlar doğu bölgelerinde cenubi istikametten hafif, diğer bölgelerde umumiyetle şimal istikametinden orta kuvvette, Karadeniz, Marmara ve Ege denizlerinde kuvvetli olarak esmiştir.

Dün İstanbulda hava kapalı ve yağışlı geçmiş, 24 saat zarfındaki yağışın metre murabbana bıraktığı su miktarı 1,9 kilogram olarak ölçülmüş, rüzgâr şimali şarkiden saniyede 7-9 metre hızla esmiştir. Saat 14 te hava tazyiki 766,7 milimetre, sihumet en yüksek 11,2 ve en düşük 5,4 santigrad kaydedilmiştir.

Baba adası civarında bir İtalyan motörü battı

Muğla 15 (A.A.) — Havanın muhalefeti dolayısıyla palamut büktü Baba adası civarında bir İtalyan deniz motörü batmıştır. Yedi yolcu ve dokuz mürettebatı vardır. Bunlar Marmarise getirilmek üzere gümrük motörü hareket ettirilmiştir.

Oyun âletleri resimleri belediyelerce tahsil edilecek

Ankara 15 (Telefonla) — 1 haziran 938 den evvelkine ait oyun âletleri resimlerinin hazinece tahsil olunarak irad kaydedilmesi Maliye Vekâletince kararlaştırılmıştır.

Bu tarihten sonraki vergiler Belediyelerce tahsil olunacaktır.

Iran veliahdının düğünü

Prens, yakında Tahrandan hareket ediyor

Şam 15 (A.A.) — İran veliahtı, düğünü için Kahireye gitmek üzere bu ay sonlarına doğru Şamdan geçecektir. İran veliahtına bu seyahatinde yirmi beş yüksek memur refakat edecektir.

Kendisi Suriye makamları tarafından karşılanacak ve şerefine bir çok kabul resimleri tertip olunacaktır. İran ile Fransa arasında diplomatik münasebetler kesilmiş bulunduğundan, veliaht mandater hükûmet ile Fransız ordusu mümessillerinden kimseyi görmeyecektir. Veliâht, Şamda kısa bir müddet ikametden sonra Beruta gidecek ve orada da Fransız mümessilleri tarafından değil fakat Lübnan Reisicumhuru B. Edde tarafından karşılanacaktır. İran veliahtı, buradan, pek muhtemel olarak bir Martta Mısra hareket edecektir. Veliâht Mısırdan dönüşünde memleketine, bir Mısır vapuru ile ve Süveyş kanalı - Kızıldeniz - Basra körfezi yolu ile dönecektir.

Pariste çıkan İntransigeant gazetesinin Kahiredeki hususî muhabinine göre, İran prensi Berutta, Kral Faruğun rûkubuna mahsus olan Elmahruşa yatına binerek skenderiyyeye gidecektir. İran veliahdının prenses Fevziye ile nikâhı Kahirede Abidin sarayında yapılacaktır. Müteakiben İran prensi, zevcesini alıp memleketine dönmek üzere Mısırdan hareket edecektir.

Mısır Valide Kraliçesi Nazlı, bu seyahatte prens ile prensese refakat edecektir. Asıl düğün merasimi, Tahranda Şehinşahın sarayında yapılacaktır.

Belediye için yeni varidat membaları

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

İdiyeleri birçok yeni teşebbüslere girişmiş, inkişaf hamleleri yapmağa hazırlanmıştır. Bu yeni hareket ve faaliyetleri yeni malî imkânlarla takviye etmek zarurî idi. Bu itibarla evvelce Ankarada toplanmış olan belediyeler kongresinde elde mevcut olan belediye vergi ve resimleri kanununda tadilat yapmağa, bazı yeni varidat membaları bulmak, müzakere ve münakaşa mevzuu olmuş ve bu esas kongre mukarreratı arasında da yer almıştır.

Malûmdur ki lâalettayın vergi tezyid edilemez. Bazı nisbetlerin daha adilâne şekilde tadili ve yeni membalar düşünülürken de bunların hal-ka ağır gelmemesine bilhassa itina edilmesi lazımdır.

Nutukta bu madde mütalea edilirken Ankarada toplanmış olan kongre müzakere ve mukarreratından müphem olmuştum. Yine bu vesile ile işaret etmek isterim ki vergi ve resim ihdası İstanbul belediyesinin ken-

diliğinden hal ve intaç edeceği bir mesele değildir, kanun işidir. Bu noktanın iyi tebarüz ettirilerek halkça anlaşılmasının teminini sizden rica ederim.

Nutkun dördüncü maddesinde hükûmetten yardım düşünülüyordu. Bunun da hükûmetimizin İstanbul gibi dünyanın en güzel ve her türlü mahariyetlerine malik halkına karşı 6-tedenberi gösterdiği derin alâka ve sevgisinden ilham alarak söyledim.

Bu yardımın hangi sene yapılacağını bugünden tayine bizim için imkân yoktur. Büyük millî işler arasında İstanbul yardımın sırasını elbette bizzat hükûmetimiz tayin edecektir.

Vali, bundan sonra Ankaraya yapacağı seyahat etrafındaki neşriyat üzerine şu sözleri söylemiştir:

— Vilâyet ve belediyeyi alakadar eden işler üzerinde Vekâletlerle temaslarda bulunmak için icap ettikçe Ankaraya gideceğim. Bu ziyaretlerimin hususî ve mühim manalar verilecek mahiyeti yoktur.

Halkevleri

Yedinci açılış yıldönümü dolayısıyla yapılacak merasim programı

Ankara 15 (A.A.) — Halkevlerinin 7 nci açılış yıldönümü dolayısıyla 19/2/1939 saat 15 te Ankara Halkevinde ve diğer Halkevlerinde yapılacak tören programı aşağıdadır:

1 — Halkevinin açılışının 7 nci yıldönümü dolayısıyla yapılacak merasim 19/2/1939 pazar günü saat 15 te Ankara Halkevinde İstiklâl marşı ile başlayacaktır.

2 — İstiklâl marşını müteakip C. H. P. Genel başkan vekili Başvekil Dr. Refik Saydam tarafından bir söylev verilecektir.

3 — Söylevden sonra Türk bestekârları tarafından bir modern Türk musiki festivali yapılacaktır. Bu festivalin programı şudur:

A — Karagöz «senfonik süit» - Cemal Reşid -

B — Orkestra süit - Hasan Ferid Alnar -

C — Çifte telli «senfonik grotesk dans» - Naci Kâzım Akses -

D — Konsertino - Ulvi Cemal Ergin -

E — Şehir rakısı - Adnan Saygın -

4 — Mevcud 209 Halkevile bu saatte açılacak 158 inin mecmuu 367 Halkevindeki tören de saat 15 te İstiklâl marşile başlayacak, Başvekilin nutku dinlenecek ve daha sonra kendi mahallî programlarının tatbikine geçilecektir.

5 — Ankara Halkevindeki merasim, Ankara radyosu ile neşredilecektir.

Not:

A — Merasimi müteakip Ankara Halkevi salonunda, Halkevlerinin şimdiye kadar neşretmiş oldukları kitap, broşür ve mecmualardan mürekkep bir sergi açılacak ve diğer bir salonda ışıklı lâvhalar ve grafiklerle Halkevlerinin çalışmaları gösterilecektir.

B — Aynı gün Ankara Halkevinin diğer bir salonunda Eve bağlı ressam ve heykeltıraşların eserlerinden mürekkep dördüncü resim ve heykel sergisi tertip edilmiş bulunacaktır.

5 — Her yıl olduğu gibi, Halkevlerinin bayramını bir gün evvelden kutlamak üzere 18/2/1939 cumartesi akşamı Ankara Halkevi salonlarında hasılatı sosyal yardım işlerine tahsis olunmak üzere bir balo tertip edilmiştir.

Memurlar muamelât ve sicil umum müdürlüğü kadrosu

Ankara 15 (Telefonla) — Dahiliye Vekâletinde yeni teşkil edilen Memurlar muamelât ve sicil umum müdürlüğü kadrolarına peyderpey tayinler yapılmaktadır. Kadrolar bugünlerde tamamen doldurulmuş olmaktadır.

Sekiz yerin içme suyu

Ankara 15 (Telefonla) — Aydın, Kırşehir, Bafra, Zile, Bayburt, Mardin ve Tsyada yapılacak içme suyu tesisatına ait projeler Dahiliye Vekâletince eksiltmeye konulmuştur. Siird vilâyetinin içme suyu tesisatı 120 bin lira muhammen flatle münakasaya çıkarılmıştır.

İstanbul hıfzıssıhha lâboratuvar mütehassıslığı

Ankara 15 (Telefonla) — İstanbul vilâyeti hıfzıssıhha lâboratuvar mütehassıs ve müdürü B. Hilmi Esimer İstanbul Kuduz tedavi müessesesi mütehassıslığına, B. Hilmi Esimerin yerine de içtimai muavenet işleri dairesi tedrisat şubesi mütehassısı B. Nureddin Onur tayin edilmiştir.

Hatay Meclisi toplandı

Büyük Millet Meclisinin kabul ettiği kanun alkışlarla karşılandı

Antakya 15 (A.A.) — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Millet Meclisi toplanmış ve ruznameye alınan maddeler arasında Büyük Millet Meclisinde kabul edilen Hatay mebuslarının anavatan devlet demiryollarında parasız seyahat etmelerine dair kanun okunmuştur. Bu kanun devlet reisinin bir tezkeresiyle Meclis reisliğine gönderilmiş bulunuyordu. Kanunun okunması sürekli alkışlarla karşılanmıştır.

Bu münasebetle söz alan mebuslardan Hamdi Selçuk, Veli Karabay ve doktor Veli anavatanın gösterdiği bu alâka ve şefkat dolayısıyla Hatay meclisinin şüranlarını ifade etmişlerdir. Büyük Millet Meclisine teşekkür edilmesi Hataya gelecek anavatanın mebuslarına her türlü kolaylıkların gösterilmesi yine alkışlar arasında karar altına alınmıştır.

Posta telgraf idaresinde tayinler

Ankara 15 (Telefonla) — Posta, Telgraf umum müdürlüğü Muamelât şubesi müdürü B. Kemal Muamelât müdür muaviniğine, muamelât müdürlüğü birinci sınıf şeflerinden B. Saim Muamelât şube müdürlüğüne, serbes avukatlardan B. Hayri Kastamonu, Seyfi Trabzon Posta ve Telgraf müdürlüğü avukatlığına tayin edilmişlerdir.

Okuma kitapları hakkında muallimlerin müzakeresi

Maarif Vekâletinden gelen bir emre göre Türkçe muallimleri bugün İstanbul Kız lisesinde toplanarak elde mevcut okuma kitapları etrafındaki düşünce ve mütalealarını tesbit edecek ve neticeyi Vekâlete bildireceklerdir.

AKŞAM		Abone ücretleri	
		Türkiye	Enebi
SENELİK		1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK		750 »	1450 »
3 AYLIK		400 »	800 »
1 AYLIK		150 »	— »

Posta ittihadına dahil olmayan eenebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lazımdır.

Zilhicce 26 — Kasım 101

S. İmsak Günes Öle İkinci Akşam Yatısı

E. 11,33 1,12 0,45 9,39 12,00 1,32

Va. 5,16 0,55 12,28 15,23 17,43 19,14

İdarehane: Babıâli civarı Acımuşluk sokak No. 13

Fotoğraf ve ölü

Aşağıda anlatacağım hikâyeyi bana söyleyenlerin hüsnü niyetlerine ve akıl müvazenelerine katı surette kaniim. Hayatımda yaşadığım en garib hadeselerden biri budur. Hiç bir şey ilâve etmesizsin, olduğu gibi, size naklediyorum. Okuyanlar bunu diledikleri şekilde izah etsinler. Böyle vakalar benim idrakimin fevkinde.

Gayet muhabbetli bir aileydiler. Anneyle baba, birbirine perestiş ederlerdi. Yirmi beş senedenberi beraber yaşadıkları halde, aralarında en ufak bir kavka, en ehemmiyetsiz bir anlaşmazlık olmamıştı. Üç çocukları vardı. Biri kız, ikisi oğlan... Üçü de son derece babalarına benzerdi. Hepsini birden, gayet sakin, mesud bir hayat yaşamaktaydılar.

Bir gün yemekten sonra anneleri biraz rahatsızlığından bahsetti. Kendisi cidden nümüne denecek mükemmeliyette bir kadındı. Hiç bir zaman hastalanmaz, hiç bir zaman yorgunluktan şikâyet tmez, en son yatar, en evvel kalkar. Diama canlı ve mütebessim.

Böyle halsizliğinden şikâyet etmesi için muhakkak ki oldukça ağır hastaydı. On beş senedenberi ilk defa olarak yatağından kalkamadı. Çağrılan doktor, tifo teşhisini koydu. Hastalık az zaman içinde komplikasyonlar yaptı, üç hafta kadar, kocasının ve çocuklarının endişeli nazarları altında biçare kadın hayatla mücadele etti. Ev halkı, tessürle, mütemadiyen:

— Olamaz... Azrail annemizi yene mez... Aksi takdirde çok feci olur... - diyorlardı.

Fakat maatteessüf, korktukları başlarına geldi. Bu kıymetli vücudun gayubetinden doğan acıyı bir kat daha arttıran bir şey vardı. O da, anneciklerini hatırlatacak bir tek resmin bulunmamasıydı.

Vaktile ne zaman kendisine resmini çekmeği teklif ettilerse:

— Hayır, istemem!... - demişti. - Kâğıt üzerinde beliren o câli akisler sinirime dokunuyor... Hem seneler geçtikçe insan ne kadar değiştiğini görüyor da esefleniyor. Sizin gözleriniz beni daima güzel görmeğe alışmıştır. Halbuki fotoğrafın üstünde zamanın bıraktığı harabe belli olacak. O zaman yaşlandığımı, bozulduğumu farkedeceksiniz.

Bunu züppeliğinden dolayı yapmıyordu. Fakat o, bir annenin, bir zencinin yaşla mukayyed olmamasını; hatıra, bakışının itibarıyla menkuş kalmasını istiyordu; gözlerin etrafındaki kırışıklarla değil...

Bu, çok güzel bir fikirdi. Fakat öldükten sonra arkada bıraktıkları, bütün hüsnü niyetlerine rağmen, onu hastalıktan perişan olmuş yüzile hatırlıyorlardı.

Çocuklar için de, baba için de pek acı bir şeydi bu... İhtiyar adam, evlâdlarında, çok sevdiği karısının hatlarını, renklerini, hareketlerini arıyor, bir türlü bulamıyordu.

Merhumenin bir sözü boyuna aklına geliyordu:

— Üçü de babasına o kadar benziyor ki... Kocam «evlâdım değil!» diye inkâr etmek istese, kabil değil, muvaffak olamaz...

Hakikaten çocukların hiçbirinde kadının kızla çalan kumral saçları ve nşeli tebessümü yoktu.

Üç gençten ziyade, bu felâket, babalarına tesir etti. Az zaman içinde adamın yüzü sarardı; gözlerinin feri söndü. Bütün benliğine bir halsizlik çöktü.

İştahasını öyle kaybetmişti ki sütten ve haşlama patatesten başka bir şey yiyemiyordu.

Oğlu bir gün, hemşirelerine:

— Babam da kendini pek bıraktı. Biliyorum, uğradığımız felâket çok acı birşey... Fakat bir az mücadele etmek, üzüntüyü yenmek lâzım...

Küçük kızkardeşi:

— Onda, bizdeki gibi, gençlik mehtaneti yok ki... - dedi.

Ablaları:

— Sakın hasta olmasın?... - diye sordu.

Erkek kardeşleri:

— Hastalık o kadar gözümüzü korkuttu ki, hemen aklımıza geliyor... Biraz bekliyelim... Zamanla düzülür... - fikrini ileri sürdüler.

Fakat altı ay geçtiği halde, iyileşmek şöyle dursun, adamcağız, günden güne eriyordu.

Babalarının istememesine rağmen zorla doktor çağırıldılar. Hekimin verdiği hüküm, onlar için yeni, feci bir darbe oldu:

— Mide kanseri...

İç uzviyetler tekmi sarılmış. Ameliyat zamanı geçmiş. Ancak bir müddet beklenme...

Merhum annelerinin şekli de, bu aile fotoğrafınınarkasında, esrarengiz bir tarzda

li... Artık yapılacak birşey yoktu.

Üç çocuk için, yeniden ızdırab günleri başladı.

Baba, evlâdlarının gözleri önünde, yavaş yavaş ölüme doğru gidiyordu. En acıklı tarafı şuydu ki, karşısında mütemadiyen rol oynayıp onu teselli etmeğe mecburlardı. Neşeli görünmeğe çalışıyorlar; babalarını:

— Birşeyin yok... Seninki kuruntu!... - diye avutuyorlardı.

Feci neticeyi beklerlerken, babalarının resimleri olmadıği akıllarına geldi. Şimdi ne yapacaklardı?

Ona:

— Fotoğrafını alalım... - diye teklif etseler, mutlaka adamcağız şüphelenecekti.

Ölüme mahkûm olduğunu anlıyacak, son günlerini üzüntüyle geçirecekti.

Babaları farkına varmadan bu işi yapmanın çaresini buldular. Bir gün kuzenlerini çağırıldılar. Oynayacağı rolü delikanlıya öğretiler. Genç erkek:

— Aile albümü yapıyorum. Hepinizin birden resmini alacağım! - teklifinde bulundu.

Ve hepsini, grup halinde oturarak fotoğraflarını çekti. O günden sonra hastalık süratle hükmünü icra etti. Hekimlerin tayin ettiği müddetten evvel, bu ikinci büyük felâket de başlarına çöktü.

Üç genç, perişan halde, başbaşa kaldılar. Teessürleri zamanla biraz sükûn bulunca, henüz developpe etmedikleri cam akıllarına geldi. Erkek kardeşleri:

— Gelin, şunu biz yapalım... Biraz avunuruz, deyince, hep birden, karanlık odaya girdiler.

Eczacı sudan camı çıkartıp kırmızı lâmbanın karşısında baktıkları zaman, üçü birden, gayri ihtiyari titremeğe başladı.

Resimde teşkil ettikleri grupun arkasında babalarının oturduğu yere yakın, mütebessim bir hayal görünüyordu. Sanki onları himaye etmek istiyormuş gibi... Toplanmış olan âlesinden ayrı kalmaya razı değilmiş gibi... Annelerinin hayali görünüyordu...

Nakleden: Hatice Süreyya

Erbaa mektupları

Tütünlerinin nefasetile tanınan bir kaza: Erbaa

Tütüncülük gün geçtikçe inkişaf ediyor, Taşova erazisi pek yakında suya kavuşacak

Erbaa (Akşam) — Erbaa şimali Anadolu'nun çok verimli topraklarına sahip, dalma hareket ve faaliyet içinde bulunan yedi nahiye merkezi, 138 parça köyle sinesinde «seksen bin» kişilik nüfusu barındıran güzel bir yurd parçasıdır. «Kelkit» Nazlı ve kıvrımlı akışlarıyla şehrin şimalinden geçer ve Kale köyü önlerinde Yeşilirmakla birleşerek kasabayı bir kuşak gibi sarmış olur. Erbaa köyleri eşine tesadüf edilemeyecek kadar güzel birer yurd parçasıdır. Bu havalide yazın, denizi aratmayacak kadar cömert su kaynakları, göller vardır, hava itibarıyla da iyidir.

Engin ovalar, rengin ve zengin dağlar bu mümbit yurd parçasına bambaşka bir güzellik verir. Kazaya 40 kilometre yakınlığında bulunan «Boraboy» gölü çam kokulu dağ parçaları arasına sıkışmış, tatlı bir sudur. Bu göl ve civarının Bizanslılara kadar dayanan bir tarihi de vardır.

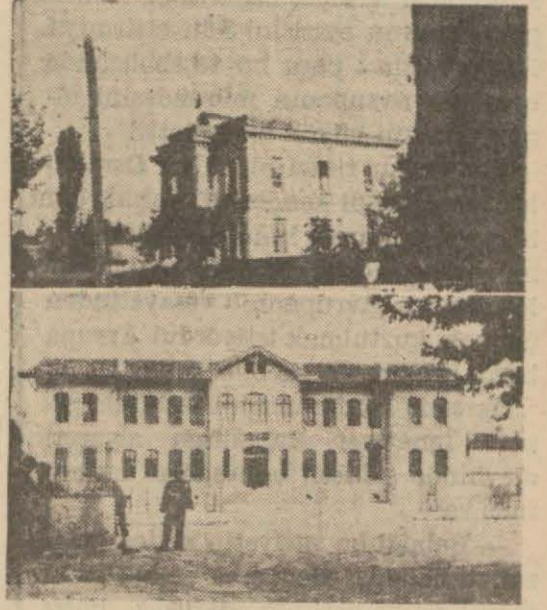
Arazi bakımından Taşova hinterlandı çok geniştir, umumiyet itibarıyla mümbit ve kuvvetlidir, yılda iki, üç mahsul alınır. Başta tütüncülük gelir, diğer mahsuller tütüne nisbetle kendi ihtiyacını ancak karşılar, harice satıldığı mahsuller arasında tütün, afyon, mehle, ceviz, yumurta vardır.

Tütün

Taşova bir tütün diyarıdır, her Taşovalının tarlasında, evinde tütün kokusu vardır. Topraklarında yetişen tütün cinsiyetinin kemale ermiş, orta kıtada ince yapraklı ve ince damarlıdır, elyafı ipek gibidir. herhangi bir harman içinde bir nisbet dahilinde Taşova tütününün bulunmamasına imkân yoktur, yüksek sigara yapan Avrupa fabrikatörleri Taşovanın bilhassa Yaka tütünlerinin müşterisidirler. Orta ve engin üzerine en kuvvetli müşterisi Almanya'dır.

Taşova mıntakasında tütün dikim mevsimi Mayıs sonlarına doğru başlar, bu devreden itibaren tütün tarlalarında Taşovanın işçileri yaz sonuna kadar devam eden çalışmalarına başlarlar. Tütün fidesi toprağa dikilir, çapalanır, büyütülür, kırılır, kurutulur, içeri alınır, ikinci faaliyet merkezi demet odalarıdır, sonbahar ve kışın uzun gündüz ve gecelerinde tütünler, güzel Taşova kızlarının elleri arasında örülmeğe (yani demet edilmeğe) başlar.

Uzun bir çalışmadan sonra tütün denkleğe teslim edilir. Denk yapıpır piyasanın normal zamanları gözetilir,

Yukarıda Erbaa C. H. P. ve Halkevi binası, aşağıda hükümet konağı

düşen fırsat kaçırılmaz. Tütün anbara getirilerek satılır. Mıntaka yılda en az iki buçuk, üç milyon kilo temiz tütün çıkarır alıcıları da mahdut değildir, kilo itibarıyla 1 kuruştan 300 kuruşa kadar fiyat vardır.

Belediye ve kültür işleri

Son dört beş yıl içinde Erbaa belediyesi mühim eserler meydana getirmiştir. Bu meyanda fennî mezbaha, sinema binası, park, itfaiye teşkilâtı zikredilebilir.

Mıntakanın kültür işleri yolundadır. Yalnız mevcut mektepler ihtiyaca kâfi gelmiyor. 138 parça köyde 17 mektebin bulunması bir nisbetsizlik ifade eder. Her yıl ortaokula olan ihtiyaç daha şiddetle hissedilmektedir. Bu yüzden memleket gençliğinin çoğu mektepsizlik içerisinde bocalamaktadır. Maarif makamlarının alakası bekleniyor.

Taşovanın sulanması

Hükümetin beş senelik sulama programına giren Taşova arazisinin Kelkit ırmağından sulanmasına ait regülâtör ve kanalın proje ve keşif raporları ikmal edilmiş ve Nafia vekâletinin tasdiğine arz edilmiştir. Öğrendiğime göre regülâtör ve kanalın keşif projesi vekâletçe tasdik edilmiştir. Yakın bir zamanda eksiltmeye konulacaktır. Bu büyük su projesinin tahakkuku memlekette bambaşka bir vaziyet yaratacaktır, bol suya kavuşan Taşovanın zengin toprakları en az üçyüz bin nüfusu barındırmaya müsait bir hale gelecektir. İnönü kanalı Taşovalıların bir Nili gibi bereketli olacaktır.

Türkkuşu

Adanada bu yıl faaliyetini artırıyor

Adana (Akşam) — İnşaatı biten şehrimiz Türkkuşu binasının muvakkat kabulü bir müddet evvel yapılmıştı. Bir kaç güne kadar bina tamamen tesellüm edilecektir. Şehrimiz hava kurumu başkanı B. Sabri Gül, önümüzdeki yıl faaliyeti hakkında şunları söylemektedir:

— Şehrimizdeki Türkkuşu faaliyeti bu yıl artacaktır. 939, geniş miyasta bir çalışma senesi olarak geçecektir.

Geçen sene inşasına başladığımız Türkkuşu binası tamamen bitmiştir. Şehrimizin en güzel yerinde kurulan bu bina hem Türkkuşuna mensub gençlerimize iyi ve modern bir mektep, hem de şehrimizin imarı noktasından mühim bir kazançtır. Türkkuşu binası yerinin istimal bedeli ile birlikte bugünkü hal ile 39,000 liraya mal olmuştur. Kalarifer ve saire itibarıyla her türlü medenî konforu haiz olan binamız çok beğenilmektedir. Şimdi binanın bahçesini tanzim ettirmekteyiz.

Biliyorsunuz ki Adana Türkkuşu talebeleri İnönünde fevkalâde notlar aldı. Her taraftan fazla gönderdiğimiz talebe adedi de göğsümüzü kabartıyor.

Şilede faaliyet

Bir meteoroloji istasyonu kurulacak, Halkevi binası açılıyor

Şile (Akşam) — Şehrimizde mebus intihabı hazırlıkları köylere varıncaya kadar büyük bir ehemmiyetle devam etmektedir. Defterler hazırlanmıştır.

Ankaranan buraya gelen haberlere göre burada bir meteoroloji istasyonu yapılması için tedkiklere başlanmıştır. Yapılacak bina Şilenin denize hâkim en güzel bir yerinde olacaktır. Coğrafi noktadan buranın meteoroloji tedkikata elverişli olduğu anlaşıyor.

Önümüzdeki günlerde Halkevi binasının açılma töreni yapılacaktır. Halkevinin eşyası bir heyet tarafından İstanbuldan satın alınmıştır.

İzmirde bir ev kısmen çöktü, bir çocuk yaralandı

İzmir (Akşam) — Çeşmede Sakarya mahallesinde bir kaza olmuştur. Bakkal B. İsmailin evi tütün deposu haline getirilmiş ve eve 500 balıye tütün konmuştu. Sağlam olmanın evin pencere kanadları, tahtaları birdenbire çökmüş, sokakta oynamakta olan çocuklardan sekiz yaşında Ahmed başından ağır yaralanmıştır. Diğer çocuklar acele kaçtıklarından daha müessif bir vakanın önü alınmıştır.

RADYOLİ

ile SABAH, ÖĞLE ve AKŞAM
her yemekten sonra muntazaman dişlerinizi fırçalayınız

Kuş tüyü Yastık, Yatak, Yorganlarını

mutlaka
kullanınız!

Başınızın rahatlığı ve uzun kış gecelerinde sıcak ve rahat yatmak için soba ve kalorifere ihtiyaç hissetmeyeceğinizi (1) liraya alacağınız kuş tüyü yastık size isbata kâfidir.

Yorgan, şilte, yastık fiatlerinde mühim tenzilât yapıldı. Kus tüyü kuşmaşlarının her rengi bulunur. Flatleri çok ucuzdur.

Adres: İstanbulda Çakmakçılar yokuşunda kuş tüyü fabrikası.

Telefon: 23027. Satış yerleri: Ankarada, Beyoğlunda Sumer Bank Yerli Mallar Pazarlarında.

SARAY ve BABİÂLİNİN İÇ YÜZÜ

Yazan: SÜLEYMAN KÂNİ İRTEM — Tercüme, iltibas hakkı mahfuzdur
Tefrika No. 285

Abdülhamid, halkı başka şeylerle oyalamak için harbe taraftar oluyor

Acele işe şeytan karışır!

Yapılacak iltisatı kararlaştırmak üzere İstanbulda akte edilen Tersane kanferansı içtimaa başlayınca Mithat paşa kanunu esasını ilân ettirmişti. Fakat Mithat paşa bu teşebbüsünde evvelden Avrupanın müsaadesini almamıştı. Bu büyük bir cürettir!

Avrupanın rızası olmadan Osmanlı devleti kendi kendisine iltisat, hem bu kadar umumî, islâma ve hristiyan şamil iltisatı, nasıl yapabilir? Demek ki, Avrupanın vesayetinden çıkmak, kurtulmak istiyordu! Avrupa buna tahammül edebilir miydi?

Tersane konferansının feshinde general İgnatıyef Babîâlinin siyaseti aleyhinde şiddetli beyanatta bulunmuş ve:

— Babîâli bu vaziyetin neticesi olarak tahaddüs edebilecek felâketlerin mesuliyetini deruhte eden bir hattı hareket ihtiyar ediyor, demişti. (1)

Tersane konferansı dağıldıktan sonra Avrupa Londra protokolü ile son müsaadelerini kararlaştırmıştı.

Fakat bu protokol acele tanzim olmuş, Babîâliye hemen tebliğ edilmek üzere paskalya akşamı çarçabuk imza edilmişti.

Bu isticlal siyasi bir pot kırılmasını intaç eylemişti.

Taymis muhabiri Bloviç tarafından ifşa edildiğine göre: (2)

Babîâliyi tazyik, Osmanlı devletinin istiklâlini tehdid yolunda protokolün Babîâliye tebliğ edilen metnine kaydedilmiş bulundu!

Acele işe şeytan karışır!

Derler. Bu iltisat işine Moskof süngüleri karıştı! Avrupa devletleri Babîâliye Osmanlı devletinin Rusya ile başbaşa kalacağını ima ediyorlardı.

Teslihatın tatlı müzakerelerinde bulunmak üzere Petersburga bir elçi gönderilerek Rusya ile anlaşmak çaresinin araştırılması sıkı ileri sürülüyordu. Bununla Rusyanın izzeti nefsi tatmin edilmeye olacaktı.

Fakat Abdülhamid buna yanaşmıyordu; bunu lüzumsuz bir tarziye adediyordu. Rusları ancak istediklerini vermek tatmin edebileceğinden elçi göndermek onun nazarında faydasız bir tenezzülden başka birşey olmayacaktı.

Abdülhamid bu elçi gönderilmek maddesine karar verilmemesi hakkında vukelâya hususî tebligatta bile bulunmuştu. Fakat vukelâ Rusyaya fevkalâde bir elçi gönderilmesine ekseriyetle, diğer maddelere mebusan meclisinde izhar olunan temayüllere uygun bir şekilde ittifak ile cevap verilmesine karar vermişti.

Karadağa arazi bırakılmamak bu karar iltisazından bulunuyordu. Bu yolda yazılan mazbata arzolumsı üzerine Abdülhamid elçi gönderilmek şartından maadasını kabul eylemişti.

Padişahın bu reddi üzerine Babîâli devletlere (Londra konferansına iştirake davet edilmediğinden Londra protokolünün devlete tahmil ettiği fedakârlıkları kabul edemeyeceğini ve Rusya tarafından da İstanbula bir elçi gönderilmezse padişahın da Çar nezidine elçi göndermeyeceğini bildirmişti. (3)

Mülteciler meselesinde devlet o kadar haklı ve insaniyetperverane hareket etmiş iken Çarı ikna için Fuad paşayı göndermeği ihtiyar eylemiş değil miydi?

Abdülhamid halkı taç ve taht meselesile isticalden uzaklaştırmak maksadile devleti bir harbe sürüklemeye tercih ediyor görünüyordu.

Halk arasında akibeti hesap etmeye lüzum görmeyen bir galeyân müsa-hede oluyordu. Padişah bu galeyân ve cereyanı kendi lehine isticmar etmek istiyor gibi idi. Millî meclis harp taraftarlığı ediyordu. Mebuslar bu yolda şiddetli sözler söylüyorlardı. Sulhe, uyumağa dair bir fikir irad eden çıksa hemen:

(1) Adolphe Potel: Aperçu historique des affaires d'orient.
(2) Bloviç: Une course à Constantinople.
(3) Adolphe Potel: Aperçu historique des affaires d'orient.

— Rusya karbonlarına dayanamamış!

Diye yüzüne kara leke sürülüyordu! Abdülhamid yirmi bir sene sonra küçük Yunanistan devletile muharebeyi kabul etmek için uzun bir tereddüd devresi geçirmiş iken o defa koca Rusya devletile harp etmeye kolayca rıza göstermişti!

Evvelâ Rusya çarına fevkalâde bir elçi göndermeği izzeti nefsi için ağır bulan ve müteakiben Çarın da kendi nezidine elçi göndermesini arzu eden padişah mağlûbiyetten sonra Rusya generallerine ziyafet vermek için saraydan sofrâ takımları göndermek, Ayastafanos muahedesi kabul ile Rus başkumandanına İstanbulda cemileler göstermek zilletine tahammül etti!

Berlin kongresinde

Berlin kongresinde Osmanlı ikinci murahhası olan müşir Mehmed Ali paşanın asıl ismi Jules Detroit idi; aslen Fransız olan ailesi eski protestanlık mücadeleleri esnasında Fransadan (Magdeburg) şehrine hicret etmiş, almanlaşmış idi. Jules on üç yaşında bahriye talebesi iken talim gemisile İstanbula gelmiş, İstanbulda kalmak istediği için Ali paşaya müracaat ederek islâmiyeti kabul etmiş, Ali paşadan himaye görmüştü.

Girdiği Harbiye mektebinden H. 1269 da bir sene sonra erkânı harbiye şehadetnamesi alması beklenilmiyerek yüzbaşılıkla Kırım muharebesine sevk edilmişti. Orduda müşiriye, son Rus muharebesinde başkumandanlığa kadar yükselmişti. Berline murahhas olarak gittiği vakit Magdeburgta daha hayatta akrabası vardı.

Mehmed Ali paşa Alman dilinde şairdi. Fransızca'yı mükemmel yazardı. Tarihe de pek meraklı idi.

Abdülhamid Alman olmak dolayısıyla Mehmed Ali paşanın Berlinde murahhaslığından fayda umuyordu. Fakat düşündüğü olmadı. Bir mühtedi olmak yüzünden Mehmed Ali paşa Berlinde itibar görmedi.

Hattâ Osmanlı murahhasları kongrede Bismarktan fena muamelelere bile hedef oldular. Bu halden son derece müteessir olan Mehmed Ali paşa çok mukavim bulunduğu içki ile sinirlerini teskin etmeye çalışmaktan başka çare göremiyordu.

Bismark kongrede hâkimiyeti biran bile elden bırakmak istemiyordu. Bilkonsild'e gelince ilk mülâkatlarında:

— Söyleyin bakalım, buraya harp mi, sulh mu getiriyorsunuz?

Diye sormuş, Bilkonsild de:

— İlk önce sulh! İstedğim sulha muvaffak olamazsam harp! cevabını vermişti.

Fakat bu kestirme cevap Bismarkı şaşırtmamıştı. O büyük devletler arasında bir uzlaşma temini planını takip etmeye karar vermişti. Bu plân bir ay içinde muvaffakiyetle neticelendi. Bismark Rus murahhası Şovalof için:

— En çok takdir ettiğim adamdır. Tek başına bütün murahhaslara karşı mücadele ediyor. Ötekiler onun arkasından koşan tavizliler benziyorlar. O çok sıkıysa ötekilere ormanlarını gösteriyor ve kaçıp gidiyor! demişti.

Kırım muharebesini ve Paris muahedesi doğuran siyasi âmiller değişdikten sonra Osmanlı devleti garp devletlerinin nazariyatında Rusyaya karşı bir kalkan olmak kudretini ve mevkilli kaybetmişti.

Berlin muahedesi imza edileceği sırada Bismark Bilkonsilde kalemî uzturken şu cümleyi ilâve etmişti:

— Sizin sayenizdedir ki, bugün Osmanlı devleti Avrupada baki kalmıştır! Gerek Berlin muahedesi'nin tanzimi esnasında ve gerek ondan sonra Avrupa Osmanlı devletine ancak şu nazarla bakmıştır:

Büyük garp devletleri arasında muvazeneyi bozmamak için tahammül edilmesi zarurî bir dard ve âfet!

(Arkası var)

Radyo
Türkiye Radyodifüzyon Postaları
DALGA UZUNLUĞU
1639 m. 183 Kcs. 120 Kw.
T. A. Q. 19,74 m. 15195 Kcs. 20 Kw.
T. A. P. 31,70 m. 9465 Kcs. 20 Kw.
ANKARA RADYOSU
Perşembe 16/2/939
TÜRKİYE SAATİLE

12,30: Program 12,35: Türk müziği - Pl. 13: Memleket saat ayarı, ajans, meteoroloji haberleri, 13,10 - 14: Müzik (Cazband - Çigan) Lantôs orkestrası, 18,30: Program, 18,35: Müzik (solistler - Pl), 19: Konuşma (Ziraat saati), 19,15: Türk müziği - (İncesaz suzinâk faslı - Safiye Tokayın iştirakile), 20: Ajans, meteoroloji haberleri ve ziraat borsası (flat), 20,15: Türk müziği: Çalanlar - Vecihe, Cevdet Çağla, R. Fersan, K. N. Seyhun, Okuyanlar - Sadi Hoşses, Müzeyyen Senar: 1 - Andon usta - Hüseyin peşrevi, 2 - Cemil bey - Hüseyin şarkı (Görmek ister gözlerim her.), 3 - Nuri Şeyda - Hüseyin şarkı - (Gel beni vuslunla sad et), 4 - Hüseyin Fahreddin - Hüseyin şarkı - (Merhamet kıl), 5 - Cevdet Çağla - Keman takımı, 6 - Hüseyin türkû (Dağları aşamadım), 7 - Hüseyin türkû (Yakın gel yakına), 8 - Mahmud Celâleddin paşa - İsfahan şarkı (Dili biçare senin), 9 - Arif beyin - İsfahan şarkı - (Canda hasiyet mi var), 10 - İsfahan türkû (Fesilgeni ekim gül bitti), 11 - Rahmi beyin - Bayatı Araban şarkı (Bana noldu değişti.), 21: Memleket saat ayarı, 21,05: Konuşma, 21,15: Esham, tahvilât, kambyo - nukud borsası (flat), 21,30: Müzik - (Edip Sezen tarafından viyolonsel solo) Anton Rubinstein - Sonata opus 18, Cemal Regid - piyanoda refakat eden, 21,55: Müzik (opera aryaları - Pl), 22,15: Müzik (küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın): 1 - Kutsch - Macar marşı, 2 - Malnzer - Viyananın çamaşır yıkayan kadınları (polka), 3 - De Micheli - Hasret (Serenad), 4 - Gebhardt - Karnaval - (Vals), 5 - Lautenschlager - İkbahar (Arjantin serenadı), 6 - Kutsch - İspanyol Kapriçyosu, 7 - Müller - Küçük serenad, 8 - De Micheli - Şen Serenad, 9 - Bucalossi - Pestalozza'nın Çiribiribin şarkısı, 23,15: Müzik (cazband - Pl), 23,45 - 24: Son ajans haberleri ve yarınki program.

Avrupa istasyonları:
Saat 20 de
Breslau 20: Dans havaları - Deutschl. S. 20,15: Karışık müzik - Frankft 20,30: Plak - Hambg. 20: Karışık müzik - Leipzig 20: Halk müzikası - Münih 20,15: Operet konseri - Budap. 19,45 ten beri: Çingene çalgısı - Bükreş 20,20: Konser - Helsinki 20,45: Salon müzikası - Hilvers. I. 20,40: Dans - Sofya 20: Keman - Varşova 20: Karışık müzik.

Saat 21 de
Berlin 21,10: Dans - Deutschl. S. 21,40: Büyük orkestra, Pfitzner idaresinde - Frankft. 21,15: Karışık müzik - Kolonya 21,10: Hafif müzik - Königsbg. 21,10: Hafif müzik - Bari 21: Yunanca neşriyat - Belgrad 21,30: Senfo. konser - Budap. II 20,20: Askerî müzik - Bükreş 21,15: Senfon. konser - Helsinki 21,30: Orkestra - Kopenhag 21,10: Orkestra - Lüksemburg 21,45: Hafif müzik - Oslo 21,05: Orkestra - Rad. Paris 21: Karışık müzik.

Saat 22 de
Hambg. 22,30: Radyo orgu - Sarbr. 22,15: Dans - Stuttgart 22: Konser - Berom. 22: Orkestra - Bordo 22,30 - 24,30: Hafif müzik - Budap. 22,05: Askerî müzik - Hilvers. I 22: Senfon. konser - Marsilya 22,30 - 24,30: Konser - Roma 22: Francesco D. Kimini operası - Rad. Toulouse 22,50: Hafif müzik.

Saat 23 de
Königsbg. 23,35: Hafif müzik - Diğer Alman istasyonları Stuttgart'tan naklen 23,30 - 1: Halk müzikası ve hafif müzik - Drotvich 23: Viyolonsel - Lüksembg. 23,40: Senfon. konser - Milano 23: Operet müzikası - Roma 23: Operaya devam - Sofya 23: Dans - Rad. Toulouse 23,30: Marşlar - Varşova 23,20: Dans.

Saat 24 den sonra
Alman istasyonları Stuttg. tan naklen 1 e kadar: Halk müzikası - Drotvich 24,35: Askerî müzik - Helsinki 24,10: Hafif müzik - Kopenhag 24 - 1,30: Dans - Londra 24,35: Dans - Milano 24: Dans - Rad. Toulouse 24,45: Operet havaları - Frankft., Leipzig ve Stuttg. 1-4: Gece konseri.

Akba müesseseleri

Ankarada her dilden kitap, gazete, mecmua ve kırtasiyeyi ucuz olarak AKBA müesseselerinde bulabilirsiniz. Her dille kitap, mecmua siparişi kabul edilir. İstanbul gazeteleri için ilân kabul, abone kaydedilir. Undervodd yazı ve hesap makinelerinin Ankara acentesi, Parker dolma kalemlerinin Ankarada satış yeridir. Telefon: 3377.

İstediginiz gibi
BİR OTOMOBİL
almak veya satmak
için

"AKSAM"
KÜÇÜK İLÂN
larından
istifade ediniz

TURAKINA

TARİHİ ROMAN

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ

Tefrika No. 57

Genç Moğol kahramanı atına binmiş, düğün meydanında dolaşıyordu. Yaşama o gün 16 yaşına yeni basmıştı

Hanın sarayı önündeki meydana büyük bir kalabalık vardı. Sarayda üç gün fakirlere yemek dağıtılıyordu. Saray mutfağında her gün yüzlerce koyun ve at kesiliyordu. Hava çok güzeldi. Yaz ortalarında yapılan bu düğünü görmek için etraftaki köylerden ve kasabalardan (Saray) a bir çok kimseler akın etmişlerdi.

Samo istiyerek evlenmiyordu. Herkes eğlenirken o suratını asıp bir köşeye çekilmişti.

Kahraman Samo neden memnun değildi.

Aldığı kız çirkin miydi? Hayır. Samo, prenses Olgayı seviyordu. Günün birinde onunla evlenmeye karar vermişti. Halbuki, prens Keyük'ten gelen bir buyruktaki:

«Ben Volgaya dönmeden, Şi - Tingin kızıyla evlenmelisin!»

Deniliyordu. Samo, bu işi yapmağa mecburdu. Prens Keyük döndünce, onu Şi - Tingin kızıyla evlenmiş görmezse, Samo için çok fena olacaktı. Keyük çok asabi, kinci bir adamdı. Samo bu vaziyette (Saray) da kalamazdı. O zaman Olgadan da ayrılacaktı.

İşte Samo bu endişe ve düşüncelerle komutanının kızını almağa mecbur olmuştu.

Şi - Tingin kızı çirkin değildi. Henüz on altı yaşına yeni basmıştı. Olgadan çok genç ve körpe bir kızı. Yaşama, Şi - Tingin en küçük kızı idi.

Yaşama, Samoyu delicesine seviyordu. Samo ile evlenmek onun aklından bile geçmezdi. Prens Keyük onu nereden de hatırlamıştı.

Bu evlenmeden Şi - Ting de memnun görünüyordu. Samo gibi bir kahramana kızını vermekle onu kendine daha çok bağlamış olacaktı. Şi - Ting, Samonun prenses Olga ile seviştiğinden hâlâ haberi yoktu. Zaten Olgayı - son gülenrde - sarayın zindanına atmışlardı.

Okuyucularımız çok iyi hatırlarlar ki, Olgayı sarayda bıraktığımız zaman, bu derras kadın Şi - Tingi öldürmek çarelerini aramakla meşguldü.

Olga, Samonun odasında mahpus gibiydi. Bir akşam nasılsa odadan çıkmağa ve Şi - Tingin dairesine geçmeğe muvaffak olmuş, fakat ihtiyar komutanla birdenbire yüz yüze gelerek şaşırılmıştı. Şi - Ting, o zaman bu kadının bir desise ile ve fena maksadlarla saraya girdiğini anıyarak kendisini derhal zindana atmıştı. Olga üç aydanberi zindanda yatıyordu. Gerçi Samo, prensesi istediği zaman ziyaret edebiliyordu; fakat bu ziyaretler derdlerin ve ızdırların derinleşmesinden başka neye yarardı? Samo, prensese:

— Sizi ben kaçıracağım!

Diye vadettiği ve bu vadin üzerinden aylar geçtiği halde Samo da bir iş göremiyordu. Zindanın demir kapısı önünde dört kargılı nöbetçi dolaşıyordu. Samo zindana komutan tarafından geliyormuş gibi uğruyor, demir kapıyı açmadan, küçük delikten konuşup gidiyordu.

Şi - Ting casuslara karşı çok şiddetli davranırdı. Onları idam etmekten ziyade işkence ile söyletmek yolunu tercih ederdi.

Olga, Moğol sarayına niçin girmişti?

Şi - Ting bunu anlamıyacak kadar budala bir komutan değildi.

— Bu casuslara göz açtırmamalıyız. Timuç Rus sarayında nasıl muvaffak olduysa, Olga da hiç şüphe yok ki, Moğol sarayında aynı roldi oynamağa geldi; fakat muvaffak olamadı. Yakayı ele verdi. Ona yardım edenler de, casus gibi, zindana atılıp işkence görecektlerdi.

Diyordu.

Samo, komutanın bu sözü üzerine Olgayı ziyareti seyrekletirmişti. Minareyl çalan, kılıfını hazırlar derler. Samo da - günün birinde sorgu-

ya çekilmesi ihtimalini düşünerek - bu ziyaretlerin sebebini şu suretle izah edecekti:

«— Olganın Moğol sarayına ne maksadla geldiğini anlamak istiyordum. Komutanıma bir yardım olsun diye, bu hilekâr kadının gizli maksadlarını öğrenmek ve memleketime bu suretle yardım etmek mümkün olacaktı.»

Samoyu bütün saray muhafızları severdi.

Hiç bir asker onun fenalığını istemez ve hiç kimse onun aleyhinde bulunmazdı. Samo bütün Moğolların kalblerinde yaşayan ve herkesin sevgisini kazanan bir kahramandı.

Samo o gün kır bir ata binmiş, meydana dolaşıyordu.

İhtiyar Şi - Ting sarayın penceresinden bakıyordu.

Dimitriyef'ten yeni gelen Barlan, Şi - Tingin yanında oturuyordu. Meydanda gençler cirid oynuyarak eğleniyorlar, ileri gelen zabıtlar da sarayın etrafında kurulan çadırlarda kimiz içiyorlardı. Bu arada meydana çocukların oyunları da herkesi güldürüyordu. İki çocuk kuş kıyafetine girerek ağaçların tepelerine çıkmışlardı. Yoldaki çocuklar bu kuşları, uçlarına taze yemiş bağlanmış oklarla avlamağa çalışıyorlar... Bu oklar yere düşünce, uçlarındaki yemşikleri kapmak için koşuşan çocukların sesleri göklere yükseliyordu.

Barlan, komutana sordu:
— Samo neden yanımıza gelmiyor?

— Arkadaşları ve kendi yaşıtlarıyla vakit geçiriyor; bizim gibi ihtiyarlar en sonra ziyaret edilir.

— Samonun talihi varmış... Hava çok güzel bugün. Güneş herkesin sırtını ısıtıyor.

— Kızımın talihi bu. Düğün gününü güneş doğmasaydı, bütün ömürleri tatsız geçecekti.

— Ben kış mevsiminde evlendim... Kar, insan boyunu aşmıştı. Fakat, yuvamın tadı bozulmadı. Dokuz çocuk yetiştirdik.. ocağımız hâlâ tütüyor.

— Cengiz han: «Yaz mevsiminde evleniniz!» demişti. Bunun elbette bir sebebi vardır. Kışın bu kadar davetliyi nerede barındıracaktık?

— Hakkınız var. Bütün Volga köyleri bedava yemek, yemek için (Saray) a akın etmişler...

Şi - Ting birdenbire mevzuu değiştirdi:

Dimitriyef'ten geldin geleli uzun-boylu konuşmadık seninle. Timuç kendini sevdirebildi mi yerliere?

Barlan güldü:

— Dimitriyef'te onu sevmiyen bir kişi var. Ondan başka herkes sever Timuç...

— Kimdir onu sevmiyen?...
— Karısı...

— Prensens Mariden mi bahsetmek istiyorsun?

— Evet. O fettan kadından. Bir gün Timuçun başını yakacak sanıyorum o kadın.

— Gebe imiş diyorlar... Hâlâ doğurmadı mı?

— Ben gelirken bir çocuk doğurdu.

— Kız mı, erkek mi?

— Erkek dediler.

— Timuç sevinmiştir böyleyse. İlk karısından erkek çocuğu olmamıştı. Doğanlar hep kızdı.

— Yarın büyüdünce, Moğollardan Vlâdimirin intikamını alacak bir yılan doğdu demektir.

— Vlâdimirle bu işin ne alakası var? Çocuğun babası Timuç değil mi yoksa?...
— Çocuğun Timuç'a çok benzediğini söylediler. Fakat, prenses Mari eski kocasını çok severdi. Vlâdimir öldükten sonra, Moğolların eline düştüğü gündenberi, gizli gizli ağlar ve Vlâdimiri düşünürmüş.

(Arkası var)

İngiltere, İtalyanın Şimalî Afrikadaki hazırlığı münasebetile Romada teşebbüste bulundu

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Lord Perth, İtalyan gazetelerinin Fransa aleyhindeki neşriyatının ve Relazioni International gazetesinin İleri sürdüğü garip metalibatin Fransız - İtalyan münasebatını olduğu kadar İngiliz - İtalyan münasebatını da ihlâl edeceğini söylemiştir.

Kont Ciano şimdiki gerginlikten Fransanın mesul olduğu ve İtalya hükümetinin İtalyan gazetelerinde iştirak eden bütün makalelerden mesul tutulamayacağı cevabını vermiştir.

B. Ciano, bütün hususî meseleler hakkında münakaşalarda bulunmuş, fakat herhangi bir şekilde kati teminat vermekten imtina eylemiştir.

İtalya Libyadaki kuvvetlerini artıracak

Paris 15 (A.A.) — Figaro gazetesinin Londra muhabiri diyor ki:

«Berlin - Roma - Tokyo müessesesi, boş bir kelime değildir. Lord Perth tarafından Roma nezdinde yapılan teşebbüs üzerine Kont Ciano, halihazırda Libyada 60,000 İtalyan askeri bulunduğunu teyid ve İtalya hükümetinin belki de bu muntakadaki garnizon mevcutlarını arttıracaklarını ihsas etmek mecburiyetinde kalmıştır.

Diğer cihetten Berlinden alınan son haberlere göre Alman hava kuvvetlerinin seferberliği aşağı yukarı ikmal edilmiştir. Erkanharbiyenin 15 marta kadar tamamlanmak üzere tedricî bir seferberlik programı tatbik etmeye karar verdiği söylenmektedir.

İngilizlere göre, son haftaların en manidar hâdisesi Hainan adasının Japonlar tarafından istilâdır. Çünkü Japonlar bu suretle Hindî Çini ve İngiliz müstemlekelerinin emniyetini tehdit etmektedirler.

Diğer cihetten bugün İtalyanlarla Almanların kontrolü altına giren İspanyanın bazı deniz ve hava üsleri şimalî Afrika toprakları için şimdi ciddi bir tehlike teşkil etmektedir.

Kont Ciano'nun beyanatı

Londra 15 (A.A.) — İngiliz diplomatik mahfilleri, en son Ciano - Perth görüşmesinde İngiliz büyük elçisinin Libyadaki İtalyan askerleri miktarı hakkında malûmat istediğini teyid etmektedir. Malûm olduğu üzere, bu askerlerin miktarı 16 nisan anlaşması mucibince, sulh zamanındaki normal miktara indirilmiştir.

Fransız - Alman ticaret müzakeresi başladı

Berlin 15 (A.A.) — Fransız - Alman ticaret müzakereleri Berlinde başlamıştır.

İyi malûmat alan mahafilden öğrenildiğine göre, Südetlerin Almanya'ya ilhakından çıkan bir takım iktisadî meselelerle bir kömür mukavelesi ve turing anlaşması akdi imkânları tedkik ve müzakere edilecektir.

Almanya'da yahudilere karşı yeni tedbirler

Berlin 15 (A.A.) — Almanya İktisad nazırı Walter Funk, tarafından neşredilen bir emirname ile iktisadî sahada tatbik edilen arılık prensipleri toptan ticaret ve endüstriyede de teşmil edilecektir.

Yeni emirname ahkâmı Yahudi hayır müesseseleriyle muhaceret ofislerine şamil olmayacaktır.

Yahudi müesseseleri satın alınırken aşırı derecede kâr temin edilmesine mâni olmak için bazı tedbirler alınmıştır.

Ahıclar satın alınan müessesenin arileştirilmesi dolayısıyla hasıl olacak kıymet fazlasının yüzde 70'ini devlete vereceklerdir.

Tamburî Cemil ve udi Nevresin 42 parça eseri plâga alınacak

İstanbul konservatuarı Tamburî merhum Cemil ile udi Nevresin 42 parça eseri plâga almağa karar vermiştir. Bu suretle bu eserlerin zi-

Aynı mahfillerde tebarüz ettirildiğine göre, Kont Ciano, verdiği cevapta, Libyadaki İtalyan askerleri miktarının anlaşma mucibince filhalka evvelce normal hadde indirilmiş olduğunu, fakat Fransız askerlerinin Tunusta fazlalaşması sebebiyle, son zamanlarda yeniden fazlalaştırılmış bulunduğunu bildirmiştir.

Kont Ciano, vaziyet yeniden normal olduğu zaman, askerler miktarının da yeniden indirileceğini ayrıca kaydetmiştir.

Libyadaki normal İtalyan garnizonu takriben 30 bin kişiden mürekkeptir. Hâlen burada ne miktar asker bulunduğu Londrada resmen söylenmemektedir. Fakat bazı gazetelerin yazdığı yetmiş bin rakamı da yalanlanmamaktadır.

Trablusta İtalyan kuvvetleri

Londra 15 (A.A.) — Avam kamara-sında liberal Robert Trablustaki İtalyan kuvvetleri hakkında Başvekiliden izahat istemiştir.

Hariciye müsteşarı Butler, verdiği cevapta demiştir ki:

«İtalyanın 1938 nisanında Trablusta bulunan kuvvetleri 70 bin kişi kaddı. Fakat, öyle zannediyoruz ki, İngiliz - İtalyan anlaşmasının imzasından sonra bu miktar mühim surette indirilmiştir. Başvekilin de 8 ikincikanunda söylediği gibi, İtalyan hükümetinden gelen malûmatta, bugün Trablusta bulunan İtalyan kuvvetlerinin 32 bin kişi kadar olduğu bildirilmektedir.»

İşçi mebus Jones, Trablustan çekilen İtalyan kuvvetleri yerine Alman kuvvetlerinin getirilmiş olduğunu zannetmek için hükümetin istinad edebileceği sebepler olup olmadığını sormuştur.

Butler, bu hususta hiçbir malûmatı olmadığını söylemekle iktifa etmiştir.

Londra 15 (A.A.) — Kral bu akşam Başvekil Chamberlain'i kabul ederek uzun bir mülâkatta bulunmuştur.

B. Mussolini nutuk söylemeyecek

Roma 15 (A.A.) — Bazı ecnebi gazeteler, B. Mussolininin önümüzdeki pazar günü Torino şehrinde büyük bir siyasî nutuk söyleyeceğini ve bu nutukunda Fransaya karşı vaziyet alacağını yazmışlardır.

Salâhiyettar mahafilde bu haber kati şekilde tezkîp ediliyor.

Biga Halkevinin inşası hâzîrde devam ediyor

Biga (Akşam) — Bir müddet evvel temeli atılan Halkevimizin inşasına hummalı bir surette devam edilmektedir. Temel duvarları zemin-den hayli yükselmiştir. Kaymakam bay Hikmet Yavuz ve belediye başkanı bay Raşid, Evin inşaatı ile yakından alakadar olmaktadırlar.

Bigada deve güreşi

Biga (Akşam) — Son günlerde kazamızla civar kazalarda yapılan deve güreşleri halk arasında hayli alâka uyandırmıştır.

Geçenlerde Ezinede de yapılan bu deve güreşlerine kazamızın pehlivan devesi olan Dübeş te iştirak etmişti.

Ezine ve civarından gelen müteaddid develerle ve bu meyanda Ezinenin en kuvvetli devesi Dübeş üç rakibini sahadan kaçırmak suretile birinciliği kazanmıştır.

İZMİR

ve mülhakatı için AKŞAM gazetesinin tevzi yeri münhasıran İzmirde İkinci Beyler sokak 52 numarada Hamdi Bekir Gürsoylar mağazasıdır.

Dr. Hafız Cemal

Lokmanhekim
Dâniye mütehassısı
Divanyolu 104
Muayene saatleri Pazar hariç her gün 2,5-6 Salı, Cumartesi 9,5-12 fukaraya

İngiliz tayyare inşaatı

Birkaç hafta sonra Almanlar derecesini bulacak

Londra 15 (A.A.) — Sunday Express gazetesi, İngiliz tayyare inşaatının bir kaç hafta içinde Alman tayyare inşaatının seviyesine çıkacağını yazmaktadır.

Yaz sonlarına doğru inşaat Alman inşaatını geçecektir. Bazı eksperlere göre Almanya o zaman İngiltereyi takip etmekte güçlük çekecektir.

Londra 15 (A.A.) — Hükümet, müdafaa programına ve bu programın tahakkuku için lâzımgeln mali tedbirlere dair bugün bir beyaz kitap neşre-decektir. Müdafaa programı için senede 400 milyon İngiliz lirası sarfedilecektir.

Fakat bu tahsisatın kifayetsizliği anlaşılmaktadır. Önümüzdeki Müdafaa bütçesi ile takriben 500 milyon liralık bir masraf göz önünde tutuluyor.

Beyaz kitap bu münzam masrafın nasıl tefrik ve taksim edileceğine dair hükümetin tasavvurlarını gösterecektir.

Londra 15 (A.A.) — Press Associationun parlamento muhabirinin yazdığına göre, Maliye Nazırının silâhlama programını tahakkuk ettirmek için istikraz yolu ile elde edilecek yekûnun 400 milyondan 800 milyon İngiliz lirasına çıkarılacağına dair Avam Kamarasında yaptığı beyanat parlamento mahafilinde çok derin bir tesir yapmıştır.

Amerika cenubî Amerikadaki askeri heyetleri arttıracak

Vaşington 15 (A.A.) — İyi haber alan mahfillerde söylendiğine göre muhtelif cenubî Amerika memleketlerinde bulunan Amreikan askeri heyetlerinin miktarı arttırılacaktır. Bundan maksad cenubî Amerikada bulunan Alman ve İtalyan askeri heyetleriyle bir müvazene teminidir.

Yugoslav Kabinesi

İktisadî mahfiller yeni Kabineyi iyi karşıladı

Belgrad 15 (A.A.) — Samuprava gazetesi, başkamakalesinde bütün Yugoslav iktisadî mahfillerinin Zvetkoviç hükümetini memnuniyetle karşıladıklarını ve bu halin hükümetin sağlamlığına bir işaret olduğunu yazmaktadır. Samuprava, bilhassa şöyle demektedir:

«Zvetkoviç hükümetinin iktidar mevkisine geçmesi borsalarımızın devlete karşı olan emniyet ve nikbinliğini takviye ederek esham ve tahvilâtın pek tabii olarak kıymetini yükseltmiş, diğer cihetten Dinari gıpte edilecek bir vaziyete getirmiştir.

Samuprava, netice olarak Yugoslav ekfârı umumiyesinin Zvetkoviç hükümetinin memleketin mali ve iktisadî menfaatlerini nazarı itibare alacağından emin bulunduğunu kaydeylemektedir.

Dahiliye Vekâleti yeni müsteşar muavini

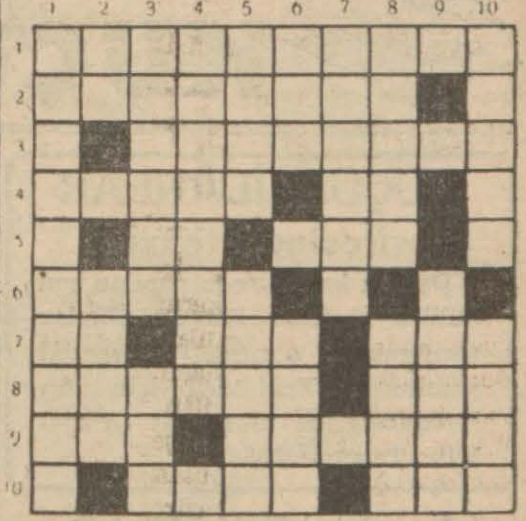
Dahiliye Vekâleti müsteşar muavinliğine tayin edilen İstanbul vilâyeti idare heyeti âzasından B. Hayrinin tayin emri dün vilâyete tebliğ edilmiştir. B. Hayri bugünlerde yeni vazifesi başına hareket edecektir.

Ağaçları ve taş ocaklarını tahrip ediyormuş

Silâhdarğa mevkii mütevellisi olduğunu iddia eden Fatma isminde bir kadın, dün valiye istida ile müracaat ederek Kâğıdhanede Alibey köyü ve civarında Mustafa namında birinin ağaçları kesip satmakta, taş ocaklarını tahrip etmek gibi hareketlerde bulunduğunu iddia etmiştir.

Vali, bu müracaatı ehemmiyetle karşılamış keyfiyetin süratle tahkiki ni Eyüp kaymakamına bildirmiştir.

BULMACAMIZ

Soldan sağa:

- 1 — Metrenin yüzde biri.
- 2 — Sahilde açıkta.
- 3 — Ucu incelişen tiken gibi olma.
- 4 — Yuvarlak şeyleri işleyen tezgâh - Sıfat edatı.
- 5 — Yaydan fırlayan - İptida.
- 6 — Ufaklık para yapılan maden.
- 7 — Güzel sanat - 1000 kilo - Gök gü-rültüsü.
- 8 — Serzeniş - Avuç içi.
- 9 — Cemi edatı - Hazır.
- 10 — Valide - Eksiksiz.

Yukarıdan aşağı:

- 1 — Müdebedeb.
- 2 — Kırmızı - Gösterme.
- 3 — Tersî deniz haydudu olur - Nihayetine L gelirse hükümdar olur.
- 4 — Gemî ön direğinin ilk sereni ve yelkeni.
- 5 — Ayatma - İsviçrede bir şehir.
- 6 — Sonuna «K» gelirse Alman parası olur - Figan.
- 7 — Deliller.
- 8 — Asma - Alaturka musikide bir makam.
- 9 — Serseri çapkın.
- 10 — Sonsuz - Yemek.

Geçen bulmacamızın halli

Soldan sağa:

- 1 — Genişlemek, 2 — Ecel, Acaba, 3 — Rayab, Dirl, 4 — İn, Anan, 5 — Dırayet, Dâ, 6 — Öpücük, 7 — Kilim, 8 — Mavi, Acar, 9 — Emaret, İse, 10 — Kayar, İman.

Yukarıdan aşağı:

- 1 — Geridönmek, 2 — Ecanip, Ama, 3 — Ney, Rüsvey, 4 — İlâ, Ac, İra, 5 — Büyük, Er, 6 — La, Eki, 7 — Ecdat, La, 8 — Main, Sicmi, 9 — Ebrad, Masa, 10 — Kâinat, Ren.

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk lirası Şube ve Ajans adedi 262

Ziraî ve ticarî her nevî banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

Adet	1.000	Liralık	4.000 Lira
4	500	»	2.000 »
4	250	»	1.000 »
40	100	»	4.000 »
100	50	»	5.000 »
120	40	»	4.800 »
160	20	»	3.200 »

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birinci kânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

KÜÇÜK İLANLAR

tarifesinde tenzilât

Damga kanununda yapılan son tadilat üzerine Küçük İlanlar tarifemizde o nisbette tenzilât yapılmıştır. Yeni tarife için ilan memurluğuna müracaat edilmiştir. Telefon: 20681.

1 — İŞ ARIYANLAR

AKŞMALARI SAAT 17 DEN SONRA — Tahsilli tecrübeli bir genç muhasepilik, kasiyerlik ve sair yazı ve hesap işleri yapmak üzere iş arıyor. Akşamda M. H. K.

ÇOK İYİ İNGİLİZCE BİLEN — Üniversiteli Türk genç, öğleden sonraları için iş arıyor. Tercüme yapar ve husul ister verir. Akşamda R. O. rümuzuna. ★ — 1

MAKİNİST ARANIYOR — Otomatik ambalaj makinesinde çalışmak üzere bütün inhisar sigara makinelerinde, çıkolat ambalaj makinelerinde çalışmış bir makinişte ihtiyaç vardır. Taliblerin Yeni pastane karşısında Mimar Vedat caddesi Kızılay hanı yanında 26 numaraya müracaatları. — 1

İYİ FRANSIYZCA, TÜRKÇE BİLİR — Tecrübeli, ciddi bir bayan iyi aile yanında 7 yaşından yukarı olmamak şartı ile muhasepilik işi arıyor. Akşamda «Mü» Rüm. mür. — 4

İNGİLİZCE, FRANSIYZCA MUHABERAT — Vakıf, Alm., Türkçe, muh., Dak., iyi bilen tec. bir genç evhane flat. çalışabilir. Akşamda (L. D.) rüm. mektupla mür. — 2

YAPI İŞLERİNDE ÇALIŞMIŞ — Tanınmış, iş bilir, plândan anlar, çizer, bir Türk genç müteahhid, mimar, mühendislerden iş arıyor. Akşamda (Yapıcı) rümuzuna mektup yazmaları. — 2

2 — İŞÇİ ARIYANLAR

İÇTİMAİ MEVKİ SAHİBİ — Bir bayan ev işlerini idare edecek bir bayana ihtiyaç vardır. Galata posta kutusu 1150 ye mektupla müracaat. ★ — 1

HİZMETÇİ ARANIYOR — Bir beyin ev işlerini idare etmek için bir kadına ihtiyaç vardır. «Tap» rümuzile gazete idaresine yazılması. — 2

MAĞAZA İÇİN — Yazı ve kasa işlerinde müktedir lise derecesinde tahsilli bir bayanla satış yapacak küçük bir bayan alınacaktır. Tahsil ve hal tercümelemlerle Akşamda İ. G. ye mektupla müracaat.

3 — SATILIK EŞYA

SEKİZ KİŞİLİK — Aşık bir tenezzüh motorü aranıyor. Talip olanların Akşamda Z. S. rümuzuna müracaatları. — 3

CRANS STUTGART — Markalı bir Alman piyanosu içi demir çapraz olarak satılık. Taksim Tiarbaşı Yağhane sokak. No. 50. ★

SATILIK KÜÇÜK OTOMOBİL — Kapalı az kullanılmış. İstanbul Aşır efendi cad. İhsaniye han No. 1 re müracaat ★ — 1

SATILIK MATBAA MAKİNELERİ — H. M. Setyan matbaasında mevcut matbaa ve mücellidliğe aid her nevi eşya ayrı ayrı ve yahut toptan satılıktır. Sultanhamamda Aşır Ef. han No. 22 ye müracaat. — 1

4 — KİRALIK - SATILIK

SATILIK APARTIMAN — Lâleli Aksaray cad. Eşsiz köşebaşı 6 daire 4 - 5 odalı güneş hava çok nezaret modern sık yolda 2500 irat Beyazıt benzin deposuna. — 5

SATILIK ECZANE — Ceyhan'da Vatan eczanesi sahibinin hastalığı dolayısıyla satılıktır. Müracaat: Eczacı Ceyhanda Ali Rıza. — 18

AYAZPAŞADA HEM YAZLIK, HEM KİŞİLİK KONFORLU KİRALIK EV — On bir oda kalorifer sıcak su tertibatlı güzel bahçeli Marmaraya ve Boğaza harikulade manzaralı bir ev kiralıktır. Müracaat: Telefon: 40552. — 22

MECBURİ DEVREN SATILIK BAKKALİYE — Galata Şahsuvar caddesinde işlek bir yerde ve içinde bulunan eşyalar birlikte hastalığı dolayısıyla satılıktır. Fazla izahat almak için Hanri Galata Perşembe Pazar Ticaret han müracaat. — 2

ACELE SATILIK YALI — Çengelköyünde işkele yakın kübik muntazam bahçe, su, gaz, elektrik, telefon, banyo. Herşey mükemmel. İçindekilere müracaatları. — 9

ACELE SATILIK HANE — Fatihte tramvay durağında üç katlı, yedi odalı, hamam, mutfak, sarnıcı, bodrum ve altında dükkân (51 - 52) numaralı kâğır hane satılıktır. Talipler altındaki dükkâna müracaat. — 4

SATILIK EVLER — Beyoğlunda Tepebaşı caddesinde Cami sokağında 10, 12 numaralı sırf mülk, 171 metre terblinde iki ev satılıktır. Bahçesi, yemli ağaçları, kuyusu, sarnıcı vardır. Kasımpaşa Kuyu sokağında 12 numaraya müracaat. — 4

SATILIK APARTIMAN — Beyoğlu tramvay durağında altı kat, altında mağazası olan ve senede 3864 lira icar getiren bir apartıman 27 bin liraya acele satılıktır. Müracaat: Beyoğlu İstiklal caddesi No. 153. kat: 1 bay Kemal. — 1

SATILIK UCUZ ARSA — Göztepe istasyonuna 5 ve tramvaya 7 dakika mesafede Ömer paşa cad. 11 küsur dönüm köşede bir arsa için Galata Nişastacıyan han N. 3 mür. — 4

KİRALIK BÜYÜK EV — Fatiht tramvay durağı cadde üstü «14» oda salon telefon terkos elektrik her müesseseye elverişli talipler altındaki sebzei İsmale mür. — 2

SATILIK KÂĞIR EV — Beyazıt Bakırcılar cad. Şeker Ahmed P. Ş. sok. No. 4 - 6. Altında dükkânı 5 oda ve bahçeli çarşıya piyasaya pek yakın iş erbabına gayet elverişli, talipler karşısındaki mücellid bay Yakova mür. ★ — 2

KİRALIK HAN — Sultanhamamında 3 kat 2 şer odalı tekmi tesisatı var. Tamamen kiralık. Mür. Yeni Postahane karşısı Kızılay yanı Foto Nur direktörlüğüne. ★

SATILIK EV — Eyüpte işkele caddesinde 7 oda, mutfak, 2 halâ, kuyu ve tulumbasile 31 No. ahşap ev 1500 liraya satılıktır. Beşiktaş Serencebey yokuşu No. 17 Halete mür. ★

MAÇKADA — Tramvay caddesi üzerinde 7 odalı bir daire kiralıktır. Kalorifer, asansör, telefon vardır. Fiati ehvendir. Telefon 42546 ya mür. ★ — 2

ACELE DEVREN SATILIK BAKKALİYE MAĞAZASI — İşlek bir mevkide içerisinde emteası ile tağraya gideceğinden satılık. Nişantaş Vali konağı cad. 54 No. ★ — 2

SATILIK KÜÇÜK APARTIMAN — Şişli Çocuk hastanesi karşısı operatör Rafi. S. No. 8 her gün içindekilere müracaat. — 3

5 — MÜTEFERİK

YENİ DANS LAMBET VOK DÂSLARI — Hususi ve münferid olarak pazardan maada her gün Beyoğlu Karıman karşısında Nuri Ziya sok. No. 30. Profesör Panosyan. — 8

TÜRK HAVA KURUMU

26 NCI TERTİP

BUYUK PIYANGOSU

Beşinci keşide: 11/Mart/1939 dadır. Büyük

ikramiye: 50,000 liradır... Bundan başka: 15.000,

12.000, 10.000, liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

Bu tertipten bir bilek alarak iştirak etmeyi ihmal etmeyiniz. Siz de piyangoonun mes'ud ve bahtiyarları arasına girmiş olursunuz.

ALMANCA DERSLERİ — Berlin üniversitesinden mezun bir Alman profesör tarafından en seri ve asrî metotla verilir. Fiatlar mutedildir. «Prof. H.» ★ — 17

DANS DERSLERİ — En iyi en çabuk ve akademik metodlarla asrî dansları yeniliklerle öğreten Prof. Hanımyan B. oğlu Parmakkapı Mis sokak 13. — 7

LİSAN MÜTEHASSİSİ PROF. ANGEL FRANSIYZCA — Dersanesinden: Fransızca yazı ise bize geliniz; mutedil bir ücretle kısa zamanda sizi takviye ederiz. Dersler münferid veya müsterektir. Bahçekapı tramvay yolunda Şelâmet hanı. — 5

PIYANO DERSLERİ — En kolay metot, seri ve esaslı ilerleyiş, müsaid şartlar. Adres: Feriköy, Baruthane caddesi No. 71. ★ — 6

İNGİLİZCE — (Bahusus ticaret şubeleri) — İngiliz Oxford üniversit. mezunu bir profesör ders veriyor. — Esaslı ve en asrî usul. — Ehven fiatlar. — «İngil. Prof.» — 19

MEKTUPLARINIZI ALDIRINIZ — Gazetemiz idarehanesini adres olarak göstermiş olan karlırlarımızdan

Deniz — SK — A.F.K. — AZ
ZS — İG — FK

namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldirmaları mercudur.

Dr. KEMAL NURİ İmre

Cilt ve Zührevi Hastalıklar Mütahassısı
Beyoğlu Tünel başı Suriye Pasajı
No. 8 Tel: 40153 ★

Dr. FETHİ

LABORATUVARI

Cerrahpaşa hastanesi

bakteriyoloğu

Kan, idrar, balgam, mevadı gatta tahlilleri ve (İDRAR VASİTASİLE GEBELİĞİN İLK GÜNLERİNDE KATİ TEŞHİSİ) yapılır.

Beyoğlu : Taksime giderken Meşelik sokağı Ferah apartmanı Tel. 40534

Dr. A. Asım Onur

Ortaköy

ŞİFA YURDU

İstanbulun en güzel yerinde, geniş bir park içinde, konforu mükemmel bakımı iyi, kadın ve erkek her türlü hastalıklara açık hastane.

Doğum ve kadın ameliyatları ile fitlik, apandisit, basur ve diğer ameliyeller için çok ucuz hususi fiatlar. Ortaköy, tramvay yolu, Muallim Naci cad. 111 - 115. Telefon: 42221.

Kadıköy Yerli As. Şubesinde:

Kadıköy askerlik şubesine mensup yerli 335 doğumlu erlerin devam eden ilk yoklamaları 15 mart 939 da bitecektir. Bu erlerin nüfus cüzdanı ve 4 vesika fotoğrafı ile birlikte şubeye gelecek yoklamalarını yaptırmaları ve yoklamasını vaktinde yaptırmayanların ceza görecekleri ilan olunur.

Emniyet Sandığı İlanları

Taksitle emlak satışı

Semti

Cinsi

Muhammen kıymeti

Şişlide Mesrutiyet mahallesinde Büyükdere (Halâskârgazi - Tramvay) caddesinde eski 85, 95 Mü. 93 yeni 312, 314, 316, 318, 320, 320/1 No. 11

Dört katta sekiz daireli (dairelerden birisi üç birisi dört altısı beşer odalı) terkos, elektrik ve diğer dairelerinde banyo tesisatını havi ve tahtında altı dükkânı müstemil kâğır bir apartmanın tamamı iki katta iki odalı kâğır bir evin tamamı. 260
Üç katta beş odalı iki sofah kuyusu, sahrıncı ve elektrik tesisatı olan kâğır bir evin tamamı. 2200
İki buçuk katta beş odalı fazla bahçeli kâğır bir evin tamamı (mesahai sathiyesi 2208,62 metre murabbaidir). 500

Balatda eski Hacıali yeni Atıkmustafapaşa mahallesinde Hamam sokağında eski ve yeni 48 No. 11. Samatyada eski Hacıkadın yeni Abdiçelebi mahallesinde eski Çulcuinop yeni Pulcu sokağında eski 62, 60 yeni 60 No. 11 Çengelköyünde eski Çamlıca yeni Çalkadağı sokağında eski 8 Mü. yeni 13/1 No. 11

1 — Arttırma 7 Mart 939 tarihine düşen salı günü saat 15 de yapılacak ve gayri menkuller en çok bedel verenlerin üstünde kalacaktır.
2 — Arttırmaya girmek için muhammen kıymetin % 10 nisbetinde peyakkesi yatırmak lazımdır.
3 — Arttırma bedelinin dörtte biri peşin ve geri kalanı sekiz senede sekiz müsavi taksitle ödenir. Taksitler % 8,5 faize tabidir.
4 — Taksitler ödeninceye kadar gayri menkul sandığa birinci derecede ipotekli kahr. (886)

Yapı işleri ilanı

Nafia Vekâletinden:

1 — Eksiltmeye konulan iş: Ankara hukuk fakültesi ikinci kısım inşaat ve elektrik tesisatıdır.
Keşif bedeli 783703 lira 93 kuruştur.
2 — Eksiltme 2/3/939 perşembe günü saat 16 da Nafia Vekâleti yapı işleri eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.
3 — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri evrak 39 lira 19 kuruş bedel mukabilinde yapı işleri umum müdürlüğünden alınabilir.
4 — Eksiltmeye girebilmek için istekilerin 35098 lira 16 kuruşluk muvakkat teminat vermeleri ve Nafia Vekâletinden alınmış ehliyet vesikası göstermeleri lazımdır.
Bu vesika için eksiltmenin yapılacağı günden en az sekiz gün evvel bir istida ile isteklilerin Nafia Vekâletine müracaatları ve istidalarına buna benzer bir iş yaptıklarına ve bu işi başarabileceklerini teyid edecek vesika ilişkirmeleri muktazidir. Bu müddet zarfında vesika talebinde bulunmayanlar eksiltmeye giremeyeceklerdir.
5 — İstekliler mektuplarını ihale günü olan 2/3/939 perşembe günü saat 15 e kadar eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde teslim edeceklerdir. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (917)

GRIP . NEZLE . ROMATİZMA
DERMAN
BAŞ . DIŞ . SİNİR . KIRIKLIK

Bütün ağrı ve sızılara karşı en müessir ve mükâmil kase

Istanbul belediyesi İlanları

Belediye sınırları içine alındığından köy mahiyetini kaybederek mahalle haline girmiş olan Bakırköy kazasına bağlı eski (Kalitarya) köyünün (Şenlik) olarak isimlendirildiği ilan olunur. (B) (1022)

Nafia Vekâletinden:

Eksiltmeye konulan iş:
1 — Derme çayı üzerinde inşa edilmekte olan regülâtör kapaklarının ikmal ve montaj işleri keşif bedeli (16000) liradır.
2 — Eksiltme 3/4/939 tarihine rastlayan pazartesi günü saat (16) da Nafia Vekâleti Sular umum müdürlüğü su eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.
3 — İstekliler eksiltme şartnamesi, mukavele projesi, bayındırlık işleri genel şartnamesi, fenni şartname ve projeleri (80) kuruş mukabilinde Sular umum müdürlüğünden alabilirler.
4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin (1200) liralık muvakkat teminat vermesi ve eksiltmenin yapılacağı günden en az sekiz gün evvel elerinde bulunan bütün vesikalarla birlikte bir istida ile Vekâlete müracaat ederek bu işe mahsus olmak üzere vesika almaları ve bu vesikayı ibraz etmeleri şarttır. Bu müddet içinde vesika talebinde bulunmayanlar eksiltmeye iştirak edemezler.
5 — İsteklilerin teklif mektuplarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Sular umum müdürlüğüne makbuz mukabilinde vermeleri lazımdır.
Postada olan gecikmeler kabul edilmez. (445) (865)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Mahm cin.	Mikdarı	Muhammen B. Muvakkat T.	Eksiltme Saati	
Lira Kr.	Lira Kr.	Lira Kr.	şekli	
Süpürge	3000 adet	341, 25	25. 59	Pazarlık 15,30
Üzüm kes. Biç	10 »	350. —	26. —	» 16
Cıbalı F. ahçılığı işi				16,30

I — Cıbalı fabrikası memur ve emele lokantası ahçılığı bir sene müddetle eksiltmeye konmuştur. Ve mevcut nümuneler mucibince yukarıda yazılı iki kalem malzeme pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Eksiltme 7/3/939 tarihine rastlayan salı günü yukarıda hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

Umumi Heyet daveti

Antalya Umumî nakliyat Türk anonim şirketinden:

Şirketimizin senelik hissedaran umumî hey'eti aşağıda yazılı ruznamedeki mevadın müzakeresi için 11/ Mart/939 tarihine müsadif cumartesi günü saat 10 da idare merkezinin bulunduğu İstanbulda Sirkeçide Yalıköşkü caddesinde Antalya hanında adiyen içtima edeceklerinden hissedarların muayyen gün ve saatte teşrifleri rica olunur.

İçtima gününden bir hafta evvel hissedarların malik oldukları hisseleri şirkete ibraz ederek duhuliye varakaları almaları icap eder.

R U Z N A M E :

Kadın, erkek herkes ve her yaşta
sabahları aç karnına bir kahve kaşığı

MASON

MEYVA TUZU

almalıdır.
Sağlığın nâzımıdır.

**Hazımsızlığı, mide
yanmalarını**

giderir, hazımsızlıktan gelen uyku-
suzluğu defeder, Mide ve Barsakları
boşaltarak

KABIZLIĞI

izale eder.

Ağızdaki tatsızlık ve fena kokuyu
izale eder. Fazla yemekten sonra

MİDE

ve vücudunuzda

hissettiğiniz AĞIRLIĞI

Derhal hafifletir.

Kanı tasfiye eder, varis ve

Basurun tedavisine

kuvvetli surette yardım eder. Hiç bir
mümasıl müstahzarla kıyas
kabul etmez.

MAZON isim HOROZ
markasına dikkat

Büyük 40
Küçük 22,5 Kr.

KOLYNOS'u
KULLANILMAKLA GÜLÜŞÜNÜZÜN PARLAKLIĞINI
TEZYİD EDİNİZ. Güzellik ve cazibe, sağlam ve rev-
nak dişlerle kaimdir. KOLYNOS KENDİNİZE cazip
ve güzel olduğunuzu hissettiren KOLYNOS'u TEC-
RÜBE EDİNİZ.

Taze bir ağız ve sehhar bir gülüşün saadetini
hissedeceğinize mutmain olabilirsiniz.

Macun tefsif
edildiğinden ih-
tiyacınızı uzun
müddet tatmin
eder.

SAYIN MÜŞTERİLERİMİZE:

Sayın bay;

İstiklâl dolayısıyla mağazamız bitiş-
lik Zahirceiler (İzmir) sokağına nak-
l olunmuştur. 30 senedenberi bizlere
gösterdiğiniz emniyetin devamını ri-
ca ile derin saygılarımız sunarız.
Singer saatleri deposu
Eminönü - İstanbul

İstanbul Levazım Amirliği ilânları

2200 adet anbalajlık tahta alın-
acaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 22/Şu-
bat/939 çarşamba günü saat 14 de
Tophanede levazım amirliği satınal-
ma komisyonunda yapılacaktır. Evsaf
ve şeraiti komisyonunda yapılacaktır.
Evsaf ve şeraiti komisyonunda görülebi-
lir. İsteklilerin yüzde on beş kat'i te-
minatlarla belli saatte komisyonuna
gelmeleri. (520) (999)

4000 metre kanaviçe. 300 kilo bal-
ya ipi, 30 kilo kınnap, 400 kilo çivi, 50
kilo mühür kurşunu alınacaktır. Pa-
zarlıkla eksiltmesi 22/Şubat/939 çar-
şamba günü saat 14,30 da Tophanede
levazım amirliği satınalma komisyo-
nunda yapılacaktır. Nümuneleri ko-
misyonunda yapılacaktır. Nümuneleri
komisyonunda görülebilir. İşbu malze-
me ayrı ayrı da ihale edilebilir. İstek-
lilerin yüzde on beş kat'i teminatlarla
belli saatte komisyonuna gelmeleri
(521) (1000)

1000 çift nalın alınacaktır. Açık
eksiltmesi 3/3/939 cuma günü saat 15
de Tophanede İstanbul levazım amir-
liği satınalma komisyonunda yapıla-
caktır. Tahmin bedeli 150 lira temi-
nati 12 lira 50 kuruştur. Şartname
ve nümunesi Ko. da görülür. İstekli-
lerin kanunî vesikalarile beraber bel-
li saatte Ko. na gelmeleri (523) (1002)

302 harici 800 çift dahili fotin 279
çift er kundurası 3928 teneke 300 çift
lastik iskarpin 312 çift terlik 618 bel
kemer 2 sırah leğen bir ayna satıla-
caktır. Arttırması 3/Mart/939 cuma
günü saat 14,30 da Tophanede leva-
zım amirliği satınalma Ko. da yapı-
lacaktır. Hepsinin tahmin bedeli 626
lira 61 kuruştur. Kat'i teminatı 94 li-
radır. Eşyalar kuleli askerî lisesinde
görülebilir. İsteklilerin teminatlarla
beraber belli saatte Ko. na gelmeleri
(522) (1001)

Topçu atış okulu subaylarını kurs
mahallinden muhtelif tatbikat ve atış
sahalarına taşınmak üzere üç otobüs
kiralınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi
20/2/939 Pazartesi günü saat 15,30
da Tophanede İstanbul Levazım Amir-
liği Satınalma komisyonunda yapıla-
caktır. Hepsinin tahmin bedeli 2196
lira, teminatı 329 lira 40 kuruştur.
Şartnamesi komisyonunda görülebilir.
İsteklilerin kanunî vesikalarile bera-
ber belli saatte Ko. na gelmeleri.
(519) (972)

İst. Kadıköy sulh icra dairesinden:
939/73

Kadıköy sulh mahkemesi icrasına mü-
racaatla 939/73 No. lı dosya ile Kâzımın
İstanbulda Çağaloğlu'nda Molla Fenari
sokağında No. 33 de mukim Mekmed Ke-
mal zimmetinde bir kıta ilâma müsteni-
den alacağı olan 134 liranın yüzde beş
ücreti vekâlet ve masarifi muhakeme ve
icraye ve hacziye ile birlikte temini tah-
sil için mumalleyh Mehmed Kemal hak-
kında yapılan icrayi takibat üzerine
borçlu namına gönderilen icra emrinin
mumalleyhin mahalli mezkûrde bulunma-
dığı ve halen ikametgâhı meçhul bulun-
duğu şerhile iade edilmesi üzerine icra
hâkimliğince borçluya yirmi gün müddet-
le ilânen icra emri tebliğini karar veril-
miş olduğundan tarihi ilânden itibaren
borçlunun 20 gün zarfında icraya mür-
acaatla itirazını bildirmediği ve borcu öde-
mediği takdirde icraya devam olunacağı
icra emri tebliği makamına kaim olmak
üzere ilân olunur. M. 1943

Beyoğlu Halkevinden:

1 — Evimizin tertib eylediği 939 yılı bas-
ketbol şampiyonasına 4 mart 939 tarihlin-
de başlanacaktır. 2 — Müsabakalar 3
katagori üzerinden yapılacaktır. 3 — Mü-
sabakalara iştirak etmek isteyen klüb ve
raketeplerin 24 şubat 939 akşamına ka-
dar spor subemize müracaatla kaydolun-
maları lazımdır.

İLÂN

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI

Anonim Şirketinden:

1 Mart 1939 tarihinden itibaren şirketimiz namına memlekette ithal
edilecek makina, alât ve edevat, inşaat ve işletme malzemesiyle sair bilcümle
eşyanın gümrük muamelesi ve tertip edilecek fabrika ve mahallere kadar
sevki münakasaya konmuştur.

Teklifler kapalı zarfta olarak 25 Şubat cumartesi günü saat 11 de is-
tekliğin önünde tetkik edilmek üzere İstanbulda Bahçekapı Taş handa
42 numarada kabul edilir.

İstiyenlere şartnamesi parasız olarak yukarıdaki adresten verilir.

Nafia vekâletinden

1 — Sivas - Erzurum. Diyarbakır, Cizre, İrmak, Ereğli hatlarıyla merkez is-
timlâk bürosunda çalıştırılmak ve yapılacak imtihanda gösterecekleri ehliyet
ve liyakate göre 150 liraya kadar ücret verilmek üzere münhal olan istimlâk
fen memurluklarıyla istimlâk kısmı şefliklerine ve istimlâk memurluğuna mü-
nasipleri tayin edilecektir.

2 — Demiryolu güzergâhı ile tarafeyninde bulunan gayri menkullerin
haritalarını alabilecek ve tersimati ile her türlü mesahalarını yapabilecek
olanlardan,

3 — Tapu veya kadaastro dairelerinin fen kısımlarında lâakal üç sene bil-
fiil çalışmış bulunanlardan,

4 — Kadaastro mektebinden mezun olanlardan
Bu memuriyetlere talep olanların nüfus hüviyet cüzdanları ile evvelce çalışık-
ları yerlerden aldıkları vesikalarını ve polisten musaddak iyi hal kâğıtlarile
mektepe şahadetnamelerini üç adet vesika fotoğrafı ile sıhhat raporlarını bir
istidaya bağlayarak Vekâletimize müracaatları lâzımdır.

5 — Müsabaka imtihanı 1/3/939 tarihinde saat onda Vekâletimiz inşaat
dairesinde yapılacaktır. (518) (1006)

İstanbul Maarif müdürlüğünden:

27/2/939 pazartesi günü saat 14 de İstanbulda Maarif müdürlüğü eksilt-
me komisyonu odasında 621,26 lira keşif bedeli Maarif müdürlüğü binası ta-
miratı açık eksiltmeye konulmuştur.

Mukavele, eksiltme, bayındırlık işleri genel, hususî ve fennî şartnameleri
proje keşif dairesinde görülecektir.

Muvakkat teminat (47) liradır.

İsteklilerin en az (500) liralık bu işe benzer iş yaptığının dair dairelerin-
den almış olduğu vesikalara istinaden İstanbul Nafia müdürlüğünden eksilt-
me tarihinden (8) gün evvel alınmış, ehliyet ve 939 yılına ait ticaret odası
vesikalarile gelmeleri. (860)

Kiralık kapalı yüzme havuzu ve gazino

Çocuk Esirgeme Kurumundan:

Çocuk esirgeme kurumu tarafından inşa ettirilmiş olan Çocuk sa-
rayı caddesinde Sus sinema binası altındaki kapalı yüzme havuzu ga-
zino ve müstemlatı bu işten anlar talipier arasında açık arttırma su-
retile kiraya verilecektir. İhale 28 Şubat 939 salı günü saat 15 de ço-
cuk esirgeme kurumunun genel merkezinde yapılacaktır. Görmek ve şeral-
ti öğrenmek isteyenlerin kurum hesap işleri direktörlüğüne müracaat
etmeleri (1013)

Bu akşam

Taksimde abide karşısında **İZZET** GAZINOSUNDA

Bestekâr **BİMEN ŞEN**'in Jubilesi

Şehrimizin en büyük sanatkarları bu geceye iştirak edeceklerdir.
HEYETİ TERTİBİYE:

SAFİYE ve Arkadaşları

HER AKŞAM MIŞEL REVÜSÜ. Tel: 41822

SERMAYEDAR ORTAK ARANIYOR

Tanınmış bir şirket, işlerinin tevsi için 10-15 bin lira sermaye sahi-
bi bir ortak aramaktadır.

Şirket muamelâtının şimdiye kadar temin eylediği mühim menfaat
göz önünde tutularak işin tevsi halinde daha mühim kâr getirecek
bir ortağın bulunması istiyenler (O. A.) rumuzla İst. 176 No. lu posta

Neden Aspirin?

Çünkü ASPIRİN seneler-
denberi her türlü soğukal-
gınlıklarına ve ağrılara karşı
tesiri şaşmaz bir ilaç olduğunu
isbat etmiştir.

ASPIRİN'in tesirinden
emin olmak için lütfen mar-
kasına dikkat ediniz.

50
Bayer

Şirketi Hayriyeden

Hissedarlar umumî hey'etinin toplantısı

Hissedarlar umumî hey'eti, 1939 yılı Martın 23 ncü perşembe günü
saat 14,30 da şirketin Galatada Fermentecilerde kâin merkezi idaresinde
alelâde surette içtima davet olunur. İşbu toplantıya elli ve daha ziya-
de hisse sahibi olan hissedarlar iştirak ederler ve rey sahibi olurlar.

Müzakerat ruznamesi

- 1 — 1938 yılı hesabı hakkında idare meclisi ve mürakıp raporları-
nın okunması ve mezkûr hesapların tasdiki ile idare meclisinin ibrası.
- 2 — Müddetleri biten üyelerin yerlerine üye seçilmesi.
- 3 — Müddetleri biten mürakıpların yerlerine mürakıp seçilmesi ve
ücretlerinin tayini.

Türkiye Eczacıları laboratuvarı

Türk Anonim Şirketi İdare Meclisi Reisliğinden:

Hissedarlar umumî heyeti 8 Mart 939 çarşamba günü saat 14 de adiyen
şirket merkezinde içtima edecektir. Şirketin esas mukavelenamesinin 61 inci
maddesi mucibince içtimada lâakal beş hisseyi temsil eden hissedarların bu-
lunmalarını dileriz.

İçtima Ruznamesi

- 1 — İdare meclisi ve mürakıp raporlarının okunması ve 1938 senesi hesabının ted-
kik ve tasdiki ve temettüün dağıtılması hakkındaki teklifin müzakeresi.
- 2 — Geçen sene sermayenin yüz bin liraya çıkarılması için ihracına karar verilen
ve kısmi küllisi eski hissedarlar tarafından deruhte edilen elli bin liralık hissenin rübu
bedellerinin ödenmesini karşılamak üzere müterakim fevkalâde ihtiyat akçesinden icap
eden kısmının hissedarlara tevzii ile bununla hisse bedeli rübularının mahsubunun ic-
rası.
- 3 — Müddeti biten iki idare meclisi âzasının yenilenmesi ve idare meclisi huzur hak-
kının tayini.
- 4 — Müddeti biten mürakibin yeniden intihap ve ücretinin tayini.
- 5 — İdare meclisi âzasına şirkette ticari muamelelerde bulunabilmeleri için esas
mukavelenamenin 46 ncı maddesi mucibince mezuniyet verilmesi.

Kansızlık, kemik hastalıkları, dimağ yorgunlukları ile vitaminsizlikten
doğma bütün zayıflıklara karşı

KANZUK

Kuvvet şurubu

VİTALİN

Her annenin bilmesi icap eden bir kuvvet şurubudur. Çocuklarınıza Vitalin
kuvvet şurubu vermekle onları sağlam, gürbüz ve neş'eli yetiştirirsiniz.

VİTALİN KUVVET ŞURUBU

Mektep çağındaki gençlerle emzikli kadın veya ihtiyarların
hayatî kudret ve kuvvetlerini artırır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ

BEYOĞLU — İSTANBUL

NEVROZİN

GRİP - NEZLE - KIRIKLIK - SOĞUKALGINLIĞI - ROMATİZMA - NEVRALJİ - BAŞ - DIŞ
ve bütün ağrıları derhal keser. İsim ve markaya dikkat. NEVROZİN yerine başka bir marka verilerse şiddetle reddediniz.

GRİP

Nevralji Nezle - kırıklık
Baş ve diş ağrıları
Soğuk algınlıkları - Kırıklık ve bütün ağrılara karşı

EN İYİ ÇARE
bir kaşe

NEOKALMİNA

DIR
ismine dikkat ediniz

Böbreklerden idrar torbasına kadar yollardaki hastalıkların mikroplarını kökünden temizlemek için (HELMOBLÖ) kullanınız.

HELMOBLÖ

Böbreklerin çalışmak kudretini artırır, kadın, erkek idrar zorluklarını, eski ve yeni belsoğukluğunu, mesane iltihabını bel ağrısını, sık sık idrar bozmak, ve bozarken yanmak hallerini giderir. Bol idrar temin eder.

İdrarda kumun, mesanede taşların teşekkülüne mani olur.

Sıhhat Vekâletinin ruhsatını haizdir. Her eczanede bulunur.

DİKKAT: HELMOBLÖ, idrarınızı temizliyerek mavileştirir.

HAVALAR FENA GIDIYOR. GRIPE KARŞI SIZI KORUYACAK YEGANE İLAÇ

SEFALİN

KAT'İ TESİR

GRİP - NEZLE - KIRIKLIK
ve tekmi ağrılara
karşı tesiri kat'idir.

Her eczaneden arayınız. 1 ve 12 lik ambalajlar içerisinde.

SERİ ŞİFA

Bir kaşe SEFALİN sizi
çabucak sıhhat
kavuşturur.

HAYAT

YOLCULUĞUNUN =
EN-LÜZUMLU-BAVULU
KUMBARADIR

TÜRKİYE İŞ BANKASI

POKER

Traş bıçakları en sert sakalı bile
yener ve cildi yumuşatır.

Her yerde
Poker traş bıçaklarını
ısrarla isteyiniz.

SİNİR...

Bir kaşık

ZAMANIN HASTALIĞIDIR.

SİNİR AĞRILARI ♦ ASABI ÖKSÜRÜKLER ♦
BAYGINLIK ♦ BAŞ DÖNMESİ ♦ ÇARPINTI
ve SİNİRDEN ileri gelen BÜTÜN RAHATSIZLIKLARI İYİ EDER.

NERVİN

TATLI BİR UYKU
TEMİN EDER

Heybeliada Deniz lisesi müdürlüğünden:

108 lira ücretle bir İngilizce öğretmeni alınacaktır. Okula müracaat

Sahibi Necmeddin Sadak
Umumi neşriyat müdürü Şevket Rado
Akşam Matbaası